▶▶ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆ - 55

ತುಳುಬಾನ ಸೊರದಾರಗೆ

ಕೆ. ಆರ್. ರೈ

ಬದ್ಕ್, ಸಾಧನೆ, ಪೊಲಬು

ಮುದ್ದುಮೂಡುಬೆಳ್ಳಿ

ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳು ಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು - 6

ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆ–55

ತುಲುವ ಬಾನಸೊರದಾರಗೆ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ

ನುಡಿಬದ್ಕ್, ಸಾದನೆ ಪೊಲಬು

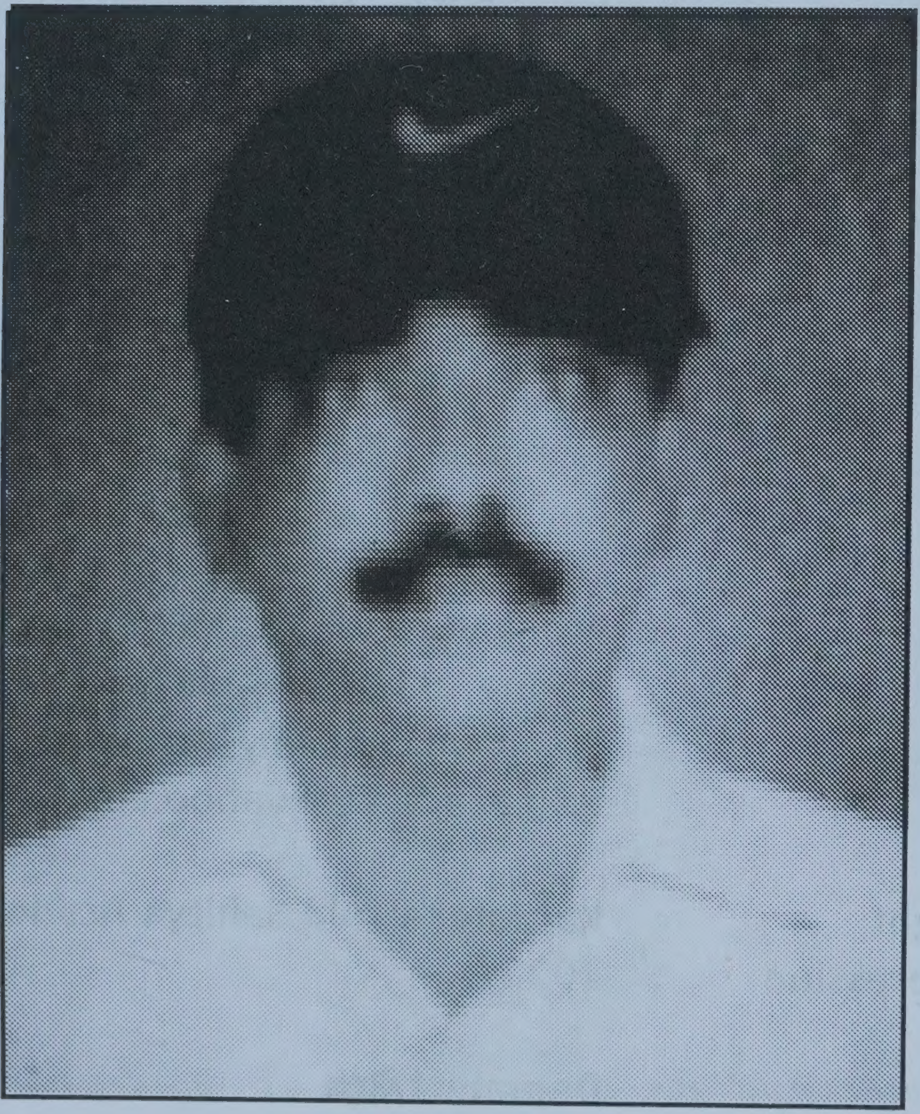

ಲೇಖಕೆರ್
ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
'ತುಳುಭವನ' ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು–575006

Thuluva Baana Soradarage K.R.Rai
A book on Celebrated Tulu Radio Broadcaster
Late K. Ramanada Rai
who served in Akashavani Mangaluru
Written by : Muddu Moodubelle

Chief Editor	:	**Dayananda G. Kathalsar** President, Karnataka Tulu Sahitya Academy
Publisher	:	**Kavitha** Registrar, Karnataka Tulu Sahitya Academy
Published By	:	**Karnataka Tulu Sahitya Academy** Tulu Bhavana, Post:Ashoknagar, Urwa Store, Mangaluru – 575 006 Phone: 0824 2459389, 7411572115 Email: **tuluacademy@karnataka.gov.in** tulu.academy@yahoo.co.in
Copy Right	:	**Karnataka Tulu Sahitya Academy**
First Impression	:	2022
Size	:	Demmy 1/8th
Paper used	:	70gsm Maplitho
No. of copies	:	300
Pages	:	x+70
Price	:	80/-
Designed & printed at	:	Diganta Mudrana Ltd. Yeyyadi, Mangalore Phone : 9686675271

ಕಲ್ಕಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈ (ಕೆ.ಆರ್.ರೈ)

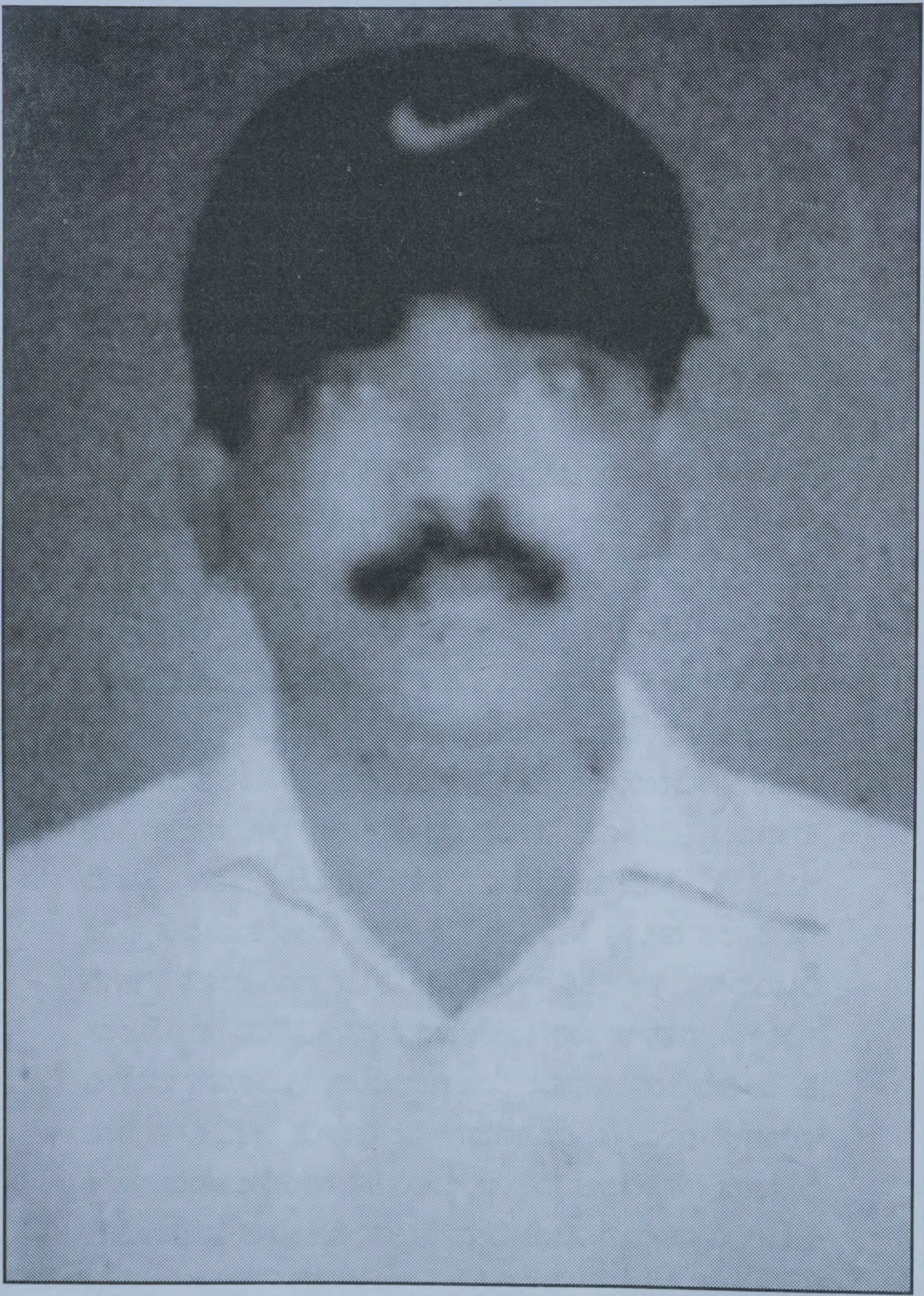

ಜನನ : 1953 ತೀರಿನಿ : 2008

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ ಪಾತೆರ

ನಮ್ಮ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಎಂಚೆಂಚಿನ ಸಾಧಕೆರೆಗ್ ಜನ್ಮ ಕೊರ್ತಲ್ ಈ ನೆಲಟ್ ದೈವ ದೇವೆರೆನ್ ನಾಲಯಿದ ಕೊಡಿ ಜೆಡ್ಡೆಡ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ತಪಸ್ಸ್‌ದೋಪಾದಿಡ್ ನಿಯಮ ನಿಷ್ಠೆಡ್ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ತರೆತಿನ ಅವ್ವೇತೋ ದೈವಾರಾಧನೆ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಗುತ್ತು ಬಾರಿಕೆದ ಪೂಪೂಜೆನ್ ಕರಿಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಯಜಮಾನೆರ್‌ನಕುಲು ದೈವದ ನೇಮ ನಡಾವಳಿನ್ ಕಟ್ಟುನಂಚಿತ್ತಿನ ಚಾಕಿರಿದಕುಲು ನಿಚ್ಚೊ ದೇವೆರೆ ತರೆಕ್ ನೀರ್ ಮೈತೊಂದು ಬತ್ತಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಭಕ್ತೆರೆಗ್ ದೇವೆರ್ದ ಭಕ್ತಿಡ್ ನಟ್ಟ್‌ದ್ ಲೋಕೊಗು ಎಡ್ಡೆ ಆವಡ್ ಪನ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ನೂಲು ಪಾಡಿನಕುಲು ಅಂಚೆನೆ ಎಡ್ಡೆ ಹಾಳ್ 2 ಸಂದಭೊ೯ಡುಲಾ ಬೆಂದ್‌ಂಡ ಉನ್ಪ ಬೆಂದ್‌ಂಡ ಉನ್ಪ ಪನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ತ ತುಳುವೆರೆ ಕುಲೊಕ್ಕು ಮೂಲದಕ್ಕುಲು ಆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಡೋಲು ಪಾಡುನಕುಲು ಪಾಡ್ದನೊ, ಗಾಯನೊ, ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಲಲಿತಕಲೆಕ್ಲೆಡ್ ಬಾರಿ ಎತ್ತರದ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತಿನಕುಲು ಕಂಬುಲದ ಕಲಟ್ ಮೆನ್ಕಿನಕುಲು ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಟ್ ಕಲ್ಲ್, ಮರ, ಚೊಂಬು, ಬಂಗಾರ್, ಬೊಳ್ಳಿ, ಇಂಚ, ಲೋಹಲೆಡ್, ಮರ ಮಟ್ಟ್‌ಲೆಡ್, ಕಲ್ಲ್‌ಲೆಡ್, ಕವಿತೆ ಬರೆಯಿನಕುಲು ಅತ್ತ್‌ಂಡ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಟ್ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜಿನಕುಲು, ಕವಿತೆ, ಪನಿ ಕವಿತೆ, ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಮೆನ್ಕಿನಕುಲು ಇಂಚ ಒಂಜ ರಡ್ಡ್, ಅಳತೆಗ್ ಎಕ್ಕಂದಿನ ಎಣಿಕೆಗ್ ತಿಕ್ಕಂದಿನಾತ್ ವಿಭಾಗೊಡು ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತಿನಕುಲು ಈ ತುಳುವ ನೆಲಟ್ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಗರ್ಭೊಡು ಪುಟ್ಟುದು ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯಿನಕುಲು ಈ ನೆಲಟ್ ಉಲ್ಲೆರ್ ಅಂಚಿತ್ತಿನಲ್ಪ ಮಾಧ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡುಲಾ ಅವ್ವೇತೊ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆರ್ ನಮ್ಮ ನೆಲಟ್ ಆದ್ ಪೋತೆರ್. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಪುಗರ್ತೆದ ತುಳುಬಾನೊದ ಸ್ವರೊ ದಾರಗೆ ಕೆ. ರಮಾನಂದ ರೈಕುಲು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ 1976 ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಪುಟ್ಟುದು ಬತ್ತಿನಂಚಿತ್ತಿನ

ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರ ಈ ಕೇಂದ್ರೊಡು ತುಳು ಭಾಷೆಗ್ಲಾ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ಪರೆ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕಿದ್ ತುಳು ನಾಟಕೊಲು, ಕತೆ, ಕಬಿತೆ, ಸಂಧಿ, ಪಾಡ್ದನೊಳು, ತುಳುನಾಡ್‌ಡೊರ್ಮೆ, ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಜನಕುಲ್ನ, ಇಲ್ಲ – ಇಲ್ಲಡ್ ರೇಡಿಯೋ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪೊಗ್ಗುಂಡ್ ಅಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಉಂದೆನ್ ಕೇಂಡೆರ್ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಜಿಂಜಾವೊಂಡೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ತುಳು ಭಾಷೆನ್ ಕೇನುನಕುಲು ಹೆಚ್ಚಾಯಿನ ಪೊರ್ತು 2 ವರ್ಷಡೇ 1978 ನೇ ಇಸವಿಡ್ ತುಳು ಭಾಷೆದ ನಿರೂಪಕೆ ಆದ್ ಆ ಒಂಜಿ ಕಜ್ಜೊಗು ಅಜ್ಜೆ ದೀದ್ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಕಲ್ಕಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈಕುಲು. ಕಲ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡೇ ಕತೆ ಕಬಿತೆ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಬಿರ್ಸೆ ಆದ್ ಮೆನ್ನಿನ ಮೇರ್, ತನ್ನ ಅದ್ಭುತವಾಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಕಂಚಿದ ಕಂಠರ್ದಾವರ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ, ಪದವಿ ಬೊಕ್ಕ ನಾಟಕ ನೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಾತ್ ಪೊಲಬು ಇತ್ತಿನವೆರ್ದಾವರ ಕೆ. ಆರ್ ರೈಕುಲು ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಕಾಲಿ ಬೇಲೆದಾಯೆ ಆದ್ ಬರಂದೆ ಅಪ್ಪೆ ಭಾಷೆನ್ ಬಾನೊಮುಟ್ಟೊಗುಲಾ ನಿರ್ಸಾನೆಗ್ ನೀರ್ ರಟ್ಟಾವುನಲೆಕ ಆ ಭಾಷೆದ ಕೀರ್ತಿನ್ ಏರಾವೊಡು ದೇಶ ದೇಶೊಲೆಗ್ಲಾ ತುಳು ಭಾಷೆದ ತಾಕತ್ತ್‌ನ್ ತೆರಿಪಾವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಡಲ ಅಂಗ್‌ನ್ ದೀಡ್ದೊಂದು ಬತ್ತಿನ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಮೋಕೆದ ಮಗೆ ಆದ್ ಆರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸುರುತ ಗುರ್ಕಾರ್ರೆ ಆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಬಿ.ಎ ವಿವೇಕ್ ರೈಕುಲು ಅಜತ್‌ದ್ ಕೊರ್ನ ತೂಕದ ಶಬ್ದೊ ಸೊಲ್ಮೆಲು ಶ್ರೋತ್ರುಲೇ ಪನ್ಪುನ ಮೆರೆನ ಕಂಠಸಿರಿಕ್ ಮರ್ಲಾವಂದಿನ ಶ್ರೋತ್ರುಲ್ ಪಂಡ ಕೇನುನಕುಲು ಇಜ್ಜಿ ಅಂಚಿ ಕಿನ್ಯ ಪ್ರಾಯದ ಜೋಕುಲೆರ್ದ್ ಪತ್ತಿನ 70 ಪ್ರಾಯದ ಪರಬೆರ್ ವರೆಮುಟ್ಟೊಗುಲಾ ತನ್ನ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರದ ಚಾತುರ್ಪುಡು ಗಾಂಪಣ ಮಾಹಿತಿ ಪಾತೆರದ ಮಂಜಣ್ಣೆ ಆದ್ ಕುರ್ಲರಿ ದ ಕೆಂಚಣ್ಣೆ ಆದ್ ಕರಾವಳಿದ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಾನುಲಿ ದಾರಗೆಯಾದ್ ಮೆನ್ಕ್‌ದ್ ಬತ್ತೆರ್. ಕನ್ನಡ ತುಳು ರಡ್ಡ್ ಭಾಷೆಲೆಡ್ಲಾ ಆರ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದೆರ್‌ಂದಾಂಡ್ಲಾ ತಾನ್ ಬರೆಪಿನ ಬರವುಡು ತನ್ನ ಪಾತೆರಕತೆತ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕ್ಲೆಡ್ ಕುಸಲ್ ಕುಸಲ್‌ದ ಪಾತೆರಕತೆಟ್ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿದ ತಿರ್ಲ್‌ದ ನುಡಿಸೇಸೆನ್ ತುಳುವ ನೆಲತ ಕೇಳುಗೆರೆನ ತರೆಕ್ ಬಿರ್ಕಿನಾರ್ ನಮ್ಮ ಕೆ.ಆರ್ ರೈಕುಲು ಐರ್ದ್‌ಬೊಕ್ಕ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಬತ್ತಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಶಕುಂತಳಾ ಆರ್‌ಕಿಣಿ ನ ಸ್ವರೊ ಅಂಚೆನೆ ಮುದ್ದು ಮೋಡುಬೆಳ್ಳೆರ್ನ ಸ್ವರೊ ಪೂರಾ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಎಂಕಲ್ನ ಕೆಬಿಟ್ ಅವು ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಶಂಖೊದ ಸ್ವರೊತಲೆಕ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದೈವದ ಕೊಡಿಯಡಿತ ಗಂಟೆದ ಸ್ವರೊತಲೆಕ ಕೇನೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಸರ್ತಿ ಕುಡ್ಲಡ್ ಕೆ.ಆರ್ ರೈಕ್ಲೆನ್ ಭೇಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅರೆಡ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ತಿನ ಆರ್ ಬಾರಿ ಪ್ರೀತಿ ಸೌಜನ್ಯಡ್ ನಿರಂಹಕಾರಿಯಾದ್

ಪೊಸ ಪ್ರತಿಭೆಲೆನ್ ಬೆರಿ ಬೊಟ್ಟುನಂಚಿತ್ತಿನ ಆ ಗುಣೊ ಎನಡ ಇತ್ತಿನ ಅರೆನ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಅಭಿಮಾನ ಕುಡ ಪತ್ತ್ ಪಟ್ಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಂಡ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಆರಂಭವಾಯಿನ ಆ ಕಾಲೊಡು ತುಳುಕಿತ್ತಿನ ಬಿಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಐಟಿತ್ತಿನ ಅವಕಾಶೊಲು ಬೊಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕ ಕಮ್ಮಿ ಆವೊಂದು ಪೋಂಡ ದಾನೆ ಆಂಡ ಅರೆನ ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆದಾರ್ನ ಆ ಒಂಜಿ ಆ ದೇಖಿನ್ ಕುಡೊರ ನಂಕ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕಂತ್‌ದ್ ತೋಪಾಯಿನಾರ್ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಾನಂದ ಪೆರ್ಲ ಮೇರ್, ತನ್ನ, ಗಾಂಪಣ್ಣ ತಿಗಾಗಿಟ ಪನ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಟು ಇತ್ತೆ. ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಈತ್ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಒಂಜಿ ಸರಕಾರದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ತುಳು ಭಾಷೆಗ್ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸದಾನಂದ ಪೆರ್ಲೆರ್ಲಾ ಪೋದಾಯಿಬೊಕ್ಕ ಮಸ್ತ್ ಅವಕಾಶದಾಂತೆ ಪೋಯಿನವು ಬಾರಿ ಬೇಜಾರ್‌ದ ವಿಷಯ. ವೋವೇ ಒಂಜಿ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ನಡತ್ತಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪೊಲಬುಲಾ ಅವು ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಗ್ ಪೋಂಡುಂದಾಂಡ್ಲಾ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಡ್ ತುಳುತ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಾರ್ತೆ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಬಿತ್ತರ ಆಪುಜಿ ಪನ್ಪಿನವು ಒಂಜಿ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ರೆ ಆದ್ ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಕಂತಿನ ಬೇನೆ ಎಂಚೆಂಚಿನ ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಮೆನ್ಕಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಉದ್ಘೋಷಕೆರೆನ್ ಪಡೆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಆ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮೆನ್ಕಾಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಜೋಕುಲಾಯಿನ ಸಾಧಕ ಆ ಆಕಾಶವಾಣಿದಕುಲು ಇನಿ ಒಂಜಾತ್ ನಮ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಇಂಚ ದಾಯೆಗ್ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನವೆನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ಘಟ್ಟೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತುದ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬದ ಅಂಗವಾದ್ 25 ಜನ ಸಾಧಕೆರ್ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಪಾದ ಸೇರಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆರ್‌ನ ಸಬಿ ನೆಂಪುಗು ಬೋಡಾದ್ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆಡ್ ತುಳುನಾಡ ಸೊರ ದಾರಗೆ ಆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಕಲ್ಕಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈಕ್ಲೆನ ಬಗೆಟ್ ಬರವು ಬರೆಯೊಡುಂದು ಆಕಾಶವಾಣಿದ ನೇಲ್ಯ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಉದ್ಘೋಶಕೆರ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಆದಿತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆ ನಿವೃತ್ತಿನ್ ಪಡೆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಅಮರಬೊಳ್ಳಿಲೆನ ಬಗೆಟ್ ಬರವು ಬರೆದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡೊರ್ಮೆ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಹಿರಿಯೆರಾಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಶ್ರೀ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ ಮೆರೆಡ ಯಾನ್ ಬಿನ್ನಪ ಮಲ್ತಿನಪಗ ಮೇರ್ ಅತೀ ಸಂತೋಸೊಡು ಒತ್ತೊಂದು ಈ ಬಗೆಟ್ ಪೊರ್ಲುದ ಬರವು ಬರೆತೆರ್ ಕೆ.ಆರ್ ರೈಕುಲ್ನ ಸಭಿ ನೆಂಪು ತುಳುವೆರೆನ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಬರವುದ ಒರುಟು ಎತ್ತುನಲೆಕ ಮಲ್ತೆರ್ ಅಂಚಾದ್ ಸಮಸ್ತ ತುಳುವೆರೆನ ಪರವಾದ್ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ ಅರೆಗ್ ಯಾನ್ ಮಲ್ಲ ಸೊಲ್ಮೆಲೆನ್ ಸಂದಾವೆ

ಕೆ.ಆರ್ ರೈಕ್ಲೆನಂಚಿತ್ತಿನ ಅದ್ಭುತಸಾಧಕೆರ್ ಈ ನೆಲಟ್ ಪುಟ್ಟುದು ಬರಡ್ ಪನ್ಪುನ ಅರಿಕೆನ್ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ದೀಡ್ಡೊನುವೆ ಈ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಮಸ್ತಿರೆ ಬೊಲ್ಪುಗು ಬರೊಡುಂದಾಂಡ ನೆತ್ತ ಪಿರವುಡು ಏರ್ ಪೂರ ಸಕಾಯಿ ಕೊರ್ತೆರ ಅಕ್ಲೆನ್ ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುವೆ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಬರೆಯಿನಾರ್ನ ಪಾತೆರ

ತುಳು ಬಾಸೆ ಬದ್ಕ್‌ದ ಏತೇತೋ ಇಸಯ ಬರೆನಗ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ತುಳು ಪ್ರಸಾರಕೆ ಆದ್ ತನ್ನ ಸೊರಬಾರ ತುಳು ನುಡಿ ಪಾತೆರದ ಪೊರ್ಲುಗು ಸುರೂತ್ತ **"ತುಳುನಾಡ ರೇಡಿಯೋಸ್ಟಾರ್"** ಪಣ್ಪಿ ಪುಗರ್ತೆದ ಸೊರದನಿ ಆದಿತ್ತ್‌ದ್, ಲಕ್ಷಾಂತ್ರ ಅಭಿಮಾನಿಲೆ ಉಡಲ್ ಗೆಂದ್‌ದಿತ್ತಿ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ ಸೊರ ಬದ್ಕ್, ಸಾದನೆನ್ ಅಚ್ಚರ ರೂಪುಡು ಕಟ್‌ಕೊರ್ಪಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪೊಡು ಇಂದ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಅಂಚ ಈ ಕೃತಿ ತಯಾರಾಂಡ್.

'ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಮಾಲೆಡ್ ಈ ಬೂಕ್‌ನ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕೊಣವೊಂದುಪ್ಪುನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮೇನತ್ತ್‌ದ ಬೇಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ

ನೆಂಪು ಸಕಾಯ, ಸಂದರ್ಶನ ತಿರ್ಗಾಟೊಡು ಇನೆ ಕೂಡಿನಕ್ಲು:

* ಡಾ। ಶ್ರುತಿಕಾಂತ್ ಎಸ್., ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಕೆರ್
* ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಹೇರ್ಳೆ, ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಗ್ರಂಥಪಾಲಕೆರ್
* ಶ್ರೀ ಲತೀಶ್ ಪಾಲ್ದಾನೆ, ಪ್ರಸಾರ ನಿರ್ವಾಹಕೆರ್, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಕುಡ್ಲ
* ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ ಸುರೇಶ್, ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಮಂಗಳೂರು
* ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೀಳಾ ಮುರಳಿ
* ಶ್ರೀಮತಿ ಅಕ್ಷತಾ
* ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಘುನಾಥ ರೈ, 'ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ' ಧರ್ಮಸ್ಥಳ
* ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ರಸಾದ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ನಾರ್ಯ, ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು
* ಡಾ। ದಿವ ಕೊಕ್ಕಡ ಬೊಕ ಜಿತಿನ್ ಪೆರ್ನೆ

ಅಂಚನೆ,

ಈ ಬೂಕುಗು ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್‌ದ ತನ್ಕುಲೆನ ಮೋಕೆದ ನೆಂಪು ನುಡಿಕ್ಲೆನ್ ಕೊರ್ತಿನ ಆರೆನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಲು, ಕುಟುಂಬ, ಸಂಸಾರ, ಅಭಿಮಾನಿಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ.

– **ಮುದ್ದುಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ**
'ಮನಸ್ವಿನಿ',
ಅಶೋಕನಗರ, ಮಂಗಳೂರು–6
ಫೋನ್: 9482975125

ರೈಕ್ಲೆ ನೆಂಪುಲೆನ್ ಪಂಡಿನಕುಲು

ಪ್ರೊ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
ಮಿತ್ರ ಹೆರಾಜೆ
ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ
ಜಾನ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹ
ಪಿ.ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಭಟ್
ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ
ಕೆ.ಶ್ಯಾಮ್ ಭಟ್
ಶಕುಂತಲಾ ಆರ್ ಕಿಣಿ
ಕೆ. ಮಹೇಂದ್ರನಾಥ ಸಾಲೆತ್ತೂರು ಎಂ.ಎ
ಕನ್ಸೆಪ್ಟಾ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್
ರಮೇಶ್ ರಾವ್ ಕೈಕಂಬ
ಡಾ. ಮಾಲತಿ ಆರ್ ಭಟ್
ಕೆ. ರಘುನಾಥ ರೈ
ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶೆಟ್ಟಿ
ದಿವ್ಯಾ ಶಿವಪ್ರಸಾದ್
ಜಯಶೀಲಾ
ಡಾ. ಕೆ. ಮಹಾಲಿಂಗ ಭಟ್
ಡಿ. ಚಂದ್ರನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ
ಕೆ. ಶಾರದಾ
ಫ್ಲೋರಿನ್ ರೋಚ್
ಕೆ. ಸುಜಿತ್ ಕುಮಾರ್
ಕೃಷ್ಣಮೋಹನ ತಲೆಂಗಳ
ಉಮೇಶ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ
ಮನೋರಮಾ ಎಂ. ಭಟ್
ಡಾ। ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ಚಂದ್ರಕಲಾ ನಂದಾವರ
ಮನೋಹರ್, ರೇಡಿಯೋ ರಿಸೋನೆಂಟ್
ಚಂದ್ರಹಾಸ್ ಕಣಂತೂರು

****

ತುಲುವ ಬಾನಸೊರ ದಾರಗೆ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ

"ಓ ಕೆಂಚಣ್ಣಾ, ತುಕೆ ಒಂಜಿ ಕಟ್ಟ್ ಕುರ್ಲರಿ ಕೊರ್ಲೆ"

"ಏರ್ ರಂಗೆನಾ, ಓ ಬಲಬಲ... ಎಂಚ ಉಲ್ಲ ಬಾಲೇ?"

"ಉಸಾರುಲ್ಲೆ ಕೆಂಚಣ್ಣಾ..."

"ಬೊಕ, ಇಲ್ಲಲ್ ಮಾತ ಎಂಚ ಉಸಾರುಲ್ಲೆರಾ? ಮೊಪ್ಪ ದಾನ್ಬೆರ್?'

"ಉಸಾರುಲ್ಲೆರ್, ಮೊಪ್ಪ ಕೋರ್ದಟ್ಟೆಗ್ ಪೋತೆರ್".

'ಅಂದಾಪ್ಪ, ಬೊಕ ಈ ಎಂಚ, ಸಾಲೆಡ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾತಾ ಆಂಡಾ?'

'ಇಜ್ಜಿಯೆ ಅವು ಎಲ್ಲಾಂಜಿ ಸುರು'

'ಹೂಂ ಹೂಂ, ಎಡ್ಡೆ ಓದೊಡೂ, ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಪಸ್ಟ್ ಬರೊಡ್ ದಾನೇ. ನಿನ್ನ ಮೊಪ್ಪಲೆಕ ಕೋರ್ದಟ್ಟೆಗ್ ಮಾತ ಪೋಪಿನತ್ತ್. ಎಡ್ಡೆ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಬಿರ್ಸೆ ಆದ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಕೇಂಡಪ್ಪಾ'.

'ಆವು ಕೆಂಚಣ್ಣಾ. ಕುರ್ಲರಿ ಕೊರ್ಲೆ, ಎಂಕ್ ಕಡೇಸೂಂಡು'.

"ಹಹ್ಹಹ್ಹ, ಆಂಡ್ ಬಾಲೆ ಇಂದ ಪತೊನು... ಅಲ್ಪ ಮಾರ್ಗೊಡೆ ಜಾಗ್ರ್‌ತೆಡ್ ಪೋಲಾ ಪೋ ಬಾಲೆ..."

"ಅಂದಾ ನೀಲೋ, ಕೇಂಡನಾ? ಮುಲ್ಪ ದಿನೇಸೆಲ ಉಲ್ಲೆ. ರಡ್ಡ್ ಲೋಟೆ ಬೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚ ಕಸಾಯ ಕೊರ್ಲಗೇ...."

*****

ಈತ್ ಓದ್‌ನಗ ಒಂತೆ ಪಿರವುಡು ರೇಡಿಯೋ ಕೇನೊಂದಿತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿದ್ ಆದುಪ್ಪು ಉಂದು "ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ". ಅಪಗ ತಿಂಗೊಲುಗೊರ ರೇಡಿಯೋಡು ಬರೊಂದಿತ್ತಿನ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಪನ್ಪಿ ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕುರ್ಲರಿತ್ತ ಕೆಂಚಣ್ಣೆ ಏರ್ ಇನ್ನ್ದ.

ಅಂದ್, ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ನಮ್ಮ ಊರುಡು ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ್ ಬುಡ್‌ಂಡ, ನೇಲ್ಯ ಸಮೂಹ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮ ಇನ್‌ಂಡ ಅವು 1976ನೆ ಇಸ್ವಿದ ದಶಂಬರ 11 ನಾನಿ ಉಂಡಾಯಿನ ರೇಡಿಯೋ. ಆನಿದ ತುಳು ಮುಕೇಲಿಲು ಕುಡಲಗೊಂಜಿ ರೇಡಿಯೋ ಕೇಂದ್ರ ಬೋಡು ಇಂದ್ ಯಾಪೊಡಿಂಚಿ ಸರ್ಕಾರನು ಕೇನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕುಡಲಡ್ ಸರಕಾರದ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರ ಸುರಾಂಡ್. ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡಪಾವರೆ ಈ ರೇಡಿಯೋ ಕೇಂದ್ರಡ್ ತುಳು ತೆರಿದಿನ ಉದ್ಯೋಗಿಲೆನ ಗರ್ಜಿ ತೋಜಿಂಡ್. ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ಬಾಸೆಲೆನ ಜತೆಟ್ ಬಜೀ ಬಾಯಿ ಪಾತೆರದ ಬಾಸೆ ಆದಿತ್ತಿನ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ಲಾ ಅಂಚೆನೆ ಕೊಂಕಣಿಗ್ಲಾ ಪ್ರಸಾರ ಯೇಗಿತ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳು ನಾಟಕೊಲು, ಕತೆ, ಕಬಿತೆ ಸಂದಿಪಾರ್ದನೊಲು ತುಳುನಾಡ್ದ ರೇಡಿಯೋ ಇತ್ತಿನ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲಡ್ ಕೇನರೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಬಾಸೆಗೊಂಜಿ ಬಲ ಬತ್ತಿನ ಆ ಸಮಯದ, ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಒರ್ಸೊಲೆಡೇ (1978) ತುಳು ಬಾಸೆದ ನಿರೂಪಕೆ (Tulu Comperer) ಪನ್ಪಿ ಹುದ್ದೆಗ್ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ಆಯ್ಕೆ ಆದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸೇರ್ಯೆರ್. (ಅವೆಡ್ದ್ ಆಜೇಲ್ ಒರ್ಸೊಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ 1985ಡ್ ಈ ಲೇಖಕೆ 'ಕನ್ನಡ ಉದ್ಘೋಷಕೆ' ಇಂದ್ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಸೇರ್ನಿ

ಅಂಡಲಾ, 1978 ದಿಂಚೇ ಆರೆನ ಪೊಲಬು, ಬೊಕ್ಕ ಜೋಸ್ತ್ಯಾದಿಕೆ ಎಂಕಿತ್ತ್ಂಡ್. 1974 ಡಿಂಚಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮುಂಬಯಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ಲ, ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸುರು ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಮುಲ್ಪಲಾ 1977 ಫೆಬ್ರವರಿಡಿಂಚಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆ ಅತ್ತಂದೆ ಆಕಾಶವಾಣಿ ನಾಟಕದ ಸುರುತ ಆಡಿಶನ್ ಟೆಸ್ಟ್ ದುಂಬೆ ಪಾಸಾದಿತ್ತೆ. ಅಪಗ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಡ್ ಸೇವೆಡಿತ್ತಿನ ಯಾನ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕು ಬರೊಂದಿತ್ತೆ. ರೈಕ್ಲು ಸೇರಿ ಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ಬನ್ನಗ ಆರ್ಲಾ ಎನ್ನ ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಮಲ್ದಿನ ಉಂಡು. ಅಂಚ ಪೊಲಬು ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸೇರಿನಿ ಕನ್ನಡ ಅನೌನ್ಸರ್ ಹುದ್ದೆಗ್. ಬತ್ತಿಗಿನಿ ಎಂಕ್ ಪ್ರಸಾರ ಡ್ಯೂಟಿದ ಒಟ್ಟುಗು ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಸಹಾಯಕೆ ಆದಲ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೊಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳು ವಿಭಾಗ ಎನ್ನ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ರೈಕ್ಲೆಗ್ ಹೊರತಾಯಿನ ತುಳು ವಿಭಾಗದ ಬೇಲೆ ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗ್‌ಲಾ ಬತ್ತ್ಂಡ್.

ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕ್ಲು ಬತ್ತ್ ಸೇರಿನ ಕೆಲವೇ ಸಮಯ ದುಲಯಿ ತನ ನಾಟಕೀಯ ಕಲೆಗಾರಿಕೆ, ಪೊರ್ಲುದ ತುಳುಬಾಸೆನ್, ತನ್ನವೇ ಆಯಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೊರದುನ್ನೊಗು ಮಾನಿತೊಂದು ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆತೊಂದಿನಿ ಮಾತ್ರತ್ತ್, ತನ ಸುಮಾರ್ ಮೂಜಿ ದಶಕೊಲೆನ ಸೇವೆಡ್ 'ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಸುರೂತ್ತ ತುಳು ಸ್ಟಾರ್' ಪನ್ಪಿನಂಚಿ ನದ್ರ್ ಮಲ್ತ್ ದೀದ್ ಕಾಯ ಮಾಜಿದ್ ಪೋಯೆರ್ ಆರೇ **ಕೆ.ಆರ್. ರೈ ಪಂಡ, ಕಲ್ಲಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈ.**

ಉಜಿರೆ ಬೊಕ್ಕ ಪುತ್ತೂರು ನಡ್ಡೆದ ಕಲ್ಲಾಡಿ ಮೂಲೊದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೇಸಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪ ರೈ ದಂಪತಿಲ್ನ ನಾಲ್ವೆರ್ ಜೋಕ್ಲೆಡ್ ಕಡೆಕಂಜಿ ಮಗೆ ರಮಾನಂದೆರ್. ಆರ್ನ ನೇಲ್ಯ ಪಲಯೆ ಕೆ. ರಘುನಾಥ ರೈ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಹೈಸ್ಕೂಲುಡು ಮಾಸ್ಟ್ರಾದಿತ್ತಿನಾರ್, ವಾಗ್ಮಿ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದೆ, ಪ್ರವಚನಕಾರೆ. ಬೊಕ್ಕೊರಿ ಪಲಯೆ ದಿ। ಚಂದ್ರಮೋಹನ್ ರೈ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗೆರ್ (ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್) ಆದಿತ್ತೆರ್ ಒರ್ತಿ ಪಲಿ ರತ್ನಾವತಿ, ಕಡೇತಾರ್ ರಮಾನಂದೆ.

ಮಂಜಪ್ಪ ರೈಕ್ಲೆಗ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಟು ನೇತ್ರಾವತಿ ಮೀಪು ಕರಿಯೊಡು (ಸ್ನಾನ ಘಟ್ಟೊಡು) ದೇವೆರ ಪೂಜೆಸೊತ್ತುದ ಒಂಜಿ ಅಂಗಡಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅವ್ವೊಂಜಿ ನೆವನೊಗು. ಮಂಜಪ್ಪ ರೈಕ್ಲು ಗನಾಗಟ್ಟಿ ಸರ್ರ, ನೀಂದುನೆಟ್ ಮಿಸ್ಕೆ. ನೇತ್ರಾವತಿಡ್ ಮೀಯರೆ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಮುರ್ಕಿನ ಏತೋ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಮಿತ್ತ್‌ಗೆತ್ತ್‌ದ್ ಜೂವ ಒರಿಪಾಯಿನಾರ್. ಅಂಚ ಎಡ್ಡೆ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆತಿನಾರ್. ಅಲ್ಪನೇ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್.

ಮಂಜಪ್ಪ ರೈಕ್ಲೆ ಕಡೆಕಂಜಿ ಮಗೆ ರಮಾನಂದ ರೈ ಶ್ರೀ ಧ.ಮ. ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಪದವಿ ಕಲ್ತೆರ್. ಅಪಗನೇ ಬರೆತಿನ ಕುಸೆಲ್ದ ಒಂಜಿ ತುಳು ನಾಟಕ ಕಾಲೇಜ್ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವೊಡು ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಂಡ್. ಮುತ್ತಪ್ಪ ರೈ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆದ ಸಿರಿ ಮಿತ್ರ ಹೆರಾಜೆ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರೆರ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆದ ತಮ್ಮಯೆರ್, ನಾಟಕಕಾರೆ ಶಿಕ್ಷಕೆರಾದಿತ್ತಿ ಕೆ.ಜೆ. ಕೊಕ್ರಾಡಿ ರಾಮದಾಸ್ ಪ್ರಭು – ದುಂಬಾಯಿನಕುಲು ಪೂರ ರಮಾನಂದ ರೈಕ್ಲೆನ ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜ್ದ ಸರೀಕೆರ್, ರೈಕ್ಲೆಗ್ ಪೊಲಬುದಕ್ಲು. ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಯೂನಿಯನ್ ಲೀಡರ್ ಪಂತೊಗು ಉಂತಿನಾರ್ ಕುಸಾಲ್, ಪಾರ್ಸ – ಮಾತ ಅಪಗನೇ ರೈಕ್ಲೆನ ಸುಬಾವು ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್ ಇಂದ್ ಆನಿದ ಆರ್ನ ಪಾಸಾಡಿಲು ಪಣ್ಪೆರ್.

ಡಿಗ್ರಿ ಕಲ್ತಾನಗ ಬೇಲೆ ನಾಡೊಡು ಇಂದಾಂಡ್. ಆಪಗನೇ 2–3 ಒರ್ಸ ಪಿರವು ಕುಡಲಡ್ ರಾಜ್ಯೊದ ಆಜನೇ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರ ಉದಿಪನೊಗು ಬತ್ತಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ 'ತುಳು ಕಂಪೀಯರ್' (ನಿರೂಪಕೆ) ಹುದ್ದೆಗ್ ಅರ್ಜಿ ಲೆತ್ತೆರ್. ಅವೆಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಪದವಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಂಗೀತ–ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಒಂಜೇತ ಪೊಲಬು – ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ಲಾ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ. ತುಳು ನಾಟಕ ಪೊಲಬುಡು ಅವೆಕ್ ಅರ್ಜಿ ಪಾಡ್ದ್ ಪರೀಕ್ಷೆಲೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನ ರಮಾನಂದ ರೈ – ಆ ಹುದ್ದೆಗ್ ಆಯ್ಕೆ ಆಯೆರ್. ಕುಡಲಡ್ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಬೇಲೆಗ್ 1978ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಒಂಜನೆ ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ಸೇರ್ಯೆರ್.

ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಆಪಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಭಾಗೊಡು ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಾಕಿ ಬಾಸೆದ ಅಧಿಕಾರಿನಕುಲೇ ಇತ್ತಿನಿ. ಸಂಗೀತ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಕನ್ನಡ ತುಳು ಬಾಸೆದ ನಾಟಕೊಲು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜಾನಪದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ಪ್ರಸಾರ ಆವೊಂದಿತ್ತ್. ತುಳು ವಿಭಾಗೊನು ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆದಕುಲೆ ಮೇಲ್ತೂಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ದಿ। ಲೀಲಾವತಿ ಟೀಚರ್ ದುಂಬಾಯಿನ ತುಳು ಬಾಸೆದಕುಲೆನ್ ಅಗತ್ಯ ಉಪ್ಪುನಗ ಲೆಪ್ಪಾದ್ ತುಳುಟು ನಿರೂಪಣೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಲ್ಪಾವೊಂದು ಪ್ರಸಾರ ಆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಕಾಶವಾಣಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗದ ಬಿಜೈ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪೆರ್ ಅಗತ್ಯಗ್ 'ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಂಗಳೂರು ಇತ್ತೆ ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ' ಇಂದ್ ಒರೊರ ಅನೌನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಲತ್ತ್ ಜವಣ್ಯೆ ರಮಾನಂದ ರೈಕುಲು ತುಳು ವಿಭಾಗೊಗು ಇಂದ್‌ದೇ ಬತ್ತೆರ್. ಪ್ರಸಾರಕೆರಾದ್ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡ್ಲಾ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೊಡಿಂದಾಂಡಲಾ ತುಳುತ್ತ ಪ್ರಸಾರೊಗೊಂಜಿ ಜನ ಒದಗ್ಂಡ್. ರೈಕುಲು ಅವೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಗಲಸೊಂಡೆರ್. 'ಪುತ್ತೂರು ತುಳು' ಪನ್ಲಿ ನದ್‌ರ್ದ ಆರ್ನ ಬಾಸೆ ಪೊರ್ಲಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆರ್ನ ಸೊರ ಗಡ್ಸ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್, ಅವೆನ್ ಪೊಸತಾದ್ ಕೇಣುನ ತುಳುವೆರೆಗ್ಲಾ ಬಾಕಿ ಬಾಸೆದಕಲೆಗ್ಲಾ ಕುಸಿ ಆಂಡ್. ರಮಾನಂದೆರ್ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆನ್ಲಾ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ಲಾ – ತನ್ನವೇ ಆಯಿನ ಒಂಜಿ ಶೈಲಿಡ್ ರೇಡಿಯೋಡು ಪಾತೆರ್ರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್.

ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಸುರಾನಗ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕ್ಲೆ ಜತೆಟ್ ದಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಕಾರ್ನಾಡ್ (ಬಲತ್)

'ಸೊಲ್ಮೆಲ್ ಶ್ರೋತೃಲೇ' ಪನ್ಪಿ ಸಬ್ದೊಲೆನ್ಲಾ ತಾನೇ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಸುರೂಟುಗಳಸ್ಯೆರೆ ಸುರ್ಮಲ್ತಿನಿ ಇಂದ್ ಪಣ್ತೆರಾರ್. (ಸೊಲ್ಮೆ ಸಬುದೊನ್ ಬಳಕೆಗ್ ತೆರಿಪಾಯಿನಾರ್ ಪ್ರೊ ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕ್ಲು).

ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕ್ಲು ರೇಡಿಯೊಡು ಪೊರ್ಲು ತುಳು ಪಾತೆರೊಂದೇ ಪೋಯೆರ್. ಮಾತಾ ರೇಡಿಯೊ ಕೇಂದ್ರೊಲೆಡ್ 'ಆಡುನುಡಿ' ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆ ಪನ್ಪಿ ನಮೂನೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ಪ್ರಸಾರ ಆಪ. ಕುಡಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಕೃಷಿರಂಗ ವಿಭಾ ಗೊಗು ರೈಕುಲು

ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ 'ಬ್ಯಾರ'ಡ್ ಬತ್ತಿ ಪೋಯಿನಕ್ಲು :

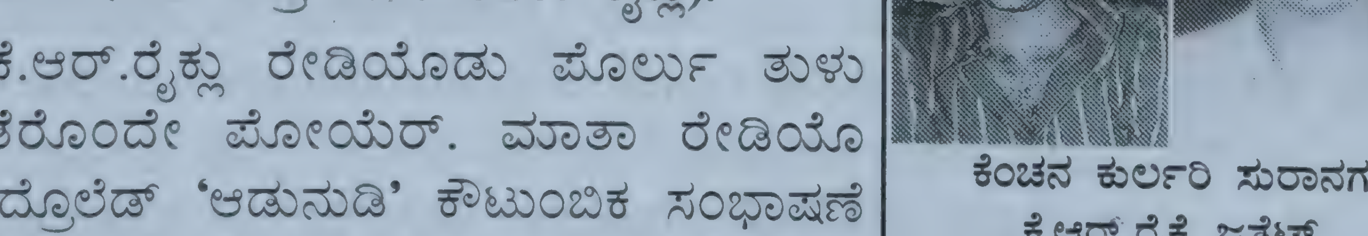
1. ಕುರ್ಲರಿ ನಡಪಾಯಿನ ರೈ 2. ಕೆ. ಸುಜಿತ್ ಕುಮಾರ್, 3. ಕೆ. ಶ್ಯಾಂ ಭಟ್, 4. ಶಕುಂತಲಾ ಆರ್.ಕಿಣಿ, 5. ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, 6. ರೋಹಿಣಿ ಜಗರಾಂ, 7. ಜಯಶೀಲ, 8. ಮುದ್ದುಮೂಡುಬೆಳ್ಳಿ

ಬೆನ್ನಿದ ಬಂದುನೆಲ್ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ದೀಯೊಂದು 'ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಯ್ತಿ' ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರದ ಸರಣಿ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಕನ್ನಡೊಡು 'ಮಾತಿನ ಮಂಜಣ್ಣ' ಪನ್ಪಿ ಪಾರ್ಸ್ ಮಾಲೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್ ಅವೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಸುರು ಮಲ್ತಿನ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ'ದ ಪೊರ್ತುಗು ರೈಕುಲು ತುಳುನಾಡ್ದ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದ, ಕೋಡಿಮುಲ್ಲೆದ ಶ್ರೋತ್ರುಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ತಮಾಸ್‌ದ ಆಪ್ತ ಸಲಹೆಗಾರ (Counselor) ಲೆಕ ಮನಸ್‌ಗ್ ಪತ್ದ್ ಪೋಯೆರ್. ಕರಾವಳಿ 'ರೇಡಿಯೋ ಸ್ಟಾರ್' ಆಯೆರ್. 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ತಿಂಗೊಲುಗೊರ ಐತಾರ ಬಯ್ಯ ಕಾಲ್‌ಗಂಟೆ ಪ್ರಸಾರ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ರೈಕುಲು, ನಿಲಯದವೇ ನನೊರಿ ಆಂಜೊವು ಕಲಾವಿದೆ (ಸುರೂಟು ಭಾಸ್ಕರ ಕಾರ್ನಾಡ್, ಬೊಕ್ಕ ಈ ಲೇಖಕೆ, ಕೆಲವೊರ ಕೆ.ಶ್ಯಾಮಭಟ್, ಸುಜಿತ್‌ಕುಮಾರ್ ದುಂಬಾಯಿನಕುಲಿತ್ತೆರ್. ಒರ್ತಿ ಪಿದಯಿಡ್ದ್ ಅತಿಥಿ ಕಲಾವಿದೆ ಪೊಂಜೊವು – ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಒರ್ತಿ ಇಂಚ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪೊಲಬಾಯಿನಕುಲು ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ರೋಹಿಣಿ ಜಗರಾಂ, ರೂಪಾ ಅತ್ತಾವರ ಜಯಶೀಲಾ, ಇಂಚ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಮಲ್ಲ ಕಲಾವಿದೆರಾದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯೆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿ, ಕುಸಲ್ದೊಟ್ಟುಡು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು ಪಾಲ್ ದೆತೊನ್ನವು ಅಕಲೆಗ್ ಪೂರಾ ಮಸ್ತ್ ಕುಸಿ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿಗ್ ಚಾಲನೆ ಕೊರ್ತಿನ ಆನಿದ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್ ಜಯಶ್ರೀ ಶಾನುಭೋಗ್

ಇಂಚೆನೇ ರೈಕುಲು ಏತೋಜನ ಬರೆಯಿನ ತುಳುನಾಟಕೊಲೆನ್ಲಾ ರೇಡಿಯೊಡು ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಲೆಪುಡಾದ್, ಒಂಜೀತ್ ತಿಕಿನ ಸಂಗೀತ ಕೂಡಾದ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ತಾನೇ 'ಚಂಪಾ' ಪನ್ಪಿ ತುಳು ನಾಟಕ ಬರೆದ್ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದು ಅಮೃತದರೆನ "ಗೋಂದೊಳು" ದಂಚನೆ ಮಹಿಳಾ ದೌರ್ಜನ್ಯಗ್ ಬಿರೆಲ್ ತೋಜಾಯಿನ ಕಥಾವಸ್ತುದವು. ಅವೆಟ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್‌ಕುಮಾರ್ ಮಲ್ಲೂರು, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಡಿ.ಎಸ್. ಬೋಳೂರು, ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ, ಮಾದವ ಕೋಟ್ಯಾನ್, ವಿನಯಾ ದುಂಬಾಯಿ ಕಲಾವಿದೆರಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೇ ನಾಟಕೊನು ಬೊಕ್ಕ ರೈಕ್ಲು ಕನ್ನಡೊಡ್ಲ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವೆಟ್ ಯು.ಬಿ. ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸುಧೀರ್ ರಾಜ್ ಕೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಉಷಾ ಪ್ರಭ ಕಾಮತ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಇತ್ತೆರ್.

ಡಿ.ಎಸ್.ಬೋಳೂರು

1982ನೇ ಇಸವಿದ ಪೊರ್ತುಡು 'ಸತ್ತವರೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವವರು' ರೂಪಕ ಬರೆಯೆರ್. ಉಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆದ ಶವಾಗಾರೊಡು ಪುಣಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟುಡು ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪಡಾಲೊಯಿನ ಉದ್ಯೋಗಿಲೆನ ಅನುಭವದ ದಾಖಲೆ ಚಿತ್ರ. ಡಿಲ್ಲಿದ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಉದ್ಯೋಗಿಲೆಗ್ ವರ್ಸೊಗೊರ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟೊಡು ಆಕಾಶವಾಣಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪಂತ ನಡಪಾವುಂಡು. ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕುಲು ತನ್ನ ರೂಪಕನ್ ಈ ಪಂತೊಗು ಕಡಪುಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಅವೆಕ್ ದಾಲ ಸುದ್ದಿ ಬತ್ತಿಜ್ಜಿ. ನನ ಒರ 1989ಡ್ ಬಾಂಜಾರಮಲೆತ ಮಲೆಕುಡಿಯೆರೆನ ಬಗ್ಗೆ 'ಕಾಡಬದ್ಕ್' ಪನ್ಪಿನ ರೂಪಕ (ಶಬ್ಧ ಚಿತ್ರ) ಬರೆದ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ತೆರ್. ಡಿಲ್ಲಿಗ್ ಕಡಪುಡ್ಯೆರ್ ಈ ರೂಪಕ ಆಕಾಶವಾಣಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪಂತೊಡು ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಂಡ್. ತೀರ್ಪುಗಾರೆರ್ನ 'ಅರ್ಹತಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ' ಪಡೆಯೊಂಡ್. ಆಕಾಶವಾಣಿ ಆಡಿಶನ್ ಆತಿನ ಎಡ್ಡೆ ಸ್ವರ ಕಲಾವಿದೆ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎಸ್.ಬೋಳೂರು ಈ ರೂಪಕದ ನಿರೂಪಣೆ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ಈ ರೂಪಕದ ಗೆಲ್ಮೆ ರೈಕ್ಲೆಗ್ ನಿಲಯೊಗು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್‌ಂದೆ ಸಮಸ್ತ ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿ ಶ್ರೋತ್ರುಲೆಗ್ ನೆಂಪುಡು ಒರಿಯುನ ಸಾಧನೆ ಆಂಡ್.

1980– ಯಕ್ಷಗಾನ ಹಾಸ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮಿಜಾರ್ ಅಣ್ಣಪ್ಪೆರೆನ ರೇಡಿಯೋ ಸಂದರ್ಶನ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕ್ಲೆಡ್ದ್

ಅಪಗದ ರೇಡಿಯೋ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ರೈಕ್ಲೆನ ಸೊರ ಇತ್ತ್ಂಡ ಐಕೊಂಜಿ ಇಸೇಸ ಆಕರ್ಶನೆ – 'ಸ್ಪೆಶಲ್ ಎಟ್ರಾಕ್ಷನ್' ಯಾಪಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್. 'ಕೃಷಿರಂಗ'ದ ಬೇಮು ಬೆಲ್ಲ'ದ ಮಂಜಣ್ಣೆ , 'ಮಾತುಕತೆ'ತ ಅಜ್ಜಯ್ಯೆ – ಪಾತ್ರೊಲು ಜನಕ್ಲೆನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಕಂತ್‌ದ್ ಉಂತಿಯ. ಮಾತುಕತೆ (ಪಾತೆರಕತೆ) ಟ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಲೆಕ್ಕನೆ ಪಾತೆರ್ನೆನ್ ಕೇಂಡಿನಕುಲು ನಿಜೊಕ್ಲಾ ರೈಕುಲು ಅಜ್ಜೆರ್ಂದೇ ಏತೋ ಜನ ಎನ್ನೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕರಿನ ದಶಕೊಡೊರ 1995ಟ್ ಆರ್ 'ಅಜ್ಜೆರ್ ಲಕ್ಯೆರ್' ಪನ್ಪಿ ತುಳುನಾಟಕ ಬರೆದ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಪೊಲಬುದ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಕೂಟ್ ಪಾಡ್ದ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕುಡ್ಲ ಪುರಭವನೊಡು ಪ್ರದರ್ಶನಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಆ ನಾಟಕ ಯಶಸ್ವಿ ಆಂಡಾ ಇಜ್ಜಾ ಪನ್ಪಿ ಸವಾಲ್ ಬೇತೆ, ಆಂಡ, ನವೀನ್ ಪಡೀಲ್, ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಮಲ್ಲೂರ್, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ ದುಂಬಾಯಿ ಎಡ್ಡೆ ಕಲಾವಿದರ್ನಕುಲು ಪೈಸೆ ದೆತೊನಂದೆ, ರೈಕ್ಲೆನ, ರೇಡಿಯೋದ ಮಿತ್ತ ಅಭಿಮಾನೊಡು ಪೊರ್ಲುಡು ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತೆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ ಪಾಸಾಡಿ ದಕುಲಾದಿತ್ತಿ ಕನ್ನಡದ ಹನುಮಂತ ರಾಯಪ್ಪೆ ಅವೆತ ಸಹ ನಿರ್ದೇಶಕೆ! ಈ ಲೇಖಕಗ್ಲಾ ಸಂಚಾಲಕ / ಸೂತ್ರಧಾರನ ಜಬಾದಾರಿ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್.

ಕುಶಾಲೇ ಕುಶಾಲ್ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತಿ ರಮಾನಂದ ರೈಕುಲು ಕುಡಲಗ್ ಬೇಲೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ಒಂತೆನೇ ಸಮಯೊಡು ಮದಿಮೆ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಅವು 1979 ಜುಲೈ 5 ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಪಿಲಾರ್ ಸಂಕಪ್ಪ ಆಳ್ವೆರೆ ಮಗಲ್ ನಳಿನಿ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಆರ್ನ ಕೈಪತ್ತಿನಾರ್. ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಒರಿ ಆಣ್ ಮಗೆ ದೀಪಕ್, ಒರ್ತಿ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ದಿವ್ಯಾ.

ಸಮಾಜೊಡು ಏತೋ ಜನ ಪ್ರತಿಭಾವಂತೆರೆಗ್ ಸೊಂತದ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಯಶಸ್ಸ್ – ತಿಕ್‌ಂಡ ತಿಕ್‌ಂಡ್, ಇಜ್ಜಿಡ ಇಜ್ಜಿ. ರೈಕ್ಲೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ಲಾ ಅಂಚೆನೇ. ಆಂಡ ನೇಲ ದೊಂಡೆದ, ಲಟ್ಟ್ ಜೂವದ ಆರ್. ನಿಗರ್ವಿ, ನಿರುಪದ್ರವಿ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಸರಳ ಜೀವಿ ಆದಿತ್ತೆರ್, ತಾನಾಂಡ್, ತನ ಬೇಲೆ ಆಂಡ್ ಏರ್ಲಾ ಕೇಣುನ ಕೆಬಿ ತಿಕ್‌ಂಡ ಪಾತೆರ, ಪಾತೆರ, ಪಾತೆರ. ಇಂಚಿನ ಬದ್ಕ್ ಅನಾರೋಗ್ಯೊಡು ನಿವೃತ್ತಿ ಕಾಲೊಡ್ದು ಸುಮಾರ್ ದುಂಬೆ ಆರ್ ಡ್ಯುಟಿಗ್ ಬರ್ಪಿನವು ತಡೆ ಆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. 2008ನೇ ಇಸ್ವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ನೇ ತಾರೀಕ್ ದಾನಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ರೈಕ್ಲು ತೀರ್ಯೆರ್ಂದ್ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿಗಿನಿ ಏತೋ ಕಾಲೊಡ್ದಂಜಿ ರೇಡಿಯೋ ಕೇನೊಂದಿತ್ತಿನ ಊರೂರ್ದ ನರಮನಿ ತನ್ಕುಲೆ ಬೇನೆ, ಬುಲಿಪು ತೋಜಾಯೆರ್.

ಆರ್ ತುಳು ಉದ್ಘೋಷಕೆ ಆಂಡಲಾ ಕನ್ನಡೊಡ್ಲಾ, ಅಗತ್ಯದಂಚ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಡ್ಲಾ ಗೇನ ಕೊರೊಡು. ಎನೌನ್ಸರ್‌ನಕುಲು ಕೆಲಸದ ಅವಶ್ಯಕತೆದಂಚ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಡ್ ಇಪ್ಪುನ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಕನ್ನಡೊಡಾ, ತುಳುಟ್ಟಾ ತರ್ಜಿಮೆ ಮಲ್ತೊಂದು ರೇಡಿಯೋದ ನೇರ ಸ್ಟುಡಿಯೊಡು ಪಾತೆರೊಡು. ಪ್ರಸಾರೊಗು ಸಮಯೊಗು ತಕ್ಕ ಪ್ರತೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲೆನ್ ಆಯಾ ವಿಭಾಗದಕುಲು ಒದಗಾವೊಡು. ಅತ್ತ್ಂದೆ ಪತ್ರೋತ್ತರ, ಪಾತೆರಕತೆ, ರೂಪಕ, ನಾಟಕ, ಇಂಚ ನಾನಾ

ನಮೂನೆದ ಜಬಾದಾರಿ ಬತ್ತಿನದಗ ಅವೆಟ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೊಡು. ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕುಲು ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಪಾತೆರೊಂದೇ ಪೋಯೆರ್. ಬಾಸೆನ್ ತನ ಸೊರ ಉಚ್ಚಾರೊಗು ಮಾನಿತೊಂದು ಕಟ್ಟೊಂದು, ಜಪುಡಾವೊಂದೇ ಪೋಯೆರ್. ಆರೆನ ಒಂಜೀತ್ ದಪ್ಪಸೊರ, 'ಕಂಚ್‌ದ ಕಂಠ' ಪನ್ಪಿಂಚಿ ಸೊರ ಸಂಪತ್ತ್ ಆರೆಗಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಅವೆನಾರ್ ದುನಿಪಾಯೆರ್.

ಅವೆನ್ ಕೇನುನಕುಲು ಕುಸಿ, ಇರ್ಮೆನ, ಆವೊಂದೇ ಪೋಯೆರ್ ರೈಕ್ಲೆನವು ಸಾರೆಸದ ಸೊರ, ತೆಲಿಕೆ ನಲಿಕೆದ ದುನ್ನ ಬಾರದ ಸೊರ, ತಮಾಸ್ ಆರೆನ ನಾಲಾಯಿದ ಕೊಡಿಟಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವು ಆರೆಗ್ ಕೈಸಾಂಗ್ ಆಂಡ್ ಕ್ರಮೇಣ ರೇಡಿಯೊದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಶ್ರೋತೃಲ್ ಆರೆನ 'ಫ್ಯಾನ್ಸ್' ಆದ್ ಬುಡ್ಯೆರ್.

ರೈಕ್ಲೆನ ನಿಚ್ಚ ಪ್ರಸಾರದ ಉದ್ಘೋಷಣೆದಂಚನೇ ಆರ್ ಸುರುಡಿಂಚೇ ಕೃಷಿರಂಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನು ತುಳುಟು ನಡಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. "ಸೊಲ್ಮೆಲು ಶ್ರೋತೃಲೇ" ಇಂದ್ ರೇಡಿಯೋಡು ಸೊಲ್ಮೆ ಪಣ್ಪಿನ ನುಡಿ ರೇಡಿಯೊಡು ಪೊರ್ಲುಡ ಚಾಲ್ತಿಗ್ ಕೊಣತೆರ್.

ತುಳುಟು ಎಲ್ಲೆಲ್ಯ ನಾಟಕ ಬರೆದ್ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಯ್ತಿ, ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಈ ಪಾತೆರಕತೆತ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಕಾಂತ್ರ ತುಳುನಾಡ ಕೋಡಿಮುಲ್ಲೆಗ್ ಮುಟ್ಯೆರ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲೆಡ್ ತುಳು ಪಾತೆರೊಂದೇ ಪೋಯೆರ್.

ರೈಕುಲು ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಬಾಯಿ ಪಾತೆರೊಡು ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತಿನ ನಿತ್ಯದ ಪ್ರಸಾರ ಪಾತೆರೊಲೆನ ಹೊರತಾದ್ ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಯ್ತಿ, ಮಾತಿನ ಮಂಜಣ್ಣ, ಉಂದೆಕ್ ಮಾತ ಬರೆದ್ ಓದುನೀಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ನಿಚ್ಚ ಬದ್ಕ್‌ದ ಬೆನ್ನಿದ ಬಂದುಲೆಗ್ ಆಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಕೃಷಿ, ಸಾಗೊಳಿ, ಕೋಲ ನೇಮ, ಜಾತ್ರೆ ಬದ್ಕ್ ಬಾಗ್ಯದ ಮಿತ್ತ ಪಾತೆರಕತೆಕ್ಲು ಅವ್ವಾದಿತ್ತ. ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಯ್ತಿಡ್ ಎಚ್ಚಾದ್ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ 'ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣೆ' ಪುದರ್ಡ್, ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೃಷಿರಂಗ ವಿಭಾಗದ ಕೆ.ಶ್ಯಾಮ ಭಟ್ 'ರಾಮಣ್ಣ' ಆದ್ ಸುಮಾರು 15 ನಿಮಿಷ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಾತಿನ ಮಂಜಣ್ಣ 'ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕುಲು, ಜತೆಟ್ ಆನಿದ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಿ.ಆರ್. ರಾಜಶೇಖರಯ್ಯೆರ್, ಶ್ಯಾಂಭಟ್ ಒರೋರ ಶಿವಾನಂದ ಬೇಕಲ್ ಚೇತನ್ ಕುಮಾರ್ ನಾಯಕ್, ದುಂಬಾಯಿನಕುಲು ಜತೆ ಸೇರೊಂದಿತ್ತಿರ್, ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಯ್ತಿ' ಸಾಪ್ತಾಯಿಕ ಪಾತೆರಕತೆ ಕೃಷಿರಂಗ ವಿಭಾಗೊಡು ಸಾಧಾರ್ನೆ ಪತ್ತೊರ್ಸ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿದ್ ಕಡೀರ್ದ ಉದ್ಘೋಷಕೆರೆಡ್ ಒರ್ತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗೆರ್ ತುಳು ವಿಭಾಗದ ಮೇಲ್‌ತೂಕೆ 'ಡಿತ್ತೆರ್. 1983ತ ಪೊರ್ತುಡು 'ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್' ಪನ್ಪಿ ಜಬಾದಾರಿಗ್ ಆಯ್ಕೆ ಆಯಿನದಗ – ರೈಕ್ಲೆಡ "ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ" ಸುರುಮಲ್ಪಾಯೆರ್. ಅಂಚ 1984 ತ ಪೊರ್ತುಡು ಸುರು ಮಲ್ತಿನವೇ **"ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ"** ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತಿಂಗೊಲ್ಡ್ ಕಡೀರ ಐತಾರ ಬಯ್ಯ 7.45 ಗಂಟೆಗ್ (ಬೊಕ್ಕ ಆಚೇಕಾಲ್ ಗಂಟೆಗ್) 15 ನಿಮಿಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪುದೇಕಿ ಮಲ್ತಾದ್ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ 2–3 ಪಾತ್ರೊಲೆನ್ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಸಾರ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಎಚ್ಚಾದ್, ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ನೇರ ಪ್ರಸಾರದ ಅನೌನ್ಸರ್ ಪಾತೆರುನ ಪಾತೆರ ಹೊರತ್ ಬಾಕಿ ಪೂರಲಾ ದುಂಬೇ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಆದ್ ಎಡಿಟಿಂಗ್ ಆದ್ ಅವೆಕ್ ತಿಕ್ಕುನ ಕಾಲಾವಧಿಗ್ ಸರಿಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಿಕ್ಕಿ ಮಲ್ತ್‌ದೀದ್, ಪ್ರಸಾರದ ದಿನ / ಸಮಯೊಡ್ಡು ದುಂಬು ಈ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಪೂರಾ ಪ್ರಸಾರೊಗು ಕೊರ್ದುಲ ಆವೊಡು. ಸುರುಸುರುತ್ತ ವರ್ಸೊಲೆಡ್ ಮಾತಲಾ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ರೀತಿಡ್ ಇಪ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ಅವೆಟೊಂಜಿ ನಿಯಮ ಬದ್ಧತೆ ಅಗತ್ಯ ಆಂಡ್.

'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿಗ್' 15 ನಿಮಿಷದ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ (ಬರವು ಪ್ರತಿ) ರೈಕ್ಲು ಬರೆಯೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ನ ಹೊರತ್ ಅವೆಟ್ ಬೇತೆ ರಡ್ಡಾ–ಮೂಜಾ ಪಾತ್ರೊಲು. ಒಂಜಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರ ಅವೆಕ್‌ಂದ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಧ್ವನಿಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ಪಾಸಾತಿನಕುಲು ಆವೊಡು. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ನಿಲಯ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾದ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಬತ್ತಿಕಾಲೊಡು ಭಾಷಾವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾಲಾವಧಿ ನಿಗದಿಮಲ್ತೆರ್ 1980 ತ ಪೊರ್ತುಡು ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಆರ್ ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸೆದ ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದೆರೆನ ಆಡಿಶನ್ (ಧ್ವನಿಪರೀಕ್ಷೆ) ಮಲ್ಪಾವರೆ ಸುರುಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿಡ್ ಪಾಲ್‌ಪಡೆಯರೆ ರೋಹಿಣಿ ಜಗರಾಂ, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಜಯಶೀಲ, ರೂಪಾ ಅತ್ತಾವರ, ಶೋಭಾ–ದುಂಬಾಯಿನಕುಲು ಒರ್ತಿಯಾಕಿನೊರ್ತಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಇಂಚೆನೇ ಒರೊರ ನಿಲಯದ ಶಕುಂತಳಾ ಆರ್ ಕಿಣಿಲಾ ಸ್ತ್ರೀ ಧ್ವನಿಯಾದ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೊಂದಿತ್ತೆರ್. ರೈ ಕ್ಲೆನ ಜತೆಟ್ ಬೇತೆ ಆಂಜೊವು ಪಾತ್ರೊಲೆಡ್ ಸುರುಟು ದಿ। ಭಾಸ್ಕರ ಕಾರ್ನಾಡ್ (ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ವಿಭಾಗೊದ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾದಿತ್ತೆರ್) ಕೆ. ಶ್ಯಾಮ್ ಭಟ್, ಮುದ್ದುಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ ಬೊಕ್ಕ ಸುಜಿತ್ ಕುಮಾರ್ – ದುಂಬಾಯಿ ನಕುಲು ಕೂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಒರೊರ ಬೆಚ್ಚಬೆಚ್ಚನೇ ಕಡೇಸ ತಯಾರಾವೊಂದಿತ್ತಿನಲಾ ಉಂಡು.

ಈ ಕುರ್ಲರಿಡ್ ಬರ್ಪಿನ ಕುರ್ಲರಿ ಮಾರುನಾಯೆ ಬೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚ ಕುರ್ಲರಿ, ಸೋಜಿ, ಕಸಾಯ, ಉಂದುಮಾತ ರಿತಿತ್ತ ಒಟ್ಟುಗೇ ಊರ್ದ ಜಾತ್ರೆ, ಪರ್ಬೊಲು ಕೋಲನೇಮ ಯಕ್ಷಗಾನ, ನಾಟಕ, ಕಾಲಕಾಲೊದ ಕೃಷಿ ಸಾಗೊಳಿ, ಬಾರ್‌ದ ಬಿದೆಕ್ಕುಲು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಏಕತೆದ ಅಂಶೊಲು, ಮತೀಯ ಸಾಮರಸ್ಯ ಸಂಸಾರ ಕುಟುಮ ಜೀವನ, ಓದು ಬರವುಗ್ಲೇನ ದುಶ್ಚಟೊಕ್ಕುಲೆಗ್ ಚಾಟಿಪೆಟ್ಟ್–ಇಂಚ ಮಾತ ನಿಚ್ಚ ಬದ್ಕ್‌ದ ಸಂಗತಿಲು ಪಾತೆರಕತೆಟ್ಟ್ ಇಪ್ಪೇದ. ಆಂಡ, ಉಂದೆಟ್ ಬಾಕಿ ಪಾತ್ರೊಲು ಏತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಸೂಜಿಕಲ್ಲಾದ್ ಇತ್ತಿನಿ ರೈಕ್ಲೆನ 'ಕೆಂಚಣ್ಣೆ', ಈ ಕೆಂಚಣ್ಣನ ಸೊರ, ಪಾತೆರ, ಪಾರ್ಸ್‌ಲ ತೆಲಿಕೆ, ಗತ್ತ್‌ಗಾರಿಕೆ, ಗೇನದ ಪಾತೆರ, ಗಾದೆ ಪಾತೆರೊಲು ಅವೆನ್ ಪಣ್ಪಿನ ಆರೆನವೇ ಒಂಜಿ ಶೈಲಿ. ಉಂದೆಕ್ ತುಳುನಾಡ್ದ್ ಇಲ್ಲಲ್ಲ್‌ದ ಕೋಡಿಮುಲ್ಲೆದ ಜನಕ್ಲು, ಜೋಕುಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಉದ್ಯೋಗಸ್ತೆರ್, ಮಾತೆರ್ಲಾ ಅವೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಕುಡ ಕುಡ "ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ" ಪ್ರಸಾರದ ದಿನೊನು ಕಾತ್ ಕುಲ್ಲುಲೆಕ ಆಪೇದ್‌ಂಡ್, ಮಾತ ಜನಮಾನಿ ಕೆಂಚಣ್ಣನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊಡ್ ತನ್ನುಲೆನ್ ತೂಯೆರಾ ಅತ್ತ್ ತನ್ಕುಲೆನ್ ಕೆಂಚಣ್ಣಡ ತೂಯೆರಾ ಪಣ್ಪಿನಾತ್ – ಆಕರ್ಷಣೆ ರೈಕುಲೆನ ಪಾತೆರೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುಮಾರ್ 7–8 ಒರ್ಸ ಬುಡಂದೆ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತುಳುವೆರ್ ಮಾತ್ರತ್ತ್, ಬಾಕಿ ಬಾಸೆದಕುಲ್ಲಾ ಎಡೇನ ಇಷ್ಟಮಲ್ಪುಲೆಕ ಕಾಪುಲೆಕ ಆಂಡ್, ಕೆ.ಆರ್.ರೈ. ಸಿನಿಮಾ ಜಗತ್ತ್‌ದ ಪುಗರ್ತೆದ ಕಲಾವಿದೆರೆಲೆಕ ತನ ಸೊರೊಟೇ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ದಂತಕತೆ ಆಯೆರ್

ಪೊಸ ಪೊಸ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಲು ಬೋಡಾಪುನ್‌ಕ್ಕಾ.... ಓಲು ವಾ ಸಂಗತಿಲಾ ಶಾಶ್ವತದವತ್ತ್ **"ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ"** ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 7–8 ಒರ್ಸ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಅವು ಉಂತುಂಡ್.

"ಮಾತುಕತೆ" ಕನ್ನಡ ಪಾತೆರಕತೆಟ್ ಬೋಡಾಯಿನಂಚ ಪಾಲ್‌ಪಡೆಯೊಂದಿತ್ತಿನಕ್ಲು

1. ಕೆ.ಆರ್.ರೈ, 2. ಶಕುಂತಳ ಆರ್. ಕಿಣಿ, 3. ಎಸ್.ಎನ್.ಭಟ್, 4. ಶ್ಯಾಂ ಭಟ್, 5. ಮಾಲತಿ ಆರ್. ಭಟ್, 6. ಶಂಕರ್ ಎಸ್. ಭಟ್, 7.ಬೆಳ್ಳಿ 8. ಸುಜಿತ್ ಕುಮಾರ್

ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ **"ಮಾತುಕತೆ ಪನ್ಪಿ"** ಕನ್ನಡ ಪಾತೆರಕತೆತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸುರಾಂಡ್ ಅವುಲಾ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಿಬಂದಿನಕಲೆನವೇ ಅವೆಟ್ ರೈಕ್ಲೆಗ್ ಅಜ್ಜೆರೆನ ಪಾತ್ರ. ಅಯ್ಟ್ ಈ ಅಜ್ಜೆರೆನ ಬಾಯಿಗ್ ಕೋಲ್ ಪಾಡ್ರೆ ಪನ್ಪಿ ಲೆಕ ಸುರೇಶ, ರಾಮಣ್ಣೆ, ದಿನೇಶೆ, ಗೀತಕ್ಕ, (ಶಾಂತಕ್ಕ) ಸುಂದರಣ್ಣೆ, ಇಂಚ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾದ್ ನಾನಾ ಪಾತ್ರೊಲು ಬತ್ತ್‌ಪೋಪೆದ ಒಂಜಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಚರ್ಚೆದಂಚೆನೇ ಈ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತೊಂದು ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ **'ಅಜ್ಜೆರ್'** ಪಾತ್ರಡ್ದಾದೇ ಉಂದುಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಶ್ರೋತೃ ಮೆಚ್ಚುಗೆದವಾಂಡ್. ಉಂದೆಟ್ ಐವ ಒರ್ಸದ ರೈಕುಲು ಎಲ್ಪ ಎನ್ಪದ ಅಜ್ಜೆರಾದ್ ಪಾತೆರ್ನ ಸಾರೆಸನೇ ಸಾರೆಸವಾಂಡ್.

ಆತೇ ಅತ್ತಂದೆ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಅವೇತೋ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ರೂಪಕೊಲೆಡ್ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕ್ಲೆ ಸೊರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅಯ್ಕೊಂಜಿ ತೂಕನೇ ಬೇತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಅರೇ ಸೊತಾ ಪಾಕ ರೂಪಕ, ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಬರೆಯೆರ್. ಅವೆಟ್ "ಕಾಡಬದ್ಕ್" ಪನ್ಪಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯರೂಪಕ, ಸತ್ತವರೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವವರು, ಪನ್ಪಿ ಕನ್ನಡ ರೂಪಕ, 'ಚಂಪಾ', ಪನ್ಪಿ ನಾಟಕ ಇಂಜಿತ್ತಿನವು ಪೂರ ನೆಂಪುಡು ಉರಿಯಲೆಕ್ಕ ಆಯ.

"ಕಾಡಬದ್ಕ್" ಉಂದು 1989 ಇಸ್ವಿಡ್ ಪ್ರಸಾರ ಆಯಿನ ಶಬ್ಧಚಿತ್ರ. ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಕೈತಲ್ದ ಬಾಂಜಾರ್ ಮಲೆತ್ತ ಮಲೆ ಕುಡಿಯೆರೆನ ಕಾಡನಡ್ದೆದ ಬದ್ಕ್‌ದ ಸ್ತಿತಿಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾ ಅಡೆಗ್ ಪೋದು, ಪಾತೆರ್ಪಾದ್ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತಿನ ರೂಪಕ ಉಂದೆನ್ ಆ ಒರ್ಸ ಆಕಾಶವಾಣಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪಂತೊಗು ಡೆಲ್ಲಿಗ್ ಕಡಪುಡ್ಯೆರ್, ಉಂದೆಕ್ ಪಂತೊಡು ಪುಗರ್ತೆದ "ಪ್ರಶಂಸಾ ಪತ್ರ" ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ರೈಕ್ಲೆನ್ ಬೊಕ್ಕಲಾತ್ ಉಮೇದ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ ಆಂಡ್. ಬೊಕ್ಕಲಾ ಆರ್ ಎಣ್ಮೂರು ಆದಿ ಬೈದೆರ್ ಗರೊಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗ್ ಪೋದು, **"ಅಮರೆರಾಯಿನ ಅಮರ್ ಬೊಳ್ಳಿಲು"** ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ರೂಪಕ ಬರೆದ್ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತೆರ್ **ಚಿಟ್‌ಚಾಟ್ ಅತಿಥಿ** ಪನ್ಪಿ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಶನಲ ಅನೌನ್ಸರ್ ನಕುಲು ಮಲ್ಪೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಂದರ್ಶನೊಡು ಆರ್ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಮಲ್ತಿನ ಪೊರ್ಲುದ ಸಂದರ್ಶನ ಆವಡ್, ತುಳುಟು ಈ ಲೇಖಕೆ ಸುರ್ಮಲ್ತಿನ **ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಪಯಿ ಕೇದಯಿ, ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಪದ್ದೆಯಿ** ಪನ್ಪಿನ ಸಂದರ್ಶನ ಸರಣಿ (ಅವೆಕ್ ಈ ಪುದರ್ ಸೂಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ರೈಕುಲೇ) ಆರ್ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಪಾತೆರ್ಪವುನ ದೇಕಿ ಆವಡ್ ಅವು ರೈಕ್ಲೆಗ್ ಆರೇ ಸಾಕಿ, ಬೇತೆಕುಲಿಜ್ಜಿ. ಸಿನೆಮದ ಪದೊಕ್ಲೆನ್ ಆರ್ ಉಚ್ಚಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ಪುನ ರೀತಿ, ಶ್ರೋತೃಲೆನ ಪುದರ್ಲೆನ್ ಪನ್ನಗದ ಆರೆನ ಶೈಲಿ ಉಂದೆಕ್ ಪೂರಾ ಮಾತಾ ಕೇಲ್ಮೆ ದಕುಲು ಕುಶಿಟ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

1997ತ ಪೊರ್ತುಗು ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶ ವಾಣಿಡ್ **ತುಳುವಾರ್ತೆ** ಪ್ರಸಾರ ಸುರಾಂಡ್. ಉಂದು ಪ್ರತೀ ಗುರುವಾರ ಬಯ್ಯ 6.15ಕ್ 5 ನಿಮಿಷ ಬೆಂಗಳೂರುಡ್ದು ಫ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಡ್ ಬರ್ಪಿನ ಸುದ್ದಿನ್ ಅಜತ್ತ್‌ದ್, ಅವೆತ ಕಡ್ಡಾಯ ಸುದ್ದಿ ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಕಿದೆತ್ತಲಾ ಸಾರ ತುಳುಟು ಓದುನವು. ಅವು 'ತುಳು ಸುದ್ದಿ ಸಾರಾಂಶ' ಅವೆನ್ ಸುರುಟು ಒಂತೆ ಸಮಯ ಕೆ.ಆರ್. ರೈ ಬೊಕ್ಕ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ ವಾರೊಗೊರಿ ಈ ಕಜ್ಜ ಮಲ್ಪೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎಂಕುಲು ಕನ್ನಡದ ಸುದ್ದಿನ್ ಪತೊಂದು ಅವೆನ್ ತುಳುಟು ಓದುದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಲ್ಪವೊಂದಿತ್ತ. ಯಾನ್ ಬೊಕೊಂತೆ ದಿನೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಅನುವಾದ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಬರೆದೇ ಓದೊಂದಿತ್ತೆಡ, ರೈಕುಲು ಬೊಕ್ಕಲಾ ಕನ್ನಡೊಡ್ ಇತ್ತಿನವೆನ್ ತೂವೊಂದು, ತುಳುಟು ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ದಾಲಾ ತೊಂದರೆದಾಂತೆ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಅವು ಕೇನ್ಯರೆ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಅವೆಕ್‌ಂದ್ ಕ್ಯಾಶುವಲ್ ಸುದ್ದಿ ವಾಚಕೆರೆನ್, ಆಡಿಶನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕಲೆನ ಪಟ್ಟಿ ಆಂಡ್. ಅಕುಲು ಮುಂದರ್ಸಾಯೆರ್.

ಗಣರಾಜ್ಯ ದಿನತ ಸಂದರಪುದು ಡೆಲ್ಲಿಡ್ತ್ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಲೆನ ಭಾಷಣದ್ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಬತ್ತಿನೆತ ಅಜತ್ತಿನ ಭಾಗೊನು ತುಳುಟು ತರ್ಜಿಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕುಡ್ಲ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಡ್ ಓದುನವು. ಉಂದೆನ್‌ಲಾ ಸುರೂಟು ಮಲ್ತಿನಕ್ಲು ಕೆ.ಆರ್.ರೈ–ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ ಜೋಡಿ.

ಕಬಿನುಡಲ್ದ ಮೆದು ಹೃದಯಿ ಕೆ.ಆರ್. ರೈನ ಸೊರ ಸರ್ರ ಗಡ್ಸ್‌ದ ವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಮನಸ್ ಬಾರಿ ಮೆದು– 'ಸೆಂಟಿಮೆಂಟಲ್' ಪನ್ಪೆರತ್ತಾ, ಆತ್ ಮೆದು. ಏರೆಗ್ಲಾ ಪಾತೆರೊಡು ಬೇನೆ ಮಲ್ದಿನಾರತ್ತ್.

ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರಾರ ಕಾಂಡೆ 9.00 ಗಂಟೆಗ್ **ಭಾವಗಾನ** ಪನ್ಪಿ ಗೀತಗಾಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸಾರ ಆಪುಂಡು. ಉಂದೆಕ್ 2004ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕುಲು ಒಂಜಿ ಪದ ಬರೆಯೆರ್. **"ಏನಿದು ಈ ಮೋಡಿ"** ಪನ್ಪಿ ಈ ಗೀತೆಗ್ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ರಫೀಕ್ ಖಾನ್, ಟಿ.ಜಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನ್ ಬಳಗ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಕೆ.ಎಚ್. ರವಿಕುಮಾರ್ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್ ಪುಗರ್ತೆದ ಗಾಯಕೆ ಶ್ರೀ ಮೌನೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಭಾವಣಿಯೆರ್ ತಕ್ಕಂತಿನ ರಾಗ, ಬಾಮೊಡು ಅವೆನ್ ಹಾಡ್ಯೆರ್.

ಏನಿದು ಈ ಮೋಡಿ (ಭಾವಗೀತೆ)

ರಚನೆ: ಕೆ.ಆರ್.ರೈ

ಏನಿದು ಈ ಮೋಡಿ, ಹುಚ್ಚೆದ್ದಿದೆ ಬಾನಾಡಿ।
ಬಾನಿನಂಚಿನಲಿ ರವಿಯು । ಇಣುಕುತಿರುವ ನೋಡಿ॥
ಕತ್ತಲಿನಾ ಮುಸುಕು ಹೊದ್ದು, ಭುವಿಯು ಮಲಗಿದಾಗ।
ಸ್ಥಬ್ದವಾಯಿತೆ ಜಗವು । ಇಲ್ಲ ಗೂಬೆ ಮುಲುಕಿತಾಗ ॥ ಏನಿದು ಈ ಮೋಡಿ ॥

ಹಚ್ಚ ಹಸಿರು ಹೊದ್ದು ಭೂಮಿ ನಗುತ ನಲಿಯುತ್ತಿತ್ತು ।
ನರನ ಸ್ವಾರ್ಥಕಾಗಿ ಕೊಡಲಿಯೇಟು ಬಿತ್ತು ॥
ಧೂಳು ಹೊಗೆಯು ಎದ್ದು, ಕೇಕೆ ಹಾಕಿದಾಗ ।
ಸುಖವು ದೊರೆಯಿತೇ ಜನಕೆ । ಇಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡೆ ಮೆರೆಯಿತಾಗ ॥

ಇದ್ದನೊಬ್ಬ ಬುದ್ದ ತಾತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ॥ ಏನಿದು ಈ ಮೋಡಿ ॥
ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರದಿಂದ । ಅವನು ಜಗವ ಗೆದ್ದ ॥
ಅವನ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರ । ಮರವೆಯಾಯಿತೇ ಜಗಕೆ ॥
ಮಡಿಲಲಿರುವ ಬೆಂಕಿ । ಒಡಲ ಸುಡುವುದೀಗ
ನಿಜವ ಅರಿತೆವೇ ನಾವು । ಇಲ್ಲ ಬದುಕೆ ಕೆಡುವುದೀಗ ॥ ಏನಿದು ಈ ಮೋಡಿ ॥

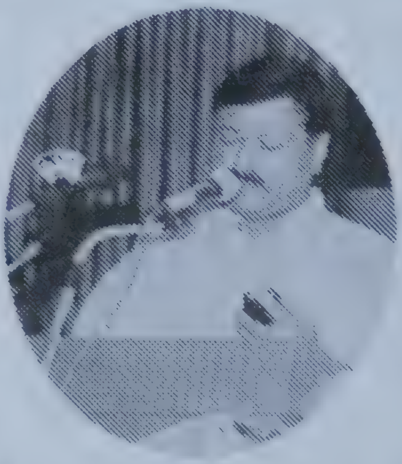

ಆಕಾಶವಾಣಿ ನಿಲಯ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಗಾಯಕೆ **ಮೌನೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಭಾವಣಿ** ರೈಕ್ಲೆನ ಪದತ್ತ ತಿರ್ಲ್‌ನ್ ಆರೆಡನೇ ಕೇನೊಂದು ಈ ಪದೊಕ್ಲೆನ್ ಹಾಡ್ಯೆರ್. ಈ ಪದ ಕುಡ ಒರ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ್ ಶ್ರೋತೃಲೆನ ಉಡಲ್ದ್ ಬೊಕ್ಕಲಾತ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್.

ರೇಡಿಯೊಡು ಪಾತೆರ್ದಿನವು ಗೆನ್ತ್‌ಂಡ ಪುಟಗಟ್ಲೆ ಅಕ್ಷರೊಡು ಆವು ಬರೆಯಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೆಲವೇ ಆಂಡಲಾ ಅವು ಪೂರಲಾ ಒಂಜೆಡ್ದ್ ನನೊಂಜಿ ಎಚ್ಚೆಲ್ಮೆದವೇ. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಲ್ಪು ಕೊಣತಿನ "ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ" 1994 ಟ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದ್ ತುಳುವೆ ಸಿರಿ ವೀರಪ್ಪ ಮೊೈಲಿಯೆಕ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆದಿತ್ತಿ ಕಾಲೊಡು ಕುಡಲಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ್ ಉಂಡ್ ಮಲ್ತೆರ್. ತುಳು-ಕನ್ನಡದ ಪೆರಿಯೆ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯ್ನ ಡಾ.ಬಿ.ಎ.ವಿವೇಕ ರೈಕುಲು ಅವೆತ ಕಡೀರ್ದ ಗುರ್ಕಾರ್ಲು ಆಯೆರ್ ಆರೆನ ಇಸೇಸ ಯೋಜನೆಲೆಡ್ ಒಂಜಿ "ತುಳುತ್ತ ಬಾಯಿಪಾತೆರದ ಅಜ್ಜಿಕತೆಕ್ಲೆನ್ ದಾಕ್ಲೆ ಮಲ್ಪುನವು ಆ ಯೋಜನೆಡ್ ಸುರುಕ್ಕಾದ್ ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ಇರ್ವ ತುಳು ಬೂಕುಲೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್ ಅವೆಟ್ ಒಂಜಿ ಬೂಕು ಕೆ.ರಮಾನಂದ ರೈಕ್ಲು ಅಜತ್ತ್ ಕೊರ್ನ ಕತೆಕ್ಲೆ ಕೋಪೆ "ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ. ಈ ಬೂಕುಡು ಅಜ್ಜನಕ್ಲೆ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಪೆಜಿದ್ ಗೆತ್ತಿನ ಐನ್ ಕತೆಕ್ಲು ಉಲ್ಲ.

1989ಡ್ ರೈಕುಲು ರೇಡಿಯೋಗು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ತಿನ "ಕಾಡಬದ್ಕ್" ರೂಪಕ ಆ ಒರ್ಸದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಪಂತೊಡು ಪ್ರವೇಶದ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದ್ ತೀರ್ಪುಗಾರೆರೆನ ಗಮನೊಗು ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೆಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಅತ್ತ್ ಡಲಾ ಸರ್ಟಿಫಿಕೆಟ್ 'ಅರ್ಹತಾ

ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವುಲಾ ತುಳುತ್ತ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಾಧನೆನೇ. ರೈಕ್ಲೆನ ಅಭಿಮಾನಿಲು ಲಕ್ಷಗಟ್ಲೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್ದಲಾ ಊರುಡು ಸ್ಥಳೀಯವಾದ್ ಉಂದೆನ್ ಎಚ್ಚ ಏರ್ಲಾ ಗುರ್ತ ಮಲ್ತೊನ್‌ಜೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಬೇನೆ ಬೆಸರ್ ಆರೆಗ್ಲಾ, ಎಂಕ್‌ಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ಕಡೆಕ್ ಕುಡ್ಲ ತುಳುಕೂಟದ ಒರ್ಸದ 'ಬಿಸುಪರ್ಬ' ಸಮಯೊಡು ತುಳುಕೂಟದ ಕಾರ್ಯಂತೆ ಸಿರಿ ರತ್ನಕುಮಾರ್ರೆಡ ಯಾನ್ ಪಂಡೆ", ಆರೆಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ತುಳುತ್ತ ಮಾನಾದಿಗೆ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಕೂಟ ಆರೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಗುರ್ತಿಸವೊಡು" ಇಂದ್ ಪಂಡೆ.

ರತ್ನ ಕುಮಾರ್ ಆವು ಇಂದ್ ಅವೆಕ್ ಕೂಡ್ಲೆ ವೆವಸ್ತೆ ಮಲ್ತೆರ್. 1990 ದ ಕುಡ್ಲ ತುಳುಕೂಟದ ಬಿಸುಪರ್ಬ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆಗ್ "ಮಾನಾದಿಗೆ" ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದು ಒಂಜೇ ಆರೆಗ್ ಪಿದಯಿಡ್ ಆತಿನ ಮಾನಾನಿಗೆ.

ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಉದ್ಯೋಗಿಲು ಎಂಕುಲು ಪತ್ತೆಲ್ಪ ಜನ ಕುಡ್ಲದ ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್‌ಡುಪ್ಪುನ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕ್ವಾರ್ಟಸ್‌ಡ್ ಉಂತ್ಯರೆಗ್ ಇತ್ತ. ಕದ್ರಿ ಗುಡ್ಡೆಡುಪ್ಪುನ ಆಕಾಶವಾಣಿ ನಿಲಯೊಗು ಎಂಕ್ಲು ಶಿಫ್ಟ್ (ಪಾಳಿ) ಡ್ಯೂಟಿಗ್ ಪೋಯರೆ ಕೈತಲ್‌ದನೇ ಜಾಗೆ ಅವು.

ರೈಕ್ಲು ಮದಿಮೆ ಆಯಿನ ಸುರುಟು ಬಿಕರ್ನಕಟ್ಟೆ ಪಡೀಲ್, ಕಾವೂರು ಇಂಚ ಮಾತ ರೂಮ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನಾರ್ ಕಡೆಕ್ ಪಿಲಾರ್ ದಾರಂದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡುಪ್ಪುನ ಆರೆನ ಬೊಡೆದಿಲ್ಲಡ್ದೇ ಡ್ಯೂಟಿಗ್ ಬತ್ತ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒಂತೆ ಕಡೇಸ 3-4 ಒರ್ಸ ಸ್ಟಾಫ್ ಕ್ವಾರ್ಟಸ್‌ಡ್ಲಾ ಸಂಸಾರ ಕೊಣತ್ ಉಂತ್ಯೆರ್. ಆರೆನ ಸಂಸಾರ ದಿಂಜ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಲೆಡೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಅಂಚ ಒರ ಬುಡೆದಿನಿಲ್ಲ್ ಒರ ಕ್ವಾರ್ಟಸ್ ಇಂಚ ಓಪರಿ - ಬರ್ಪರಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟಸ್ ಡಿಪ್ಪುನಗ ಯಾನಿತ್ತಿ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಡ್ ಕೈತಲೇ ಆರ್ಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಕರ್ತವ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಹನುಮಂತ ರಾಯಪ್ಪೆರ್, ಆರೆನ ಇಲ್ಲಡಿತ್ತಿನ ಮೂರ್ತಿ, ಪ್ರಕಾಶ್ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕೆಲವು ಜವಣ್ಯೆರ್, ರೈಕ್ಲೆನ ಸಂಬಂಧಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಪಣ್ಪಿ ಜವಣ್ಯೆ - ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ರೈಕುಲು ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರ ಇಂದ್‌ಂಡ ಬಾರೀ ಕುಸಿ. 'ಕಾರ್‌ಡ್ ತೋಜಾಯಿನೆನ್ ಕೈಟ್' ಮಲ್ತ್ ತೋಜಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅವೆಟ್ಲಾ ರಾಯಪ್ಪೆ - ರೈಕ್ಲೆನವು ದಿಂಜ 'ಜಿಗ್ರಿ' ದೋಸ್ತಿ, ಒರಿ ಯಾಗೊರಿ ದಿಂಜ ಸಾಯ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ರೈಕ್ಲೆನ ಇರ್ವೆರ್ ಜೋಕುಲು ದೀಪಕ್ ಬೊಕ್ಕ ದಿವ್ಯಾ ಮೊಕ್ಲೆನ್ ಬಂಟ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಲೆಗ್ ಲೆತೊಂದ್ ಪೋದು ಬರೊಂದಿತ್ತಿನ ಪಾಪದ ಜವಣ್ಯೆ.

1993ತ ಪೊರ್ತುಡು ಯಾನ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳತ ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೇಂದ್ರಗ್ ಪೋಯಿನ ಸಮಯೊಡು ರೈಕ್ಲೆನ ನೇಲ್ಯಣ್ಣೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಘುನಾಥ ರೈಕುಲುಲೆನ್ ತೂಯೆರೆ ಪೋದಿತ್ತೆ. ಅಪಗ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ. ಹೈಸ್ಕೂಲುಡು ಆರ್ ಮಾಸ್ಟ್ರಾದಿತ್ತಿನಾರೆನ್ ಪಾತೆರ್ಪಯೆರೆ ಆರೆನ ಉಜಿರೆದ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋದಿತ್ತೆ. ಅಕಲ್ನ ಅಪ್ಪೆಲಾ ಅಪಗ ಆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ ದಿಂಜ ಸಜ್ಜನಿಕೆದ ಸಾದು ಸುಬಾವುದ ಅಪ್ಪೆಉಡಲ್ದಾರ್. ಮಗೆ ರಮಾನಂದೆರೆ ಬಗೆಟ್ ಬಾರಿಯಾತ್ ಕೊಂಡಟೊಡು ಕೇನ್ಡ್ ಪಾತೆರ್ದಿತೆರ್.

ಅವ್ವೇ ಸಮಯೊಡು ದಿಂಜ ತುಳುನಾಟಕೊಲು ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ಡ್ ಆವೊಂದಿಪ್ಪುನೆನ್ ತೂದು ರೈಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಮನಸಾಂಡ್. 1995ಡ್ ಒಂಜಿ ತುಳುನಾಟಕ ಬರೆಯೆರ್. ಆರೆನನೇ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು 'ಅಜ್ಜೆರ್ ಲಕ್ಕೆರ್' ಪನ್ಪಿ ಆ ನಾಟಕ ಟೌನ್‌ಹಾಲ್‌ಡ್ ಪ್ರಯೋಗ ಆಂಡ್. ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕುಮಾರ್ ಮಲ್ಲೂರು, ನವೀನ್ ಪಡೀಲ್ ದುಂಬಾಯಿ ಕೆಲವು ಮಲ್ಲ ಕಲಾವಿದೆರ್

ರೈಕ್ಲೆನ ಅಭಿಮಾನಿಲು ಅವೆಟ್ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೆರ್. ಹನುಮಪ ರಾಯಪ್ಪೆರೆನ್ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಇಂದ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಎಂಕ್ಲಾ ಸ್ಟೇಜ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ದ ಜವಾದಾರಿ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್.

ಆ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್ ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಎನೊಟ್ಟುಗು ಕ್ವಾರ್ಟಸ್‌ಡ್ ಇಪ್ಪನಗ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲು ನಿಚ್ಚಲಾ ಎನ್ನಡೆಗ್ ಬತ್ತ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಕುಲೊದಿತ್ತಿನಾರ್ ಎನ ಅಪ್ಪೆ ಎಡ್ಡೆ ಪಾಡ್ದನ ಪನೊಂದಿತ್ತಿನಾರ್ ಇಂದ್ ತೆರಿದ್ ಆರೆನ್ ಪಾತೆರ್ಪಾಯೆರ್. ಆರೆಡ್ **"ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯಪಾಡ್ದನ"**, ಕರ್ನಗ ಪಾಡ್ದನ ಇಂಚಿತ್ತಿ 1–2 ಪಾಡ್ದನ ಪನ್ಪಾದ್ ರೆಕಾಡ್ ಮಾಲ್ತ್‌ತ್ತೆರ್ ಕುಸಿಟ್ ತೆಲಿತೆರ್.

ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾದ್, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾದ್, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಾಹಕೆರಾದ್, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರು, ಬಾಸೆದ ಅಧಿಕಾರಿಲು ಏತೋ ಜನ ಬತ್ತ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಅವೆಟ್ ಗೋವೆದ ಯೂಸುಫ್ ಶೇಖ್, ಮೆನನ್, ಕುಮಟೆದ ಚೇತನ್ ಕುಮಾರ್ ನಾಯಕ್ ಶಿವಾನಂದ ಬೇಕಲ್ ಮೊಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ರೈಕ್ಲೆನ ಅಭಿಮಾನಿಲೇ ಆದ್ ಪೋಯೆರ್. ಶಂಕರ ಎಸ್.ಭಟ್, ಜಯಶ್ರೀ, ಕೆಟಿ ಕೃಷ್ಣಕಾಂತ್, ನಾರಾಯಣಿ ದಾಮೋದರ್, ಶಕುಂತಳಾ ಕಿಣಿ, ದುಂಬಾಯಿನ ಉದ್ಘೋಷಕೆರ್, ಅಂಚೆನೆ ಡಿ.ಎಸ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಜಿ.ಎಂ. ಶಿರಹಟ್ಟಿ ಇಂಚಿನ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟೊಡು ಪುಗರ್ತೆದ ಅಧಿಕಾರಿಲು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ನಾಟಕ, ರೂಪಕೊಲೆನ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್ ರೈಕ್ಲೆನ್ ಸೊರೊನು ಅಕ್ಲು ಮಾತ **'ಸಿರಿಮಂತ ಸೊರ'** ಇನ್‌ದ್ ದಿಂಜ ಗಳಸೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಸುರೂಟು ಇತ್ತಿನ ಕಮಲಾಹೆಮ್ಮಿಗೆ, ಸುಧಾರಾವ್, ಬೊಕ್ಕಬತ್ತಿನ ಉದಯಾದ್ರಿ, ಕನ್ಸೆಪ್ಟಾ ಫೆರ್ನಾಂಡೀಸ್, ರವಿಶಂಕರ್ ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ, ಫ್ಲೋರಿನ್ ರೋಚ್, ದೇವು ಹನೇಹಳ್ಳಿ ದುಂಬಾಯಿ ಕರ್ತವ್ಯಾಧಿಕಾರಿಲು, ರೈಕುಲೆನ ಸೊರ ಸಂಪತ್ತ್‌ದ್ ಬಗೆಟ್ ದಿಂಜ ಆಚಿರ, ಅಭಿಮಾನ.

ರಮಾನಂದ ರೈಕ್ಲು ಪ್ರಸಾರ ಡ್ಯೂಟಿಡ್ ಇತ್ತೆರ್ಡ ಆರ್ನ ಇಷ್ಟದ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗೀತೆಲೆನ್ ಯಾಪಲಾ ಪಾಡೇದೆರ್. ಅವು 'ಈ ಭೂಮಿ ಬಣ್ಣದ ಬುಗುರಿ, ನೀನದರಾ ಮೇಟಿ ಕಣೋ'., 'ನಮ್ಮೂರ ಮಂದಾರ ಹೂವೆ' 'ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ನಾಟಕಕಾರ, ನಿನಗೇ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರ', 'ಸಾಗರಕೇ ಚಂದ್ರಮನಾ ಬೆರೆವಾಸೆ', ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಏತೇತೋ ಸಿನೆಮದ ಪದೊಕ್ಲು ಶ್ರೋತೃಲೆ ಕೇನುನ ಕೆಬಿಕ್ಲೆಗ್ ಪರ್ಬ!

ಭಾವಜೀವಿ ಆದಿತ್ತಿ ರೈಕ್ಲೆನ ಸೊಂತ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಯಾಪೊದಿಂಚಿಲಾ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್ಲೇ ಒರಿದ್ ಬತ್ತಿನವು. ಕಡೆಕಡೆಕ್ಕ್ ಆರೆನ ದೇಹಾರೋಗ್ಯ ವಿಪ್ರೀತ ಆವೆರೆ ಸುರಾಂಡ್. ಡ್ಯೂಟಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಬತ್ತೆರ್, ಇಜ್ಜಿಡ ಇಜ್ಜಿ, ಬರ್ಪೆರಾ ಇಜ್ಜಾ, ಅವುಲಾ ತೆರಿಯೊಂದಿತ್ತ್‌ಜಿ ಶಿಫ್ಟ್‌ಡ್ ಆರೆನ ದುಂಬುದಕುಲು ಮೇರ್ ಬರ್ಪೆರಿಂದ್ ಕಾಪುನು, ಬರಂದೆ ಡ್ಯೂಟಿ ಅಕುಲೇ ಮುಂದರ್ಸಾವೊಡಾಪಿನಿ. ಆ ಕಾಲೊಡೂ ಕ್ಯಾಶ್‌ವಲ್ ಅನವಂಸರ್‌ನಕಲ್‌ನ ಕಮ್ಮಿ ಇತ್ತಿನೆಡಾದ್ ಅಪಗಪಗ ಆರ್ ಡ್ಯೂಟಿ ತಪ್ಪಾನಗ ಒರ ಶಿಫ್ಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ, ಮುಗಿತ್ತ್ ಬೈದಿನ ಕೈತಲ್ ತಿಕ್ಕುನಾಯೆನೇ (ಎಚ್ಚಾದ್ ಈ ಲೇಖಕನೆ) ಮುಗಿತ್ತಿ ಡ್ಯೂಟಿಗ್ ಕುಡ ಪೋವೊಡಾಪಿನಿ.... ಆಫೀಸ್‌ಡ್ದ್ ತುರ್ತದ ಲೆಪ್ಪು ಬರ್ಪಿನಿ – ಉಂದು ಪೂರ ಯಾಪಲ್ದ ಸಂಗತಿಯೇ ಆದುಪ್ಪನು. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ದಿಂಜ ಸಂಗತಿಲು ನಡತ್ತ್. ಪಾಪ, ಮಾನಸಿಕವಾದ್ ಬರೆಲೊಂದಿತ್ತಿನ ಆರ್, ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಎಡ್ಮಿಟ್ ಆಯೆರ್. ಅಕೇರಿಗ್ ಜೋರು ಕಾಯಿಲೆ ಆವನಗ ಉಜಿರೆಡ್ದ್ ಬತ್ತ್‌ನ ಆರ್ನ ಪಲಯಿ ಕೆ ರಘುನಾಥ ರೈಕುಲು ಆರೆನ್ ಕುಡ್ಲದ ಒಮೆಗಾ

ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಸೇರಾಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ಕೆಲವು ದಿನ ಐ.ಸಿ.ಯು.ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ 2008ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂಜನೇ ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ಉಸುಲು ಉಂತಾಯೆರ್. ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿನ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೇಡಿಯೋ ಅಭಿಮಾನಿಲೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ಪಿಜಿರ್‌ಂಡ್.

ಅವೆತ ಮರ್ದಿನ ಕಾಂಡೆ ರೈಕ್ಲೆಗ್ 'ನುಡಿನಮನ' ಆಕಾಶವಾಣಿದ ನೇರ ಪ್ರಸಾರೊಡು ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಲಾದಿತ್ತಿನ ಯಾನ್ಲಾ, ಶಕುಂತಲಾ ಆರ್ ಕಿಣಿಲಾ ಬುಲಿಪು ನಿಂಗ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ನಡಪಾವೊಡಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಪಗ ಏತೋ ಅಭಿಮಾನಿಲು, ಗಣ್ಯೆರ್ ಫೋನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕಲ್ನ ಅಕಿಲಾಸೊಲೆನ್ ತೆರಿಪಾಯೆರ್ ಆನಿದ ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಆರ್ನ ಕಟ್ಟಾ ಅಭಿಮಾನಿಲೆಡ್ ಒರಿಯಾದಿತ್ತಿ ಲೇಖಕೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆ ಡಾ. ಕೆ. ಮಹಾಲಿಂಗ ಭಟ್ರು.

'ಕಡಿದು ಹೋದ ಧ್ವನಿಸುರುಳಿ ಕೆ.ಆರ್. ರೈ' ಪನ್ಪಿ ನೆಂಪು ಪಾತೆರ ಬರೆಯೆರ್. ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆದ (ತುಳು) ಬಾಸೆಗ್ ಪೊಸ ರೂಪು ಕೊರ್ದುಿ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮೊಗು ಕೊಣತ್ತಿನ ಐಂದ್ರಜಾಲಿಕೆ ಆದ್ ತುಳು ಭಾಸೆದ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ್ ತೂವೊಡು' ಪನ್ಪಿನಂಚಿ ಮಹತ್ತ್‌ದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆನ್ ಆರ್ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಬರವು, ಆಂಚೆನೇ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ತನ್ನ ಬ್ಲಾಗ್‌ಡ್ ಬರೆಯಿನ – ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಯುವವಾಣಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನಿರೂಪಕೆಲಾ ಆದ್ ಕಣ್ಣಾರೆ ತೂಯಿನ ಕೃಷ್ಣ ಮೋಹನ್ ದುಂಬಾಯಿನಕಲ್ನ ಸಜ್ಜಿ ನೆಂಪುಲೆನ ವಿವರವಾಯ್ನ ಬರವುಲು, ಬೇತೆ ಕೆಲವು ಅಭಿಮಾನಿಲು–ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಲೆನ ನೆಂಪುಲ ದುಂಬುದ ಇರೆಕ್ಲೆಡ್ ಉಲ್ಲ.

ನಡು ಪಿರಯೊಡೇ ಪಿರ ಬರಂದಿ ಪರ ಊರುಗು ಸಂದಿನ ಜನಪ್ರಿಯತೆದ ಏರ್ಕೆಡಿತ್ತಿಂಚಿ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ಪಂಡ ಕಲ್ಕಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈ. ಕರಿದ್ ಪೋದು ಒರ್ಸ 15 ಆವೊಂದುಂಡು. ಆರೆನ ವಿಷಯೊಡು ಯಾನ್ ಪಣ್ಯರೆ ಮಾತ್ರತ್ತ್, ಪಣಿಯೆರೆ – ಬರೆಯರೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇತ್ತಿನಕುಲು ಬರೆಯಿನಕುಲು ದಿಂಜ ಅಭಿಮಾನಿಲು, ಆ ಮಾತೆರೆ ನೆಂಪುಲು ಮುಲ್ಪ ಉಲ್ಲ. ಓದೊಂದು ಪೋಯಿ......

ದಿ. ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ಸಂಸಾರ

ದಿ। ಕೆ.ಆರ್.ರೈ, ಬುಡೆದಿ : ದಿ। ನಳಿನಿ ರೈ, ಜೋಕುಲು : ದೀಪಕ್ ಬೊಕ್ಕ, ದಿವ್ಯಾ

1992 ತುಳುತ್ತ ಪೆರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ ಆರೆಡ ಸಂದರ್ಶನ ಮುದ್ದುಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ, ಕೆ.ಆರ್. ರೈ

ತೂನಗ 'ವಜ್ರ, ಮನಸ್ ಪೂದಂಚ

✍ ಪಿ.ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಭಟ್

ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಉಂಡು 'ವಜ್ರಾದಪಿ ಕಠೋರಾಣಿ' ಮನಸ್ 'ಮೃದೂನಿ ಕುಸುಮಾದಪಿ' ಪಂಡ್‌ದ್. ಉಂದು ರೈಕುಲೆನ ತೂಂಡ ಸರಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜು.

40 ವರ್ಸೊಃ ಪಿರವುದ ಕತೆ. ಅಪೊಗ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಾತ್ರೊಃ ಒಂಜಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಆತ್ ಇತ್ತಿನ ಕಾಲೊಃ. ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಬರ್ಪಿ ಕೃಷಿರಂಗ, ಯಕ್ಷಗಾನ, 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಭಾರಿ ಪುದರ್ ಪಡೆತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು. ಅವೆಟ್ ಕೆ.ಆರ್. ರೈ ಕುಳೆನ ಸಬ್ದೊ ಕೇನುನನೆ ಭಾರಿ ಕುಸಿ.

ಆರೆನ ಸರೊ ಇಡೀ ಕರಾವಳಿನೇ ಮೋಡಿ ಮಲ್ತಿನ ಸರೊ. ಆ ಪೊರ್ತುಡ್ ಎಂಕ್ ಆರೆನ ಒಟ್ಟುಗ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪಿನ ಸಂದರ್ಭೊಃ ಬರು ಪಂಡ್‌ತ್ ಯಾನ್ ಎನ್‌ತ್ ಇತ್‌ಜಿ.

1993ಡ್ ಯಾನ್ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಆಫೀಸರ್ ಆತ್ ಬತ್ ಸೇರ್ನಗ ಎಂಕ್ ರೈ ಕುಲೆನ ಒಟ್ಟುಗ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನ ಅವಕಾಸೊ ತಿಕ್ಕಂಡ್.

ಆರೆನ್ ತೂನಕ 'ವಜ್ರಾದಪಿ ಕಠೋರಾಣಿ 'ಪನ್‌ಡ್ ತೋಜು. ಆಂಟಲ ಆರೆನ ಮನಸ್,' ಮೃದೂನಿ ಕುಸುಮಾದಪಿ 'ಆರ್ ಏರೆಟಲಾ ಜೋರಾತ್ ಪಾತೆರ್‌ನ ಭಾರಿ ಕಮ್ಮಿ.

ಆರೆನ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ದ್ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಯಾನ್ ಮಲ್ತೆ. ಆವೆಟ್ ಎಂಕ್ ನೆಂಪು ಬರ್ಪಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ಒಂಜಿ 'ಮಾತುಕತೆ' ಪನ್ಪಿನ ವಾರದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆ. ಅವೆಟ್ಟ್ ಆರ್ **'ಅಜ್ಜಯ್ಯ'** ಯಾನ್ 'ಸುರೆಸೆ'. ಆರೆಗ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪದ ಒಂಜಿ ಸಾಲ್ ಪನ್ಪಿನ ಮರ್ಲ್.

ಎಂಕ್ ಆರೆನ್ ಕುಸಲ್ ಮಲ್ಪಿ ಮರ್ಲ್. ಅವು ಒಂಜಿ ಪುದಾರ್ ಪಡೆತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ಆತ್ ಇತ್‌ನ್ಡ್. ಯಾನ್‌ಲಾ ಆರ್‌ಲಾ ಸೇರ್ದ್ ಮಲ್ತಿನ ಆಕಾಶವಾಣಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಕ್ ಕಡ್ ಪುಡ್ತಿನ **'ಸತ್ತವರೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವವರು'** ಪನ್ಪಿ ರೂಪಕ ಇನಿಕ್‌ಲ ಎಂಕ್ ನೆನಪು ಬರ್ಪುಂಡು. ಅವೇಕ್ ಆದ್ ಯೆಂಕ್ಲು ಹಿಂದೂ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ರುದ್ರ ಭೂಮಿ ಮೋರ್ಚರಿ, ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಇಂಚ ಕೆಲವು ಪುಣ ಇತ್ತಿನ, ಪುಣ ಸಾಗಿಸಾವುನ ಜಾಗೆಲೆಡ್ ಪೋದ್ ಪುಣತ ಒಟ್ಟುಗೆ ಬೆನ್ಪಿನ ಜನಕುಲೆನ್ ಪಾತೆರ್ಪಾಯಿನ ಸಂಗತಿ ಇನಿಕ್ಲಾ ಮನಸ್ಡ್ ಮಾಜಂತೆ ಒರಿತ್ ಕುಲ್ಲುತ್ ಉಂಡು.

ಒರಿ ಉದ್ಘೋಷಕೆ ಆದ್ ಆರ್ ಟಾಪ್ ಗ್ರೇಡ್.

ವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ತತ್ ಪೊಂಡಲ ಕೇನುನ ಜನಕ್ ತಪ್ಪು ಗೊತ್ತಾವಂದೇ ಮಲ್ಪುನ ಕಲೆ ಕೆ.ಆರ್. ರೈ ಕುಲೆಗ್ ಕರಗತ ಆತ್ ಇತ್‌ಂಡ್. ಆರೆನ ವಿಷಯ ದಾನೆಂದ್ ಪನ್ಪುನಿ, ಅವು ಎಂಚ ಪನ್ಪಿನ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇನುನ ಮಾಂತ ಶ್ರೋತೃಲೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಅಂಚಿನ ಒರಿ ಮಹಾನ್ ಕಲಾವಿದನ ಅಕಾಲಿಕ ಮರಣ ಇಡೀ ತುಳು ನಾಡ್‌ಕ್ ಆಯಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ನಷ್ಟ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಮಂಗಳೂರು–575004

“ಕಾಡಬದ್ಕ್”ದ ಕೇವುಬೊಣ್ಯ ಒಂದಾನಗ

ಟೆಕ್ನಿಶಿಯನ್ ಸಲ್ಡಾನ್ನೆರೆ ನೆಂಪುಡು ‘ಕಾಡಬದ್ಕ್’

✍ ಜಾನ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹ

(ರೈಕ್ಲೆನ, ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ರೂಪಕ ಕಾಡಬದ್ಕ್ – 1989ಡ್ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಪ್ರಸಾರ ಆಂಡ್. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಆಕಾಶವಾಣಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪಂತೊಗು ಡಿಲ್ಲಿಗ್ ಕಡಪುಡ್ಯರಿಂದೇ ಗೇನ ದೀದ್, ರೈಕುಲು ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಬೊಟ್ಟ ಕೈತಲ್ದ ಬಾಂಜಾರ್ ಮಲೆತ್ತ ಮಲೆಕುಡಿಯೆರೆನ ಕಾಡ್‌ಗುಡ್ಡೆದ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ತೂದು ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಮಲ್ಪರೆಂಗ್ ಪೋಯಿನ ಒಂಜಿ ಮೆಯಿರೋಮ ಕೊಕ್ಕೆರುನ ಅನುಭವ.

ಆನಿದ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣೊಗು ಪೋಯಿನ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕ್ಲೆನ ತಂಡ (ಕೂಟ) ಆನಿ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಟೆಕ್ನಿಶಿಯನ್ ಆದಿತ್ತಿನ ಸಿರಿ ಜಾನ್ ಸಲ್ಡಾನ್ನೆರ್, ಈ ನಡ್ಡೆದ 22 ವರ್ಸೊಡು ಆಕಾಶವಾಣಿದ, ದೂರದರ್ಶನದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸ್ಟೇಶನ್‌ಲೆಗ್ ವರ್ಗ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ದ್, ಇಂಚೊಗು ವಾಮಂಜೂರ್ದ ದೂರದರ್ಶನ ರಿಲೇ ಸೆಂಟರ್‌ಡ್ ಸೀನಿಯರ್ ಟೆಕ್ನಿಶಿಯನ್ ಆದುಪ್ಪುನಾರ್, ಆನಿದ ನೆಂಪುಲೆನ ಸುಲಿ ಬುಡ್ಪಾವರೆ ಕಷ್ಟ ಇಂದಿನಾರ್ – ಕೇನೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕನೇ ಪಣ್ಯರೆ ಸುರ್ಮಲ್ತೆರ್).

ಅವು 1988ದ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗೊಲು ಅಕೇಂಡ್ ಆದುಪ್ಪೊಡು ನಮ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕುಲು ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಬಾಂಜಾರ್ ಮಲೆಕ್ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪೋವರೆ ಉಂಡು ಇಂದ್ ಪ್ರಪೋಸಲ್, ಕಾರ್ ಆರ್ಡರ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಪೋಪಿನ ತಂಡ ರೈಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಯಾನ್ (ಟೆಕ್ನಿಶಿಯನ್) ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಗ್ ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್, ಬೊಕ್ಕ ಜೀಪ್ ಚಾಲಕೆರ್ ಜೇಮ್ಸ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ರೈಕ್ಲೆಗ್ ಅಲ್ಪದ ಬಾಂಜಾರ ಮಲೆತ್ ಮಲೆಕುಡಿಯೆರೆನ ಬದ್ಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂಜಿ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟರಿ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ಲಾನ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಎಂಕ್ ನೆಂಪಿತ್ತಿಲೆಕ ಆನಿ ಎಂಕ್ಲೆನ ಜೀಪ್‌ಡ್ ಸುಮಾರ್ ಮದ್ದೆನದ ಪೊರ್ತುಗು ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಮುಟ್ಯ. ಅಲ್ಪ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆದ ಅಧಿಕಾರಿ ಒರಿ ಆಂಜೊವು ನನೊರ್ತಿ ಪೊಂಜೊವು ಅಕಲ್ನ ಕಾರ್‌ಡ್ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರೊಂಡೆರ್, ಅಲ್ಪ ಪಂಡ್‌ದ್ ದೀಪುನ ಪೂರಾ ವೆವಸ್ತೆ ಪೂರ ಆಕುಲೇ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್.

ಎಂಕುಲು ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಚಾರ್ಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಡ್ ಸುಮಾರ್ ಕಾಲಂಶ ಸಾದಿ ಕಡತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಬಲತ್ತ ಕ್ರಾಸ್ ಮಾರ್ಗೊಡೆ ಉಲಯಿ ಪೋಯ. ಅವು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಾರ್ಗ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಬಯ್ಯ ಬಯ್ಯ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾಡ್‌ದ, ಮಲೆತ್ತ ಸಾದಿ, ಕತ್ತಲೆ ಆವೊಡ್ ದುಂಬು ಎಂಕುಲು ಪೋವೊಡಾಯಿನ ಜಾಗೆ ಮುಟ್ಟೊದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬಾಂಜಾರ ಮಲೆ ಪ್ರದೇಶೊಡು ಕಾಡಾನೆಲು, ಬೇತೆ ಕಾಡ ಮಾತ ಮುರ್ಗೊಲೆನ ಆಪಾಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಬಯ್ಯ ಆಜಿ ಗಂಟೆ ಪೊರ್ತುಗು ಎಂಕುಲು ಟಾರ್ಗೆಟ್ ಏರಿಯಾ ಬಾಂಜಾರ ಮಲೆಕ್ ಮುಟ್ಯ. ಅಲ್ಪ ಪೋನಗ 10–15 ಜನ ಮಲೆಕುಡಿಯ ಸಮುದಾಯದಕುಲು ದುಂಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕಲೆನ್ ಬಾರೀ ಮರ್ಯಾದಿಡ್ ಎದ್ರೊಂಡೆರ್. ಏತ್ ಇಂದ್ ಪಂಡ ಎಂಕುಲು ಅಕ್ಲೆ ಊರುಗು–ಇಲ್ಲಗ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ ಮಸ್ತ್ ಉಪಚಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಕಾಶವಾಣಿಯೇ ಅಕ್ಲೆನ್ ಪಾತೆರ್ಪವತೆ ಬೈದ್‌ಂಡ್ ಇಂದ್ ಅಕಲೆಗ್ ಬಾರೀ ಕುಸಿ. ರೈಕುಲು ಉಂಡತ್ತಾ, ಆರೆನ್ ತೂದು ಆರ್ ತೋರ ಸೊರೊಟ್ಟು ತೆಲ್ತ್‌ತೆಲ್ತ್ ಪಾತೆರ್ನ ಕೇನ್‌ದ್ ಅಕಲೆಗ್ ಆಯಿನ ಕುಸಿ ಆತೀತತ್ತ್.

ಕಾಡಮುಲ್ಲೆಡ್ ವಾಸ ಮಲ್ಪುನ ಹಳ್ಳಿದ ಜನ ಅಕುಲು. ಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಮಾತ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಮ ಊರ್ದ ಒಂಜಿ ಕಾಲದ ಹಳ್ಳಿದ ಲೆಕನೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಲಂಗೋಟಿದ ಜೋಕುಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಕ್ ನಿಲ್ಕ್‌ದ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಜಾಗೆದ್ ಪತ್ತ್ ಇರ್ವ ಜೋಪಡಿ ಗುಡಿಸಲ್‌ಲು ಇತ್ತಿಲೆಕ ನೆಂಪು. ಒಂತೆ ನೇಲ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಉಂತರೆ ವೆವಸ್ತೆ ಮಲ್ತೆತ್ತೆರ್. ಕತ್ತಲೆ ಬೇಗ ಏರ್ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಕರೆಂಟ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿ ಚಿಮಣಿ, ಲಾಟಾನ್ ಬೊಲ್ಪು ಸುತ್ತ್ ಕಾಡ್ ಜೀರುಂಡೆ ಶಬ್ದ, ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಗುಡ್ಡೆಡೆ ನೀರ್ ಜಪ್ಪುನ ಸಬುದ ಬುಡ್ಂಡ ಏಕ್‌ದಂ ಸಾಯಿಲೆಂಟ್ ನಿಶಬ್ಧ, ಶಾಂತ.

ಎಡ್ಡೆ ಕೋರಿ ಸಮ್ಮನದ ಸೋಕು ಒಣಸ್ ಮಾತ ಬಲಸ್ಯೆರ್. ಚಳಿ ಆವಂದಿಲೆಕ ಮಾತ ವೆವಸ್ತೆ ಕಂಬೊಲಿ ಪೂರ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್.

ಎಂಕುಲು ಅಲ್ಪ ರಾತ್ರೆದ ಕೆಲವು ಇಫೆಕ್ಟ್ ಪೂರಾ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಮಲ್ತ. ಮರ್ದಿನ ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೆಚ್ಚ ಚಾ ಮಾತ ಪರ್ದಾಕಿನಿ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಸುರು. ರೈಕುಲು ಅಲ್ಪದ ಮಲೆಕುಡಿಯೆರೆನ ಜೀವನ, ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರ, ಸೌಕರ್ಯ ಕೊರತೆಲು, ಅಕಲ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಂಚ ಮಾತ ಬಾರೀ ಸೋಕುಡೆ ಕೇಂಡೆರ್. ಕೇಂಡಿನೆಕ್ ಮಾತ ಅಕುಲು ತೆರಿನಾತ್ ಜವಾಬು ಕೊರ್ಯೆರ್ ಜೇಮ್ಸ್, ಮೋಹನದಾಸ್ ಪೂರಾ ಕೆಲವೆನ್ ಕೇನೋಂದು ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆ, ಕಣ್ಣ್ ಬಾಸೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ, ಪಾತೆರಕತೆ ಮಾತ ತುಲು ಬಾಸೆಡೇ.

ಅಲ್ಪ ಅಕಲೆಗ್ ಬಡತನ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಅವೆತ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಜಾರ್ ಕೀಳರಿಮೆ ಸಂಕೋಚ ದಾಲ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಅಕಲ್ನ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ, ರೈಕ್ಲೆಡ ಪಾತೆರ್ನಗ ಅಕಲ್ನ ಕುಸಿ, ಅಲ್ಪ ರೇಡಿಯೋ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಸಾಧಾರ್ನ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಆ ಜನೊಕುಲ್ನ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ – ಅಕುಲು ದಿಲ್‌ದಾರ್ ಜನೊಕ್ಕುಲಾದಿತ್ತೆರ್. ಅವು ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ಪರೆ ತೀರಂದ್, ಆತ್.

ಎಂಕುಲು ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಮುಗಿತ್ತ್ ಪಿದಾಡಿ ನದಗ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಪ್ರತಿ ಒರ್ಯೆಗ್ಲಾ ಒಂಜೊಂಜಿ ಪೂಂಜೆ–ಬೊಡ್ಡಿ ಪಂಡ ಕೇನಯೆರ್, ಅಂಚೆನೇ ಬಾರೆದ ಕೈಲ್‌ಲು, ಅಕುಲು ಬುಲೆಪಾದಿನ ತರ್ಕಾರಿ, ಸಂಬಾರ್‌ಜಿನಸ್, ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಲು ತಿಗತ್ತನ್ಯೆಯಿ ಇಂಚ ಎಡೇನ ಪುದೆಕಟ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಗಾಡಿಲೆಡ್ ದೀಯೆರ್.

ಅಲ್ಪ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಲು, ಆನೆ, ಏಮೆ, ಬೇತೆ ಪರಪುನ ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಡೇಂಜರ್ ಇತ್ತಿನವು ಅಕಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್ಂಡ್. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ದಾಲ ಅಪಾಯ ಆವಂದಿಲೆಕ ರಾತ್ರೆಗ್ ಪಿದಾಯಿ ಪೋವರೆ ಬುಡೊಂದಿತ್ತ್‌ಜೆರ್. ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ್ ಪಿರಬರ್ಪಿನ ಮಟ್ಟ ಎಂಕ್ಲೆನ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಎಂಕ್ಲು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತಿರ್ಗಿಕೂಡ್ಲೆ ಪಿರಪಿದಾಡಿಯೆ.

ರೈಕ್ಲುಲು ಆ ಸರ್ತಿ ಬಾರೀ ಇಂಟ್ರೆಸ್ಟ್‌ದಿತ್ತೆರ್ ಮರ್ದಿನದಿಂಚೇ ಆ ಸಾಕ್ಯರೂಪಕ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಕೇನುನು, ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಮಲ್ಪುನು ಇಂಚ ಬುಡಂದೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಯಾನ್ಲಾ ಮಾತಾ ಎಡಿಟ್ ಮಲ್ತ್ ಮಾತ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆ.

ಅಂಚ ರೈಕ್ಲೆನ "ಕಾಡಬರ್ದ್ಕ್" ಪನ್ಪಿ ರೂಪಕ (ಶಬ್ದಚಿತ್ರ) ತಯಾರಾಂಡ್. ಅವೆನ್ ಡಿಲ್ಲಿಗ್ ಕಾಂಪಿಟಿಶನ್‌ಗ್ ಕಡಪುಡ್ಯೆರ್. ಅವೆಕ್ 1989ದ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಡ್ ಪ್ರಶಂಸಾ ಪತ್ರ ಗೌರವ ತಿಕ್ಂಡ್. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಅವೆತ ಬಗ್ಗೆ ಬಾರೀ ಕುಸಿ. ಕೆ.ಆರ್. ರೈ ಬೋರ್ನ್ ಟ್ಯಾಲೆಂಟ್ ಹುಟ್ಟು ಪ್ರತಿಭಾವಂತೆ, ಆರ್ ನನಲಾ ಬದ್‌ಕೊಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ವಾ ಊರುಗು ಪೋಂಡಲಾ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಡಿತ್ತಿನ ಆರೆನ, ನಿಕ್ಲೆನ ಮಾತಾ ನೆನಪಾವೊಂದುಪ್ಪುಂಡು.

– ಸೀನಿಯರ್ ಟೆಕ್ನಿಶಿಯನ್, ದೂರದರ್ಶನ, ಮರುಪ್ರಸಾರ ಕೇಂದ್ರ, ವಾಮಂಜೂರು, ಮಂಗಳೂರು

ಮದಪ್ಪಂದಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತೆ

✍ ಕೆ. ಶ್ಯಾಮ್ ಭಟ್ಟ್.

ಕೆ. ರಮಾನಂದ ರೈ ಬೊಕ್ಕ ಎನ್ನ ಒಡನಾಟ 1980ನೇ ಇಸವಿಡ್ದ್ ಪತ್‌ದ್ 1990ನೇ ಇಸ್ವಿ ಮುಟ್ಟ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ರಾಯಚೂರುಗು ಪೋದಿತ್ತೆ. ಕುಡ ಕುಡ್ಲ್‌ಗ್ 1996ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಪಿರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆದ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕುಡ ರೈಕ್ಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಕುಡ ನಾಲ್ ಒರ್ಸ ಇತ್ತೆ. ಅಯ್ಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕುಡ ಎಂಕ್ ಹಾಸನೊಗು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಎಂಕ್ ಆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಸಂಬಂಧ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಆಂಡ ಸುರೂತ್ತ ಪತ್ತ್ ವರ್ಷ 1980ಡ್ದ್ 1990 ಮುಟ್ಟ ಎಂಕ್ಲು ಒಟ್ಟುಗೇ ಇತ್ತ. ಅವೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಆರ್ ಉಜಿರೆ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಡಿಗ್ರಿಡ್ ಕಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಯಾನ್ ಅಲ್ಪನೇ ಪಿಯುಸಿಗ್ ಸೇರಿನಾಯೆ. ಆಂಡಲಾ ಅಲ್ಪ ಎಂಕಲೆ ನಡುಟು ದಾಲ ಸಂಪರ್ಕ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಏನ್ ದಿನಾಲ ಬೊಲ್ಪುಗು ಪೋದು ಬಯ್ಯಗ್ ಪಿರ ಇಲ್ಲಗ್ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆ.

ಏನ್ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಸಿಲೆಕ್ಷನ್ ಆದ್ ಎಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಬತ್ತಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಒರ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಪೋದು ತೂದು ಬತ್ತಿತ್ತೇ. ಅಂಚ ಪೋನಗ ಸುರೂಕು ಎಂಕ್ ತಿಕಿನಾರ್ ಶಿವರಾಮ ರಾಯೆರ್. ಆರ್ ಅದಗ ಎಂಕ್ಲೆನ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗೊಡಿತ್ತೆರ್. ಆರ್. ಎಂಕ್ ರೈಕ್ಲೆನ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ರೈಕುಲು ಬಾರಿ ಕುಶಿ ಆದ್ ಪಂಡೆರ್ "ಈರ್ ಬಲೆ ಮಸ್ತ್ ಎಡ್ಡೆ" ಪಂಡೆರ್. ಅಪಗ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಫಾರ್ಮ್ ಅಂಡ್ ಹೋಮ್ ಇಂದ್ ಒಂಜಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯೂನಿಟ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ಕೃಷಿರಂಗ ವಿಭಾಗೊಗು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಡಿಟರ್ ಇಂದ್ ಎಂಕ್ ನೇಮಕಾತಿ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಯ್ಕ್ ಯಾನ್ ಸುರೂಕು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸೇರ್ನಿನಿ ಆರೆಗ್ ಬಾರೀ ಕುಶಿ ಆಂಡ್. ಏನ್ಲಾ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೋಕ್‌ದಾಯೆ, ಆಲ್ರ್ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿದಾರ್, ಆರೆಗ್ ಕುಸಿಯಾದ್ ಪಂಡೆರ್ 'ಈರ್ ಬಲೆ ಈತ್‌ನೆಟ ಯಾನ್ ಕೃಷಿರಂಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ನನ ನಮ ಇರ್ವೆಲ್ಲ ಸೇರ್ದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುಗ. ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಮಲ್ಪುಗ' ಇಂದ್ ಬಾರಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ಯೆರ್, ಅವು 1980 ತ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗೊಲು ಇರ್ವತ್ತೈನನೇ ತಾರೀಕ್, ಯಾನ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಸೇರ್ಯೆ.

ಸುರೂಟು ಆರ್ ಕೃಷಿರಂಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನು ಎಂಚ ಮಲ್ಪುನು ಪನ್ಪಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂತೆ ಮಾಹಿತಿನ್ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆರ್, ಪಂಡ–ಏನ್ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಎಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಲ್ತ್ ಬತ್ತಿನಯೆ. ಕೃಷಿತ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಪೂರ ದುಂಬೇ ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆರ್ ಬಿ.ಎ. ಡಿಗ್ರಿ ಮಲ್ಪಿನಾರ್ ತುಳು ಎಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರ ಬಾಸೆ ಆತೆ. ಎನ ಮಾತೃಬಾಸೆ ಬೇತೆ. ಆಂಡ ರೈಕ್ಲು ತುಳು ಮಾತೃ ಬಾಸೆದಾರೇ. ಆಕಾಶ ವಾಣಿಡ್ ಎಂಚ ನಿರೂಪಣೆ ಮಲ್ಪೊಡು, ಕೃಷಿರಂಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂಚ ನಿರೂಪಣೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನನೆನ್ ಎಂಕ್ ಆರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ತುಳುಟು ಯಾನ್ ಸರಿಯಾದ್ ಪಾತೆರ್ರೆ ಕಲ್ತಿನಿ ರೈಕ್ಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರ್ದ್. ಈ ಮೈಕ್‌ದ ಎದ್ರ್ ಕುಲ್ದು ಪಾತೆರ್ಪುನವು ಸುರೂಟು ಪೋಡಿಗೆದವೇ. ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಕಲ್ಪನಗ ಏನ್ ಯಾಪಲ ಸ್ಟೇಜ್‌ಗ್ ಮೈಕ್‌ಡ್ ಪಾತೆರ್ರೆ ಪೋಯಿನಯೆ ಅತ್ತ್. ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಸೇರಿಬೊಕ್ಕ ಮೈಕ್‌ಡ್ ಪಾತೆರೊಡೇ. ಅಲ್ಪ ಕೆಲಸನೇ ಪಾತೆರ್ನವು. ಸುರು ಸುರುಟು ಪಾತೆರ್ನಗ ಬಾರೀ ಪೋಡಿಗೆ

ಆಪೇದ್‌ಂಡ್. ಆಪಗ ರೈಕುಲು ಎನ ಬರಿಟ್ಟೇ ಕುಲ್ಲುದು ಪೋಡಿಗೆನ್ ಪೂರ ದೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ದೈರ್ಯ ಕೊರ್ದ್, ಒಂತೆ ಒಂತೆ ತಪ್ಪಾಯಿನೆನ್ ದಾಲ ಪೋಡ್ಯೊಡುಂದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಪಾತೆರ್ದ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಸಮ ಆಪುಂಡು ಪಂಡೆರ್.

ರೈಕ್ಲೆನ ಒಂಜಿ 'ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಯಿತಿ' ಪನ್ಪಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಏನ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ಆಯಿಟ್ ಸೇರೋಡು, ಎಂಕ್ ಎಂಚಿನ ಪುದರ್ ಕೊರ್ಪುನಿ, ಆರೆಗ್ ಅವೆಟ್ 'ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ' ಇನ್ಪಿ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಎಂಕ್ 'ರಾಮಣ್ಣ' ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆ ಪುದರ್ದ್ ಏನ್ ಪಾತೆರ್ನ್, ಅವು ಎಂಕ್‌ಲ ಇಸ್ಪ ಆಂಡ್ ಅವು ಹೆಚ್ಚದ ಕೃಷಿಕ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ನವೇ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಯಿಡ್ಪ ಬೊಕ್ಕ್ 'ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ ರಾಮಣ್ಣ' ಜೋಡಿ ಪುದರ್ ಒರಿಂಡ್ ಪೋಯಿನಲ್ಪ ಎಂಕ್ಲೆ ಊದುಡು, ಸಂಬಂಧದಕ್ಲು ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಪೂರಲಾ ಎನನ್ ರಾಮಣ್ಣಂದೇ ಗುರ್ತಿ ಸಾಯೆರ್.

ಅವೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಮಯೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ಎಂಚಿನ ಸಾಗೊಳಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಂಬಿಕೆಲು, ಕುಟುಂಬೊಡು ನಿರೆಕರೆಟ್ ಎಂಚ ಉಪ್ಪೊಡು, ದುಶ್ಚಟೊಲೆನ್ ಎಂಚ ದೂರ ಮಲ್ಪೊಡು ಇಂಚ ಮಾತ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ಪುನು. ಕೆಲವೊರ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿಗ್ಲಾ ಎನನ್ ರಾಮಣ್ಣೆ ಆದೇ ಸೇರಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕುರ್ಲರಿಡ್ ಬರ್ಪಿನ 'ಸೋಜಿ' ಊರ್ದಜಾತ್ರೆ, ಪರ್ಬ, ಆಟ, ನೇಮ ಕೃಷಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಕುಟುಂಬ ಜೀವನ ಮಾತಲಾ ಚರ್ಚೆಗ್ ಬರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ರೈಕ್ಲೆನ ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ ಅದ್ಭುತ. ತುಳು ಗಾದೆಲೆನ್ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರಾವೊನ್ನವು ಪಾತೆರಕತೆತ ವಿಷಯೊಲು ದುಂಬುನಂಚನೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಸುರುಟು ಒಂಜಿ ಐನ್ ನಿಮಿಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ರೂಪುರೇಷೆದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೊನ್ನು ಒಂಜೇ ಎಂಕ್ಲು ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣನ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಪೋಪಿನಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಬೊಕ್ಕ ನನೊರ್ಯನ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಒರಿನಕ್ಲು ಪೋಪಿನ–ಇಂಚ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮಲ್ಪುನು ಅವು ಒರೋರ ತುಳುಟು, ಒರೋರ ಕನ್ನಡೋಗು ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಜಯಶ್ರೀ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಆರ್ ಸುರುಡಿಂಚಿ ಉದ್ಘೋಷಕಿಯಾದ್ ಇತ್ತಿನಾರ್, (ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಡ್ ಬೇತೆ ಸ್ಟೇಶನ್‌ಗ್ ಪೋಯಿನಾರ್) ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ತುಳು ವಿಭಾಗೊಡು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಇಂಚಿತ್ತಿನನೆ ಒಂಜಿ ತುಳು ಸೀರಿಯಲ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ್ ತುಳು ವಿಭಾಗೊಡು ಪ್ರಸಾರ ಆವೊಡಿಂದ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವೆಕ್ ರೈಕುಲು 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ', ಇಂದ್ ಪುದರ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಅವೆಕ್ ರೈಕುಲು ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್ ಪದ್ನಾಲ್ ಪುಟ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಬರೆಯೊಂದಿತ್ತೆರ್. ರಡ್ಡ್ – ಮೂಜಿ ಪಾತ್ರೊಲು ಪಿದಾಯಿದ ನಾಟಕ ಆಡಿಶನ್ ಆಯಿಂಚಿ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಒರ್ಯೊರಿ ಒರೋರ ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಿತ್ತಿನಕ್ಲೆಡ್ ರೋಹಿಣಿ ಜಗರಾಂ, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ ದುಂಬಾಯಿ ನಕುಲು ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬಯ್ಯಡ್ 6.15ಕ್ (ಬೊಕ್ಕ 7.45ಕ್ಕ್) ತಿಂಗೊಲುಗೊರ ಪ್ರಸಾರ ಆಯೆರೆ ಸುರಾಂಡ್ ಈ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಬಾರಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಆಂಡ್.

ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿಡ್ಲಾ ಎಂಕ್ ರಾಮಣ್ಣನವೇ ಪಾತ್ರ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಅವೆಟ್ ಒಂಜಿ ಆಂಜೆವು ಪಾತ್ರಲಾ ಪೊಂಜಿಮಲಾ ಇತ್ತಿಂದ್‌ಂಡ್. ಸುರುಟು ಭಾಸ್ಕರ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಮಲ್ಪೇದೆರ್. ರಾಮಣ್ಣ

ಇಂದ್ ಪಾತ್ರ ಯಾನ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಅವು ದುಂಬೇ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆದ್ ಎಡಿಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿಗದಿತ ದಿನ, ಸಮಯೊಡು ಪ್ರಸಾರ ಆಪೇದ್‌ಂಡ್.

ಕೆ.ಆರ್. ರೈ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಒಂಜಿ 'ಐಕಾನ್' ಆದಿತ್ತೆರ್. ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಂಗ್ಳೂರು ಪಂಡ ಅಲ್ಪದ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ - ರಾಮಣ್ಣ ಇಂಚಿನ, ಅಪಗ ರೇಡಿಯೋಕೆನುಕ್ಲೆಗ್ ಕೆ ಆರ್. ರೈ ಕ್ಲೆನ ಸೊರ ಇಂದ್‌ಂಡ್ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿನ ತೂಯಿಜಿಂಡಲಾ ಆರ್ನ ಧ್ವನಿ ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಗಟ್ಟಿ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವು ಅಚ್ಚಾದ್ ಪೋದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಜೋಕ್ಲು ಟೂರುಗು ಬರೊಂತೆರ್ ಅಕುಲು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ತೂಯರೆ ಬತ್ತೆರ್ಡಾ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲು ಉಲ್ಲೆರಾ ಇಂದ್ ಕೇನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಎಂಕುಲು ಏರಾಂಡ್ಲ ಓಲಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಆರೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಎದುರು ಬರ್ಪಾಂಡ, ಆರೆನ್ ತೂದು ಪಾದೆರ್ದ್ ಬಾರಿ ಕುಸಿ ಪಡೆಯೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಒರ ತೆಲಿತ್ತ್‌ಂಡ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಕುಶಿ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಒರ ಒಂಜಿ ಗುರುಪುರದ ಯೂತ್‌ಕ್ಲಬ್ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ. ಅಲ್ಪ ಎಂಕ್ಲನ್ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಲೆತ್ತಿತ್ತೆರ್. ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ ಒಟ್ಟುಗು ರಾಮಣ್ಣೆ. ಅವು ನಡತ್ತಿನ ಬಯ್ಯದ ಸುಮಾರ್ 6-7 ಗಂಟೆಗ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸುರಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ರೈಕುಲು ಮುಕ್ಯ ಅತಿಥಿ.

ಮಹಾವೀರ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಲಾಸಂಗ ಉದ್ಘಾಟನೆ :

ಉದ್ಗಾಟನೆಗ್ ಕೆಂಚಣ್ಣ ಪಂಡ ಕೆ. ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ ಒಟ್ಟುಡು ಯಾನ್ ಪೋದಿತ್ತೆ ರೈಕುಲು ಜೋಕ್ಲೆನ ಉದ್ದೇಶಿಸದ್ ಎಡ್ಡೆ ಬಾಶಣ ಮಲ್ತೆರ್. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಕುಶಿಯಾಂಡ್ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣೆ ಜತೆಟ್ ಏನ್ ರಾಮಣ್ಣೆ ಈ ಜೋಡಿನ ಒಟ್ಟುಗು ತೂದು ಅಲ್ಪ ಮಾತೆರ್ಲ ಸಂಭ್ರಮ ಮಲ್ತೆರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಒಂಜಿ ಮೆರವಣೆಗೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸ್ಟೇಜಿಗ್ ಲೆತೊಂದ್ ಪೊಯೆರ್.

ಪಾವೂರು ಹರೇಕಳದ ಯುವಕಮಂಡಲದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಅವೆತ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸುರುಕು ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕುಲು ಏನ್ಲಾ ಪೋವರೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಕಡೆಂಜ ಮೋಹನ್ ದಾಸ್ ರೈ ಅಲ್ಪ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಮಾತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಹರೇಕಳೊಡು ಅಲ್ಪ ಒಂಜಿ ತುದೆ ಪೊಯ್ಯೆದ ರಾಶಿ, ಅಪಗ ಅರೆಗಾಲೊಡು ಮೈದಾನ್ ಆದ್ ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಲ್ಪ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾತ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಎಂಕ್ಲು ಇರ್ವೆಲಾ ಸಭಾಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಟು ಪಾಲ್ ಪಡೆಯ. ಬಾರಿ ಸಬೆ ರೈಕ್ಲೆನ ಆ ಸಂದರ್ಭದ ತುಳು ಪಾತೆರ ಸಬೆಕ್ ಆರ್ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ ಯಾನ್ ರಾಮಣ್ಣೆ ಬತ್ತ್ ದುಲ್ಲೆರ್ - ಪಂಡ್‌ದ್ ಜನೊಕುಲು ಎಡ್ಡೆ ಸಮ್ಮಾನ್ ಮಲ್ತೆರ್.

ಇಂಚನೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಏತೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಗ್ ಎಂಕುಲು ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನವು ಇನಿಕಲ ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು.

ಗುಂಡ್ಯದ ಸಬೆಟ್ ಆರೆನ ಬಾಶಣ

ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಅವೆತ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಬಗ್ಗೆ ಗುಂಡ್ಯಡ್ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಲ್ಪ ರಡ್ಡ್ ದಿನತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಲ್ಪಲಾ ಎಂಕ್ಲು ರೈಕುಲ್ಲಾ ಏನ್ಲಾ ಪೋದಿತ್ತ. ಅಲ್ಪಲ ಅಂಚೆನೇ ಸೇರ್ದಿ ಜನೊಕುಲು ಮಾತ ರೈಕ್ಲೆನ್ ತೂವೊಡು ಆರ್ ಪಾತೆರುನೆನ್ ಕೇನೊಡು ಇಂದ್ ಬತ್ತಿನಕುಲಿತ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪ ರಡ್ಡ್ ದಿನ ಉಂತ್ಯರಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಲ್ಪಲಾ ತಾಂಪಣ್ಣೈಲಾ ರಾಮಣ್ಣೆಲಾ

ಜತೆಟೇ ಇತ್ತೊನಿಲೆಕ ಎಂಕುಲಿತ್ತ. ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಆರ್ ಪಾತೆರ್ನ್ ಸೊರ ಪೂರ ಮಸ್ತ್ ಸಂತೋಸಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಾ ಯಶಸ್ಸ್ ಆಂಡ್. ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಕಡೆಕ್ ಎಂಕುಲು ಜತೆಜತೆಟ್ ಪೋಯಿನ ವಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಗ್ ಅಪಗ ರೈಕುಲು ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಲೆಕ್ಕ ಬಾರಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆದಿತ್ತೆರ್.

ಏನ್ ಆರೆನ ಇಲ್ಲಗ್ಲಾ ಪೋದಿತ್ತೆ. ಜತೆಟ್ ಕುಲ್ಲುದು ಚಾ ಮಾತ ಪರ್ದ್ ಅಲ್ಪಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಚಾರ ಪಾತೆರ್ದ. ರೈಕ್ಲೆನ ಒರಿ ಅಣ್ಣೆ ಕೆ. ರಘುನಾಥ ರೈ ಆರ್ ಉಜಿರೆ ಹೈಸ್ಕೂಲುಡು ಮಾಸ್ಟ್ರಾದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಎಡ್ಡೆ ಪೊಲಬುದಾರ್, ಎಡ್ಡೆ ತಿಳುವಳಿಕೆದಾರ್ ಸಜ್ಜನೆ. ಆರೆಡಲಾ ಯಾನ್ ಗುರ್ತರ್ತೊಡಿತ್ತೆ.

ರೇಡಿಯೋಡು ಪತ್ರೋತ್ತರ ಪನ್ಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರಾತ್ರಿ.9.16ಕ್ಕ್ ವಾರೊಗೊರ ಪ್ರಸಾರ ಆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. (ಆಪುಂಡು) ರೇಡಿಯೋ ಕೇನ್ನಕುಲು ಪ್ರಸಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಕಜಿ ಅವು ಇನ್‌ಲೇಂಡ್ ಲೆಟರ್ ಅತ್ತ್‌ಡ ಪೋಸ್ಟ್‌ಕಾರ್ಡ್‌ಡ್ ಬರೆಯೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಅವೆಟ್ ಎಚ್ಚ ಕಾಕಜಿ ಬರೊಂದಿತ್ತಿನಿ ಈ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿದ ಬಗ್ಗೆ.

ಏತ್‌ಂದ್ ಪಂಡ ಸಾವಿರಗಟ್ಲೆ ಕಾಕಜಿ ಬರೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅವೆನ್ ಪೂರಾ ಓದ್ಯರೆನೇ ಸಾಧ್ಯ ಆವಂದಿನಾತ್ ಕಾಕಜಿಲು ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿಗ್ ಬರೊಂದಿತ್ತ. ಕೆಲವೆರ್ ಪೂರ – ಎಂಕ್ಲೆಗೇ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಲೆನ್ಲಾ ಬರೆಯೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಏನ್ 1994ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಕುಡ್ಲ ಸ್ಟೇಶನ್‌ಡ್ದ್ ಬೇತೆ ಕಡೆಕ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆದ್ ಪೋಯೆ. ಪಿರ 1996ಡ್ ಕುಡ ಪಿರ ಬತ್ತೆ ಅಪಗಲಾ ಈ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಪ್ರಸಾರ ಆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅವೆತ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕ ಕಡೇಸರೆ ಸುರಾಂಡ್. ಅಕೇರಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಎಕ್ಕಾವು ಲೆಕ ಆವೊಂಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ಏನ್ ಮುಲ್ಪಡ್ದ್ ಬೇತೆ ಕಡೆಕ್ ವರ್ಗ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಈ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಪ್ರಸಾರ ಆವೊದಿತ್ತ್ಂಡ್, ಕಾರಣಾಂತ್ರೊಡು ಉಂತುಡು ಪೋಂಡು ಆಂಡ ಇನಿಕ್ಲಾ ಓಲು ಪೊಂಡಲಾ ಜನೊಕ್ಲು ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಂಚಣ್ಣ ರೈಕ್ಲೆನ ಬಗ್ಗೆನೇ ಕೇನುವೆರ್.

– ಆಕಾಶವಾಣಿದ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿ, 'ಶ್ರೀನಂದಾ' ನೇತ್ರಾವತಿ ನಗರ ಲೇಔಟ್,
ಕಂಕನಾಡಿ, ಕುಡ್ಲ–2

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೆಗ್ ಕೈತಲ್ ಆದಿತ್ತಿ ಪ್ರಸಾರಕೆರ್

✍ ಪ್ರೊ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ,

(ಆಕಾಶವಾಣಿ ದೊಟ್ಟುದು ಸುರುಡಿಂಚಿಲ ಬಂಧುತ್ವ ದಿಯೊಂದಿನ ಪೆರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಡಾ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ನಿಚ್ಚ ರೇಡಿಯೋ ಕೇನುನಾರ್. ಆರೆನ ನೆಂಪುಲು) :

ಆಕಾಶವಾಣಿ ಡ್ ಕೆ ಆರ್ ರೈ ಕ್ಲೆ ಸೊರ ಬೇಗನೇ ಆನಿ ಉಂತುದು ಪೋಯಿನವು ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಕೊರತೆ ಇಂದೇ ಪನೋಡಾಪುಂಡು.ಕೆ ಆರ್ ರೈ ತೀರಿನ ಸುದ್ದಿ ಬತ್ತಿನಾಣಿ ಅವೆನ್ ಶ್ರೋತೃಲು ಏರ್ಲ ಕಲ್ಪನೇನೇ ಮಲ್ತಿಜ್ಜಂಡ್. ಆಂಡ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ವಿಚಾರೊಗು ಏರ್ಲ ದಾಲ ಮಲ್ಪುಲೆಕ ಇಜ್ಜತ್ತೆ.

1978 ನೇ ಇಸ್ವಿದ ಒಂಜಿ ದಿನ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಚೇರಿಡ್ ತುಳು ಉದ್ಘೋಶಕ ಹುದ್ದೆ ಸಂದರ್ಶನೊಗು ಸುಮಾರ್ ಜನ ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆನಿದ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಡ್ ಯಾನ್, ಕುಶಿ. ಹರಿದಾಸ್ ಭಟ್ರು ಇಂಚ ಮಾತ ಇತ್ತ. ಕೆ ಆರ್ ರೈಕುಲೆನ ಸೊರ ಸಂಪತ್ತ್, ಅಂಚೆನೇ ಸಂದರ್ಶನೊಗು ಆರ್ ಸ್ಪಂದನೆ ಮಲ್ತಿನ ರೀತಿ ಉಂದು ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತ ಇಷ್ಟ ಆಂಡ್. ಆರ್ ಆಯ್ಕೆ ಆಯೆರ್.

ಬೊಕ್ಕ ನಿರಂತರ ವಾದ್ ಪತ್ತ್ ಮುಪ್ಪ ಒರ್ಸ ಮುಟ್ಟ ಆರ್ ತುಳು ವಿಭಾಗೊಗು ಒಂಜಿ ಜೂವಕಳೆ ಕೊಣತ್ ಕೊರಿನ ರೈ, “ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ “ ಪನ್ಪಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಡ್ ದಾದ್ ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲದ ಪಾತೆರೊಡು ನಿಲೆ ಆಯೆರ್. ತುಳು ಬದ್ಕ್‌ದ ಇರೆ ಇರೆಕ್ಲೆನ್ ಆರ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಾಧ್ಯಮೊಗು ಒಗ್ಗುಲೆಕ, ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಕರವಾದ್ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರೆಗ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕ್ಲೆ ಧ್ವನಿಲಾ ಆಯೆರ್. ಅತ್ತಂದೆ, “ಮಾತು ಕತೆ “ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬರೊಂದಿತ್ತುಂಡು. ಅವೆಟ್ ಮೆರೆನ ಅಜ್ಜಯ್ಯನ ನೈಜ ಪಾತ್ರ ಹಳ್ಳಿದ ಬದ್ಕ್‌ದ ಸಾಜತೆನ್ ಪಂನ್ರೆ, ಆರೆನ ಗಡ್ಸ್‌ದ ಸೊರ ಸಮಂಜಸ ಆದಿತ್ತುಂಡ್.

‘ಒಲುಮೆ’ ಶಿವಶಕ್ತಿನಗರ, ಸೋಮೇಶ್ವರ

ಕಾಲೇಜ್ ಸಾಪಾಟಿ ಆದಿತ್ತಿನ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ

✍ ನಿವೃತ್ತ ಎಸ್. ಪಿ ಶ್ರೀ ಮಿತ್ರ ಹೆರಾಜೆ

ಉಜಿರೆದ ಎಸ್ ಡಿ ಎಂ ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಯಾನ್ಲ ಕೆ ಆರ್ ರೈಲಾ ಕ್ಲಾಸ್ ಮೇಟ್ಸ್. ಅ ಸಮಯೊಡು ಬೇತೆಲಾ ಸುಮಾರ್ ಜನ, ಬೊಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗೋಗು ಪೋಯಿನ ಶ್ರೀ ರಮಾನಾಥ ರೈ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿದ ಕೋಟ್ಯಾನ್, ಇಂಚ ಮಾತ ಇತ್ತೆರ್. ಎನ ಅಣ್ಣೆ ಪೀತಾಂಬರ ಹೆರಾಜೆ ಎಂಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಒರ್ಸ ಸೀನಿಯರ್.

ಈ ಕೆ ಆರ್ ರೈ ಅಪಗನೆ ಕೊಲೆಜಿಡ್ ಮೋನೋಆಕ್ಟಿಂಗ್, ನಾಟಕಡ್ ಮಾತ ಉಸಾರಿತ್ತೆರ್. ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಆರೆ ಬರೆದ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾತಾ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಎಡ್ಡೆ ಫೇಮಸ್ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಒರ ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ ಯೂನಿಯನ್ ಲೀಡರ್‌ಗ್ ಕಂಟೆಸ್ಟ್‌ಲ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. (ಗೆಂದಿನಿ ಬೇತೆ ಒರಿ) ಡಿಗ್ರಿ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಊರುಡೆ ಇತ್ತೆರ್. ಯಾನ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಲಾ ಕೋರ್ಸ್‌ಗ್ ಸೇರ್ಯೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಂಟ್ರೆಸ್ಟ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಅವಕಾಶ ತಿಕುಂಡ್. ಸೇರ್ದ್ ಬುಡಿಯೆ. ಕುಡ್ಲಡ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆದಿಪ್ಪುನಗ ಕೆ ಆರ್ ರೈ ತಿಕೋಂದಿತ್ತೆರ್. ಯಾನ್ ಯಾಪಲ ರೇಡಿಯೋ ಕೇನೊಂದೀತ್ತಿನಯೇ. ರೈ ರೇಡಿಯೋಡ್ ಬಾರಿ ಸೋಕು ತುಳು ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಯಾನ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಿದಯಿ ಬೇತೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುಲೆಗ್ ಪ್ರಮೋಶನ್ ಲೆಡ್ ಪೋಯೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇತ್ತುಂಡ್. ಎಸ್. ಪಿ. ಆದ್ ಐನರೆ ಒರ್ಸ ಆನಗ ರಿಟೈರ್ ಆಂಡ್.

ಇನಿಕ್ಲಾ ಕಾಂಡೆ ಯಾನ್ ಕುಡ್ಲ ರೇಡಿಯೋ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕೇನ್ವೆ.

****

ಕಾಡ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಂಸಾ ಪತ್ರ

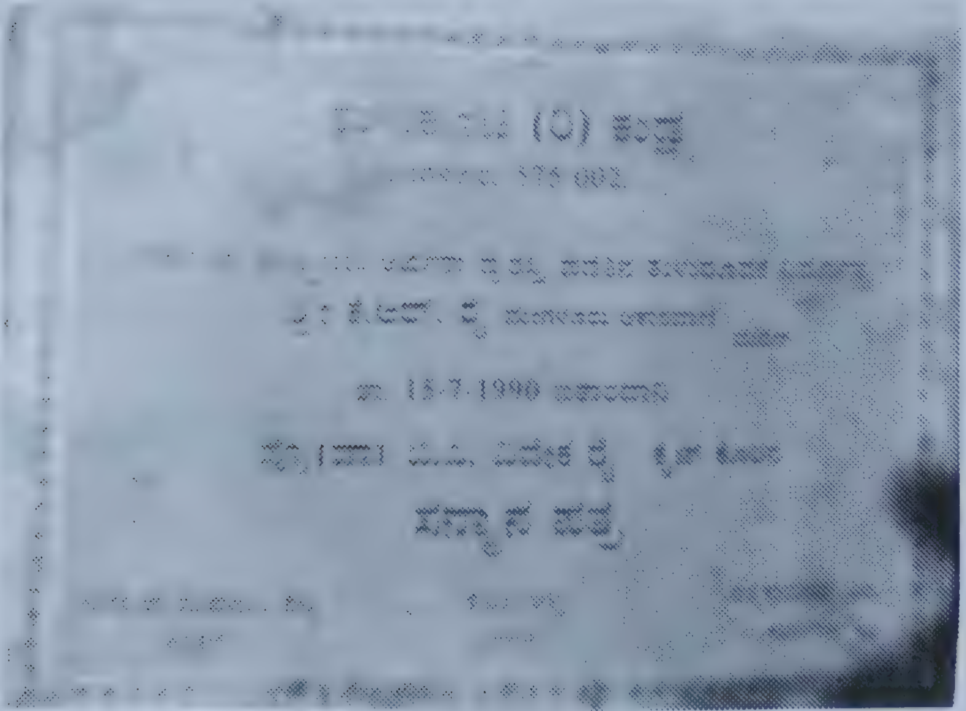
15-7-1990
ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರ

1989ಡ್ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕುಲೆನ ಕಾಡ ಬದ್ಕ್ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಕೊಗು ಆಕಾಶವಾಣಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪಂತೊಡು ತೀರ್ಪುಗಾರರೆನ ಅರ್ಹತಾ ಪ್ರಶಂಸಾ ಪತ್ರ ಬತ್ತಿನೆತ ಸಲಾದ್ ಕುಡ್ಲ ತುಳುಕೂಟದಕುಲು 1990ಡು ಆರೆನ ಲೆಪುಡಾದ್ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಸಮ್ಮಾನ ಮಲ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

ಕುಡಲ ಬಾನಸೊರೊಟು ಕೆ.ಆರ್. ರೈಗುಲು

✍ ಕೆ. ಮಹೇಂದ್ರನಾಥ್ ಸಾಲೆತ್ತೂರು, ಎಂ.ಎ.,

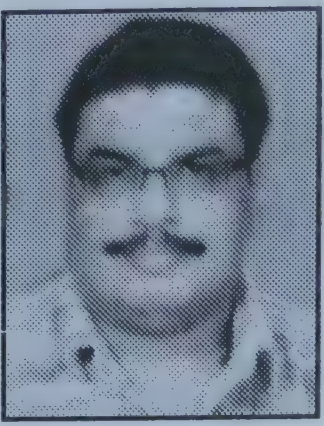

ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕುಲು ಪನ್ಪಿ ಕಲ್ಲಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈಕುಲೆನ್ ತೆರಿಯಂದಿನ ದುಂಬುದ ತುಳುವೆರ್ ಏರ್ಲಾ ಉಪ್ಪಾಯೆರ್. ಅರೆನ ಸೊರೊ ಕುಡಲ ಆಕಾಶವಾಣಿದಂಚಿರ್ದ್ ಕೇಂದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ ನಮ ಮಾತ ರೇಡಿಯೊದ ಎದುರು ಕೆಬಿಕೊಂಡೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಕೇನೊಂತ

ಕುಡಲ ಆಕಾಶವಾಣಿ ದೊಟ್ಟುಗು ನಮಕ್ ಬಾರ್ಯಾತ್ ಮುಟ್ಟದ ಸಮ್ಮಂದ. ನಮನ್ ಇಡೆಮುಟ್ಟ ಬುಳೆಪಯಿನವುಲ ಕುಡಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಯೇ. ನಮ ಕುಡ್ಲ 'ಇಸ್ವಇದ್ಯಾಲ್ಯೊಡು' ಪಂಡ ದುಂಬುದ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದಿಪುನಗ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಬಾರ್ಯಾತ್ ತುಳು ಜವಣ್ಯೆರೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೊರೊಂತ. ಸುರು ಸುರುಟು ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಸಂಸ್ಥೆದ ಉಲಯಿಗ್ ಪೋಪುನಿ ಪಂಡ ನನ 'ಸೊರ್ಗೊಗು ಮೂಜೇ ಗೇಣ್' ಪನ್ಪುನಾತ್ ಕೊಸಿ ನಮಕ್. ಅಂಚಪೋನಗ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಕಟ್ಟೊನದ ವಾಮೂಲೆಡಾಂಡಲ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕುಲ್ನ ಸೊರ ಕೇಂಡಾ ಪಂಡ ನಮಕಾವೊಂತಿ ಕೊಸಿಯೇ ಬೇತೆ. ನಮನ್ ಆರ್. ಮೋಕೆಡ್ ಬೆರಿಬೊಟ್ಟೊಂದು ಪುದರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪಂದೆ "ದಾನೆ ಸಾಲೆತ್ತೂರ್ರೇಂದೇ ಲೆತ್ತೊಂತೆರ್ ಆತ್ ಮಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಂಡಲ ಏತೇ ಎಲ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಲು ಬತ್ತೆರ್ಡಲಾ ಆತೇ ಮೋಕೆಡ್ ಪಾತೆರೊಂದಿನಾರ್ ಕೆ. ಆರ್. ರೈಕುಲು ಒಂಜಿ ಚೂರ್‌ಲ ಅಂಕಾರ, ಗರ್ವ ಇಜ್ಜಂದಿ (ರೈಗುಲು) ತನ್ನ ಸುತ್ತ ಮುತಲಿಗೆದಕ್ಲೆನ್ಲಾ ತೆಲ್ಪಾವೊಂದು, ಅಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ತಾನ್‌ಲ ತೆಲ್ತೊಂದು, ಇತ್ತ್‌ನಾರ್ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕುಲು. ತುಳುಬಾಸೆಗಾದ್ ದಾದಾಂಡಲ ಮಲ್ಪೊಡುಂದ್ ನಮಪನ್ನಗ, ಬಿ.ಸಿ.ರೋಡುದ ದುಂಬುದ ತಾಲೂಕು ಆಪೀಸ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ನಮಕ್ ಬೋಡಾಯ್ನಾತ್ ತುಳುಬಾಸೆದ ಬಗೆಟ್ ತೆರಿಪಾಯಿನ ರೈಕುಲು ತುಳುಬಾಸೆದ ಬುಳೆಚಿಗಾದ್ ದಾದ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪನ್ಪಿ ಗೇನ ಕೊರ್ನಾರ್.

ಮಲ್ಲ ಜೂವ, ನಿಧಾನದ ನಡಕೆ, ತರೆಕೊಂಜಿ ಟೊಪ್ಪಿ, ಮಲ್ಲದೇಕಿದ ಸೊರೊ ಇತ್ತಿನ ರೈಕುಲು ನಮಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ನಗ ರಡ್ಡ್ ಕೈಗೊಡ್ಯಾದ್ ಕೈಮುಗಿದೇ ಬೊಕ್ಕಪಾತೆರೊಂತೆರ್. ಉಂದು ಅರೆನ ಸರಳತೆ, ಸಜ್ಜನಿಕೆಗ್ ಸಾಕ್ಷಿ. ಅರೆನ್ ತೂನಗ ಸುರುಸುರು ನಮಕ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆವೊಂತ್‌ಂಡಲ, ಅರೆನ ಉಡಲ್ ಬಾಲೆದಲೆಕ. ಆರ್ ಆ ಸಂಸ್ಥೆದುಲಯಿ ಪೊಗ್ಯೆರ್ ಪಂಡ ಇಡೀ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಒಕ್ಕೆಲಾಯಿಲೆಕೊನೆ. ಆರ್ಡ ಪಾತೆರ್ದ್ ಕುಲ್ಲ್ಂಡ ನಮಕ್ ಪೊರ್ತು ಪೋಯಿನವೇ ಗೊತ್ತಾವೊಂದಿಜ್ಜಾಂಡ್. ನಮ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಪೋವೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ನಮ್ಮ ತುಳು ಜವನೆರ್ ತುಳುಟು ದಾಂಡಲ ಬೆನ್ಕೆ ಮಲ್ಪೊಡುಂದ್ ಏಪಲಾ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬೆನ್ನಿಯಾನ್ ದೆತೊಂದುಲ್ಲೆ ಪಂಡ, ಎನ್ನ ಗುರುಕುಲೆನ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕುಲೆನ – ಬೆರಿಸಾಯ ಕಂಡಿತಾ ಉಂಡೂಂದ್ ಯಾನ್ ಓಲ್ಲಾ ತರೆದೆರ್ತ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆ. ಇಂಚಿಪ ನಮ ಎಂ.ಆರ್.ಪಿ.ಯೆಲ್. ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವದ 'ಗಾಂಪಣ್ಣನ ತಿರ್ಗಾಟ" ಸರಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ್ತ 26 ಕಂತ್‌ಲೆನ್ ಬರೆಯರೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯೇ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕುಲೆನ "ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ" ಪಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ಎನನ್ ಯೋಗ್ಯ ಬಾಶಣಗಾರೆ, ಕವಿ ಇಂದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ ಅವು ನಮ್ಮ ಕುಡಲ ಆಕಾಶವಾಣೀಂದ್ ಪೆರ್ಮೆಡ್ ಪನುವೆ. ಕೆ.ಆರ್.ರೈ. ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ, ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ, ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್ ಕದ್ರಿ, ಸದಾನಂದ ಪೆರ್ಲ, ಶುಭದಾ ರೈ – ಮೊಕುಲು ಪೂರಾ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ನಮಕೊಂಜಿ

ಗಟ್ಟಿದ ತಾನಮಾನ ಒದಗಾದ್ ಕೊರ್ನಕುಲು. ಕುಡಲ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಬಾನಸೊರ ಏಪ ಮುಟ್ಟ ಉಂಡಾ, ಅಡೆ ಮುಟ್ಟ ನಮ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ್ ಯಾಪಲಾ ಮದಪರೆ ಇಜ್ಜಿ. ತುಳು ಒರಿಪುಗ ಅಂತರ್ಜಾಲ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಗುರಿಕ್ಕಾರೆ ಆದ್ ಯಾನ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಕೆ.ಆರ್ ರೈಕುಲೆ ನಂಚಿನ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲು ತೋಜಾಯಿನ ಮೋಕೆನೆ ನಮಕ್ ದರಿ ತುಡರ್.

"ತುಳು ಒರಿಪುಗ" ಅಂತರ್ಜಾಲ ಗುರಿಕಾರ್ರ್
99727 61629

****

"ಕಾಡಬದ್ಕ್"ದ ನೆಂಪು

ಪ್ರೀತಿಯ ಅಣ್ಣ, ಗುರು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರೈ

✍ ಶಕುಂತಲಾ ಆರ್ ಕಿಣಿ

(ತನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಿಣಿಯೆರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಡೆ ಬರೆದ್ ಆರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಅಭಿಮಾನನ್ ತೋಜಾದೆರ್) :

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಗಳ ಜೊತೆ ತುಂಬಾ ಆತ್ಮೀಯ ನೆನಪುಗಳ ಗುಚ್ಛವೇ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದೆ. ನಾನು 1981ರ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಘೋಷಕಿಯಾಗಿ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯನ್ನು ಸೇರಿದ ಮೊದಲ ದಿನವೇ ನನ್ನ ಧ್ವನಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯಬಿಟ್ಟವರು ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಗಳು. ನನ್ನ ಬಳಿಕ ಉದ್ಘೋಷಕರಾಗಿ ಬಂದ ಶ್ರೀಯುತ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆಯವರಿಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ತರಬೇತಿಯ ತರುವಾಯವೇ ಅವರ ಧ್ವನಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ನೆನಪು. (ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆಯವರು 10 ವರ್ಷ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ಮೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅದಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡಿದವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೇಗ ಮಾತಾಡುವ ಉಮೇದು ಇಲ್ಲದಿರಲೂಬಹುದು). ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ (ಅಂಶಕಾಲಿಕ) ಉದ್ಘೋಷಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೇ ನಿಯಮ ಅನ್ವಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಬಂದ ದಿನದಿಂದಲೇ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ತೇಲಿಬಿಡುವ ಕಾಯಕತೊಡಗಿತ್ತು.

ಉಳಿದ ಹಿರಿಯ ಉದ್ಘೋಷಕರು ರಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಮಿತ್ತ ನಾನು ರೈಗಳಿಗೇ ಜಿಗಣೆಯಂತೆ ತಗುಲಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅವರು ಕೂಡಾ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂಜಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನನಗೆ ಉದ್ಘೋಷಕರ ವೃತ್ತಿಯ ಒಳಹೊರಗನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಆಗಿನ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿತ ಟೇಪುಗಳ ಸುರುಳಿಯನ್ನು ಮಿಶಿನ್‌ಗೆ ಲೋಡ್ ಮಾಡುವ, ಗ್ರಾಮಾಫೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇ ಮಾಡುವ, ಉದ್ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವ, ಸಂಗೀತ ಕೃತಿಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನು ತಮಾಷೆ ಬೆರೆತ ತನ್ನ ಮಾತಿನ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಪ್ತವಾಗಿ, ಮನ ನಾಟುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟವರು ಶ್ರೀಯುತ ರೈಗಳು.

ನಾನು ಬಂದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ **'ಗಿಲೀಟಿನ ಅಂಗಿ'** ಎಂಬ ತಾನೇ ಬರೆದ ಕಿರು ಪ್ರಹಸನದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಟಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆ ನಾಟಕದ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ ರೈಗಳ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆ, ಪ್ರತಿಭಾಶಕ್ತಿ, 'ಸಂತೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೂರು ಮೊಳ ನೇಯ ಬಲ್ಲ' ಅವರ ಕಲೆಗಾರಿಕೆಗೆ ನಿಬ್ಬೆರಗಾಗಿದ್ದೆ.

ಕ್ರಮೇಣ ಅವರೊಡನೆ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ, ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಹಿತಿ, ಮಾತಿನ ಮಂಜಣ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ನಾನೂ ಅವರಂತೆಯೇ ಮಾತಿನ ಮಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟೆ.

ನಾವು ಜೊತೆಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪತ್ರೋತ್ತರ ಹಾಗೂ ಮಾತುಕತೆಯೆಂಬ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಮರೆಯುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. 'ಮಾತುಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜನಾಗಿ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ

ಅವರ ಬಾಯಿಗೆ ಕೋಲುಹಾಕಿ ಕೆಣಕುವ ಘಟವಾಣಿ ಗೀತಕ್ಕನಾಗಿ ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನೆನಪು ಇಂದಿಗೂ ಶ್ರೋತೃಭಾಂಧವರಲ್ಲಿ ಹಸಿರಾಗಿದೆ.

ಚಿಟ್ ಚಾಟ್ ಅತಿಥಿ, ಫೋನ್ ಇನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ ಹಲವಾರು ನಾಟಕಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಮನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ನೆನಪಿನ ಜೋಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾಸರ್ವಕಾಲ ಅಳಿಯದ ಕುರುಹಾಗಿ ಉಳಿದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಆಕಾಶವಾಣಿಯಂಥ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಚೆಲುವು ನಲಿವು, ರೈತರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮುಂತಾದ ದಿನದಿನವೂ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ಪೂರ್ವತಯಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಆಗಿಂದಾಗಲೇ ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಪೂರೈಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನಾದರೂ ಯಾವ ಪೂರ್ವತಯಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ರಸಭರಿತವಾಗಿ, ಕೇಳುಗರು ತಲೆದೂಗುವಂತೆ, ನಕ್ಕು ನಲಿಯುವಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಡಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು ಅವರು ಅದೆಷ್ಟೋ ತುಳು, ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕವಿತೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಛಾಯೆಯುಳ್ಳ ಗಡಸುಧ್ವನಿಯಿಂದ ಅವರು ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಶ್ರೋತೃಗಳ ಹೃದಯವನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರೊಬ್ಬ ಸವ್ಯಸಾಚಿಯಾಗಿದ್ದರು.

ಗಡಸು ಧ್ವನಿಯುಳ್ಳವರಾದರೂ ಮೃದು ಹೃದಯಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ನೆರವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಡದಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಒಳಗೆ ಅದರ ಲವಲೇಶವೂ ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ತನ್ನ ಎಂದಿನ ಹಾಸ್ಯದ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ನಿವೃತ್ತಿಯ ಮೊದಲೇ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಹಲೋಕ ತ್ಯಜಿಸಿದ ರೈಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳ ರಾಶಿಯೇ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೋತೃಗಳು ಇರಿಸಿದ್ದ ಅಪಾರ ಅಭಿಮಾನ ಹಾಗೂ ಪ್ರೀತಿಯ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿತ್ತು. ಬಾನುಲಿಯ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ನಾನೂ ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆಯವರೂ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ದುಃಖ ತಡೆಯದೆ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತಿದ್ದು, ನನ್ನಷ್ಟೇ ದುಃಖಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆಯವರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂಭಾಳಿಸಿದ್ದು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅಕ್ಷರಶಃ ಅಳುತ್ತಾ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆತ್ಮೀಯ ಅಣ್ಣನಂತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವಂತಿತ್ತು. ಶ್ರೀಯುತ ರೈಗಳು ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗುರುವಿನಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಒಡಹುಟ್ಟಿದ ಅಣ್ಣನಂತೆ ಆತ್ಮೀಯರಾಗಿದ್ದರು.

ನಿವೃತ್ತ ಹಿರಿಯ ಉದ್ಘೋಷಕಿ, ಪದವಿನಂಗಡಿ, ಮಂಗಳೂರು

9880049507

ಆರ್ದ್ರ ಹೃದಯೊದ ಕೆ. ಆರ್. ರೈ

✍ ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ

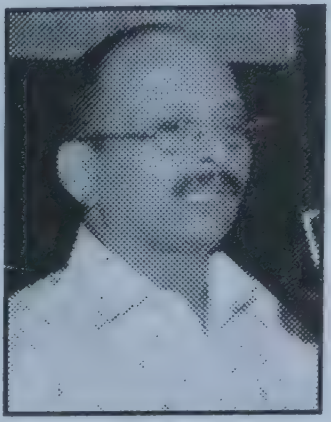

ಕೆ. ಆರ್. ರೈಕುಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನವು ಒಂಜಿ ಸಂತೋಸೊದ – ಖುಷಿತ್ತ ಸಂಗತಿ. ಏಪೊಲಾ ತೆಲಿತೊಂದು ಮಲ್ಲ ಸೊರೊಟ್ಟು ಪಾತೆರೊಂದು ತಮಾಷೆ ಮಲ್ತೊಂದು – ವಾ ಒತ್ತಡ ದಾಂತೆ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆನ್ ಹಗುರ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಆರೆನವು. ಏರೆಗ್ಲ ಬೇನೆ ಮಲ್ಪುನಾರತ್.

ಕೆ. ರಮಾನಂದ ರೈ ಪಂಡ ಏರೆಗ್ಲ ಗೊತ್ತಾವಂದ್. ಆರೆನ ಪತ್ತೆ ಆವೊಡಾಂಡ ಕೆ. ಆರ್. ರೈ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನೊಡು. ಆ ಪುದರ್‌ಡ್ ಆರೆನ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಈ ಪುದರ್‌ದ ಒಟ್ಟುಗು ಆಕಾಶವಾಣಿದ ತುಳು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಧಾರಾವಾಹಿಲೆನ ಪುದರ್‌ಲ ಸೇರೊಂದುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಪದ ಪಾತ್ರೊಲೆಗ್ ಜೂವ ದಿಂಜಾಯಿನಾರ್ ರೈಕ್ಕುಲು. ಕಂಬುಲ ತಂಬಿಲ ಅಂಕ ಆಯನ ನೇಮ ನಡಾವಳಿ ಮೀನಾವಳಿ ಬೋಂಟೆ ಇಂಚ ಮುಲ್ಪದ ಮೂಲ ಜೀವನ ಕ್ರಮೊನು ಸಾಜವಾದ್ ಆರ್ ಚಿತ್ರಿಸಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಜನೊಕುಲೆನ ಉಡಲ್ ಗೆಂದಿಯೆರ್.

ಆರೆನ ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣ, ಕತೆ ಪನ್ಪಿನ ಶೈಲಿ, ಸನ್ನಿವೇಶ ನಿರ್ಮಾಣ, ಭಾಷಾಪ್ರಯೋಗ – ಉಂದು ಮಾತ ಜನಪದೀಯ ಮಾದರಿದವು. ಪಾತೆರಕತೆದ (ವಾಗ್ಮಿತೆ) ಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲದುಲಯಿದವು. ಮಾತ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪುನ ಒರಿ ಅಜ್ಜೆ ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತು ಚಾವಡಿಡ್ ಕುಲೊಂದು ಪಾಸಡಿಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಲೋಕವಿಷಯ ಪಾತೆರುನ ಮಾದರಿದವು. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಅಜ್ಜೆರ್ ರೇಡಿಯೋಡು ಗೆಂದಿಯೆರ್.

ರೈಕ್ಕುಲು ಒವ್ವೇ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ಪಡ್ ಅಯಿಟ್ಟೊಂಜಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುತನ – ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ; ಆರ್ 'ಕಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಅತ್ತಂದೆ ಇತರ ಕೆಲವು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಧಾರಾವಾಹಿಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಅಯಿಟ್ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ಅನೌನ್ಸರ್ ರೂಮ್ ಡ್ ಕುಲೊಂದು ಆರ್ ತುಳು ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಬರೆಪುನ ದೃಶ್ಯ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರು ಇತ್ತೆಲ ಉಂತುದುಂಡು. ಎಣ್ಮ – ಪತ್ತ್ ಪೇಪರ್ ಶೀಟ್ ಲೆನ್ ಗೆತೊಂದು ಒಂಜಿ ಫೈಲ್‌ದ ಮಿತ್ ದೀದ್ ತಪ್ಪು ದಾಂತೆ ಬರೆವೊಂದು ಪೋಪುನ ದೃಶ್ಯ ದಿಂಜ ಪೊರ್ಲುದವು. ಬರೆದ್ ಆಯಿನೆಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಯಿನ್ ತೋಜಾದ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗೆತೊಂದಿತೆರ್.

ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಮೂಲಕ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಾಸೆ – ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ದಾಖಲೀಕರಣ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಚಾರದ ನಿಲೆಟ್‌ಲ ಆರೆನ ಕಾನಿಗೆ ಮಲ್ಲವು. 'ಕಾಡ ಬದ್ಕ್' ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಶಬ್ದಚಿತ್ರಡ್ ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಡ್ ಕಾಡ್‌ದ ಉಲಯಿ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜಡ್ದ್ ಆಪೆಡ್ ಬದ್ಕೊಂದುಪ್ಪುನ ಮಲೆಕುಡಿಯೆರನ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

ಮಲ್ಲ ಗಟ್ಟಿ ಸೊರೊ (base voice) ಆರೆನ ಆಸ್ತಿ. ಕೆಲವು ನಾಟಕೊಲೆಗ್ – ರೂಪಕೊಲೆಗ್ ಅಂಚಿನ ಸೊರೊ ಬೋಡಾಪುಂಡು. ಮಲ್ಲ ಗಟ್ಟಿ ಸೊರೊತ್ತ ಅಗತ್ಯ ಬತ್ತಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಎಂಕ್ಲೆನ ನಿರ್ಮಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆರೆಗ್ ನೆನಪಾವೊಂದಿತ್ತಿನವು ಕೆ. ಆರ್. ರೈಕ್ಕುಲು. ಆರ್ ಸಕಾಲೊಡು ಬತ್‌ದ್ ಆ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಥೆಡ್ ಬಾಕಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಸಂಬಂಧ ಎಂಚ ಉಪ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನೆತ ಮಿತ್ ಒರಿಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಗೇಲ್ ಉಂತ್ ದಿಪ್ಪುಂಡು. ಈ ನಿಲೆಟ್‌ಲ ರೈಕುಲು ಒರಿ ಯಶಸ್ವೀ ಉದ್ಯೋಗಿ. ಆರೆನ್ ಮಾತೆರ್‌ಲ ಇಷ್ಟ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ರೈಕುಲು ಒರಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಕಲಾವಿದೆ. ಆರ್ದ್ರ ಹೃದಯದ ಸಜ್ಜನೆ. ಇಷ್ಟೆರೆನ ಕಷ್ಟದ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಆರೆನ ಮನಸ್ ಕರಗೊಂದಿತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಆರ್ ಏತೋ ಸರ್ತಿ ಕಷ್ಟೊಡು ಬೂರಿಯೆರ್. ಆರ್ ಅಕಾಲಿಕವಾದ್ 56 ದ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊಡು ತೀರ್ ಪೋಯಿನವು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಆಯಿನ ಮಲ್ಲ ನಷ್ಟ.

ಆಕಾಶವಾಣಿ ನಿವೃತ್ತ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್,
'ಭೂಮಿಗೀತ', ಕುಂಜತ್ತ್‌ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು

****

'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ'ದ ಕುರ್ಕುರು....

ಕುರ್ಲರಿ ', ಕುರ್ಲು – ಉಂದು ಒಂತೆ ಪಿರವು ಬಾರಿ ಅರ್ತಿದ ತೆನಸ್. ಮಂಡಕ್ಕಿ ಇಂದ್ ಕನ್ನಡೊಡ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಜಾತ್ರೆ, ಮಾರಿಪೂಜೆ, ಸಾಂತ್ಮಾರಿ, ಚೆಂಡ್, ಯಾತ್ರೆ – ಒಲ್ಪ ಪೋಂಡಾಲ, ಕುರ್ಲರಿ ರಾಶಿ ಗೂರ್ದ್ ಮಾರ್ರೆ ದೀದಿಪುವೆರ್. ಜೋಕುಲು, ಪೊಂಜೇವ್, ಜವನೆರ್ – ಕೂಟ ಕಟೋಂದು ಪೋಯಿನದಗ ಸೇರ್ ಕುರ್ಲರಿ ಗೆತೊಂದು, ಬೆಲ್ಲದ ತುಂಡಾ, ತಾರಾಯಿದ ತುಂಡುನ ಜಿರಾದ್ ತಿನ್ನಿಯೆರೆ ಬಾರಿ ರುಚಿ. ಕುರ್ಲರಿ ತಿನೊಂದು, ಕುಸಲ್, ಕಷ್ಟ ಸುಕ ಪಾತೆರೊಂದು ಒಪ್ಪ ತಪ್ಪ ಆಯಿನವು ಯಾಪಲ ನೆಂಪುದವು.

ಕೆ ಆರ್ ರೈ ರೇಡಿಯೋಡು ಆನಿ ಪೊಸ ತುಳು ಪಾತೆರ ಕತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸುರ್ ಮಲ್ತೆರ್. ತನ್ನೊಂಜಿ ಗಿಟ್ಟ ಪುದರ್ ಕೆಂಚಣ್ಣೆ, ಪಾಸಾಡಿಗ್ ದಿನೇಸೆ ಅತ್ತಾ ರಾಮಣ್ಣೆ, ಅತ್ತಾ ಸುಂದರಣ್ಣೆ, ಸಾಂತ, ಗೀತಾ, ನೀಲು – ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪೊರಪು ಲೆನ್ ಕೂರ್ದು – ಓರೋರ ಒರ್ಯೋರಿ –ಬಾಕಿ ಪಾತ್ರಲು ಇಂಚ ನಾಟಕದೊರುತ ಪಾತೆರ ಕತೆ, ಕುಡ ಸೋಜಿ ಸಂಗತಿ – ಕೆಂಚಣ್ಣ ನ ಕುರ್ಲರಿ ಮಾರುನ 'ಗೂಡಂಗಡಿ 'ಓ, ಎನ್ನಿ ಸಾರೆಸ, ವಾವ ಸಾಗೋಳಿ ಕಂಡದ ಸಂಗತಿ, ಆಟ ನಾಟಕದ ಇಚಾರ, ಊರ್ದ ವಾಡಿಕೆ ಎಡ್ಡೆ ಪಡಿಕೆ, ಕೋಲ ನೇಮ, ಕಾಯಿಲೆ ಮರ್ದ್ ಮಾಯಗ್ "ಆಪ್ತ ಸಲಹೆ.." ದಂಚಿ ಕೆಂಚಣ್ಣ ನ ಪಾತೆರಲು, ಆವು ಏತೋ ಸರ್ತಿ, ಆರೆನ 'ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಪೋ 'ಪಂಪೆರತ್ತ, ಅರೆಗ್ ಆರೇ ಸಾಕಿ... ರೇಡಿಯೋ ಕೇನುನಕ್ಲ್ ವಾ ದಿನ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ರೇಡಿಯೋಡು ಪ್ರಸಾರ ಆಪುಂಡು ಇಂದ್ ಕೆಬಿ ಕೊಂಡೆ ಮಲ್ತ್ ಕಾಪುಲೆಕ ಇತ್ತುಂಡ್, ಸುರುಟು 15 ದಿನೊಕ್ಕೊರ, ಬೊಕ್ಕ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಕಡಿರ ಐತಾರ ಬರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಓರೋರ ರೈಕ್ಲು ಡ್ಯೂಟಿಗ್, ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೊರ್ರೆ – ದಾಯೆಗಾ ಬರ್ಯರೆ ಆವೊಂದಿತ್ತುಜಿ. ಯಾನ್ ಆಕಾಶ ವಾಣಿ ಸೇರ್ದ್ ಜೌಶ ರಡ್ಡ್ ತಿಂಗೊಲು ಆದುಪ್ಪೊಡು, ಎಂಕ್ ಅಪಗ ಎಚ್ಚ ಡ್ಯೂಟಿ ಆಫೀಸರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗೋಡು ಬೇಲೆ ಇತ್ತುಂಡ್. ತುಳು ವಿಭಾಗ ತುವೊಂಜಿನ ಜಯಶ್ರೀಯೇರ್ ಎನಡ "ರೈ ಬರೊಂದಿಜ್ಜೆರ್, ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿಗ್ ದಾದ ಮಲ್ಪುನು, ಈರೇ ಎಂಚಿನಾಂಡಲಾ ಬರೆದ್ ಆ ಪೊರ್ತುಗು ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪೊಡು" ಪಂಡೆರ್. ಸಮ ಇಂದ್‌ದ್, ಯೇಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಯಾನೇ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತೆ, ಪಿದಾಯಿದ ಒರ್ತಿ ಕಲಾವಿದೆ ಬೋಡು, ರೋಹಿಣಿ ಜಗರಾಮ್ ರೆನ್ ಲೆಪುಡಾಯೇ, ದಿನೇಸೆ ಪಾತ್ರೊಗ್ ಎಂಚಲ ಸುಜಿತ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ದಾರೆ ಇತ್ತೆರ್, ಅಂಚ ತಯಾರಾಸ್ಟ್, ಪೊರ್ತುಗು "ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ" ತಪ್ಪಂದೆ ಪ್ರಸಾರ ಆಂಡ್.

ಮರ್ದಿನ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಡ್ ಜಯಶ್ರೀ, ಡಿ ಎಸ್ ನಾಗಭೂಶಣೆರ್ ಎನ ಮಿತ್ತ್ ಗರಮ್ ಆದ್," ಈರ್ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಪುದರ್ದ್ ದಾಯೆ ಮಲ್ತಿನಿ, ಜೇತೆ ಪುದರ್ ಕೊರೋಡಿತ್ತುನ್ಡ್ "ಪಂಡೆರ್. 'ಅಂದ' ಪಂದ್ ಯಾನ್, ಆವೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ರೈಕ್ಲೆನ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿಡ್ ಆಗತ್ತೆ ಉಪ್ಪನಗ" ಸುಂದರಣ್ಣೆ ಆದ್ ಪಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಮಲ್ತೆ, ಆರೆನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪೋಯಿಜಿ. ರೈಕ್ಲೆ ಪಾತೆರದ ಪೊರ್ಲು – ಎಂಕ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಜೇತೆ ಏರೆಗ್ಲಾ ಬರಂದ್.

– (ಲೇ)

ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಮಲ್ಲ ಸ್ವರ – ಕೆ ರಮಾನಂದ ರೈ

✍ ರಮೇಶ್ ರಾವ್ ಕೈಕಂಬ

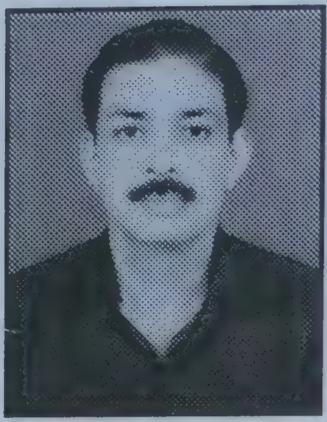

ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕುಡ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸುರುವಾನಗದಿಂಚಿರ್ದ್ ಇನಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಯಾನ್ ಅವು ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಲೆನ್ ಕೇನೊಂದು ಇನಿಮುಟ್ಟಲಾ ಯಾನ್ ಬುಡ್ತ್‌ಜಿ. ಎನ್ನ ದಿನಚರಿ ಏಪೊಲಾ ಇಂಚಿನವು ಇನಿಗಲಾ ಉಂದು ಎನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ್ ದೋಸ್ತಿ. ಅನಿರ್ದ್ ಇನಿಮುಟ್ಟದ ಮಾತಾ ಉದ್ಘೋಷಕೆರ್‌ನಲಾ ಸರೊ ಬೊಕ್ಕ ಶೈಲಿದ ಪೊಲಬು ಎಂಕ್ ಆತ್‌ಂಡ್ ಕೇಂದ್ರದ ಉದಿಪನೆದ ಕಾಲೊದ ಒಂತೆನೇ ಸಮಯ ಪಂಡ 1978 ದಿಂಜಿಲಾ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ನಿಲಯದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಆಸ್ತಿದಲೆಕನೆ ಕೇನುನಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಒಂಜಿದಿತ್ತೆರ್. ಅರೆದಾತ್ರ ಆ ಕಾಲೊಡು ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಬೇತೆನೆ ಒಂಜಿ ಬಲ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಂಡ್‌ದ್ ಧಾರಾಳವಾದ್ ನಮ ಪನೊಲಿ ಕಾರಣ ದಾನೆ ಪಂಡ ಅರೆನ ಸ್ವರಕಿತ್ತಿನ ಶಕ್ತಿ, ಪಾತರೊಗಿತ್ತಿನ ತುಳು ಮಣ್ಣದ್ ಕಮ್ಮೆನ, ಐಟ್‌ಲಾ ಹಳ್ಳಿದ ಕೃಷಿಕೆರೆನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಮರ್ಲ್ ಮಲ್ತಿನ ಪೊರ್ಲು ತಿರ್ಲ್‌ದ ಎಡ್ಡೆ ಬುದ್ದಿ ನೀತಿದ ಮುತ್ತುದಂಚಿನ ಪದ ವಾಕ್ಯೊಲು.

"ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ" ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ದ ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ಜನ ಸೇರ್ದ್ ಸುಖ ಕಷ್ಟ ಪಾತೆರುನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದಾಖಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಜನಕ್ಲೆ ಬಾಯಿಡ್ ನಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅರೆನ ತುಳುತ ಮೂಲ ಸೆಲೆ ಇತ್ತಿನ ಗಟ್ಟಿಯಾಯಿನ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೊತ್ತ ಕುಸಾಲ ಬೆರಕೆದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂಗತಿಲು ಜವನ್ಯೆ ಆದ್ ತೆಮ್ಮ ದೆಪ್ಪುನ ಅಜ್ಜೆರ್ ಆದ್ ತುಳುತ ಸಿರಿ ಸಿಂಗಾರೊಲೆನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್ **'ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಹಿತಿ'** ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡುಲಾ ಏತೊಂಜಿ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಪಂಡೊಂದು ಜನಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್ ಗೆಂದಿಯೆರ್ ಕಡೆಕ್ ಮುಗಿಪುನಗ **'ಬೊಂಡದ ನೀರ್'** ಇಜ್ಯಾಂಡ 'ನೀರ್ ಅಲೆ' (ಮಜ್ಜಿಗೆ) ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಅಸರ್‌ದ ವಿಷಯ ಪಾತೆರೆಯರೆ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನೊ ಏತೊಂಜಿ ಜೀವಂತವಾದ್ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟುಲೆಕ್ಕ ಎಂಚ ಪಾತೆರೊಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಬಿರ್ಸಾತಿಕೆ ಅರೆದಿತ್ತಂಡ್.

ಆರ್ ಉದ್ಘೋಷಕೆರಾದ್ ಮಲ್ಲ ಸ್ವರೊಟು ದಿನೊತ ನಿರೂಪಣೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿವರೊಲೆನ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಓದೊಂದಿತ್ತೆರ್. ತುಳುನಾಟಕ ರೂಪಕಲೊನ್ ಬರೆದ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಪಾತ್ರೊಲೆನಾ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಾಟಕ ರೂಪಕಲೆಗ್ ಸ್ವರ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅರೆನ ಕಂಚಿದ ಸ್ವರ ಮನಸ್ಸಿಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ನಾಟೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. 1989ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಆರ್ ಮೊಡೆದ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತಿನ **'ಕಾಡ ಬದ್ಕ್'** ತುಳು ರೂಪಕಗು ಅರ್ಹತಾ ಪುಗರ್ತೆ ತಿಕ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳುತ ದೈವ ದೇವೆರೆನ ಬೊಕ್ಕ ಇತಿಹಾಸಿಕ ಜಾನಪದ ಸಂಗತಿಲೆನ ಜ್ಞಾನ ಅರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಇತ್ತಂಡ್. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ 'ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕಥೆಲು ಮಾಲಿಕೆಡ್ 'ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ' ಬೂಕ್‌ನ್ ಆರ್ ಬರೆತೆರ್. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಮಲ್ತೊಂದಿನ ಬಾಷಣ ತುಳು ಅನುವಾದನ್ ಆರ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಸೃಷ್ಟಿಸಾದ್ ಆಕರ್ಷಕವಾದ್ ಓದೊಂತ್ತಿರ್. ಏತೋ ಜನ ಐನ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕ ಕೇನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಅರೆನ ತುಳುತ ಭಾಷಾ

ಪ್ರೌಢಿಮೆ, ಓದುನ ಶೈಲಿ, **"ರೈಕುಲು ಎಂಕ್ ಉದ್ಘೋಷಣೆ ಕಲ್ಪಾಯಿನಾರ್"** ಪಂಡ್‌ದ್ ಶಕುಂತಲಾ ಕಿಣಿ ಲೇಖನೊಡು ಬರೆತೆರ್, ಇನಿ ರೇಡಿಯೋ ಕೇನುನೆನ್ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತಿನಾಕುಲು ಪಾತೆರ್‌ನಗ ನೆಂಪು ದುಂಬು ಕೇನೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಬೊಕೊಂಜಿ ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಹಿತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ಮೆರೆನ ಗಟ್ಟಿಸ್ವರ, ಆರ್ ಪರಲೋಕ ಸೇರ್‌ನಗ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಬತ್ತಿನ ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಕಾಕದಲೆನ್ ಅರೆಗಾದೆ ಸಂಯೋಜನೆ ಪ್ರಸಾರೊಡು ಯಾನ್ಲ ಕೇಂಡ್‌ದೆ. ಮಲ್ತಿನ ವಿಶೇಷ ನುಡಿನಮನದ್‌ಡು ಓದುನಗ ಮಸ್ತ್ ಜನಕ್ಕು ಬುಲಿಪರೆನೇ ಬರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕಾರ್ಯೊಡು ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆರೆಗ್ ರೈ ಸರಿಯಾದ ಜೋಡಿಯಾದಿತ್ತೆರ್.

ಯಂಕ್ಲೆ ಊರುಗು ಯುವಕ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವೊಗು ಆರ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಆದ್ ಬನ್ನಗ ಅರೆನ್ ತೂವರೆ ಅರೆನ ಪಾತೆರ ಕೇನರೆ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಸೇರ್ದ್ ಇತ್ತೆರ್ ಒರ ತುಳು ಭಾಷಣದ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣೆಗಾದ್ ನಿಲಯೊಗು ಯಾನ್ ಬನ್ನಗ ಎನಡ ಮಸ್ತ್ ವಿಷಯಲೊನ್ ಪಟ್ಟೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇನಿ **"ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣ ಭಂಡಾರೊದ್ದು"** ಪನ್ಪಿನ ತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮರುಪ್ರಸಾರೊಡು ಅರೆನ ಸ್ವರ ಬನ್ನಗ ಮೈ ಇರ್ಮನೆ ಆಪುಂಡು ಆರ್ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಯಿನ ಮುಟ್ಟ ಇತ್ತೆರಡ ನನಲಾತ್ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತುದುವೆರ್. ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕುಲೆನ ಮಲ್ಲ ಸ್ವರಕ್ಕೊ ಸರಿಯಾಯಿನ ಬೇತೆ ಏರ್‌ಲಾ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಇತ್ತಿಜ್ಜೆರ್. ಅರೆನ ಬೇತೆನೇ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಅರೆಗ್ ಆರೇ ಸಾಟಿ, ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಬೊಳ್ಳಿ ಆದ್ ಅಭಿಮಾನಿಲೆನ ವಿಶಾಲ ಮನಸ್ಸದ ಬಾನೊಡು ನನಲಾ ಮಿನ್ನೊಂದುಲ್ಲೆರ್ ನಮ್ಮ ಕೆ. ರಮಾನಂದ ರೈ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್, ಕೈಕಂಬ
ಅಂಚೆ: ಕಿನ್ನಿಕಂಬ್ಳ, ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು – 574151
ದೂರವಾಣಿ :984529557, 9740739557

ಕಲ್ಲಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈ ಒಂಜಿ ಲೇಸ್ ಡ್

ಕೆ ಆರ್ ರೈ ಎಂಬ ಹಿರಿಯ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ.

✍ ಕನ್ಸೆಪ್ಟಾ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್

ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಹಿರಿಯ ಹಾಗೂ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉದ್ಘೋಷಕರಾಗಿದ್ದ ಕೆ ಆರ್ ರೈಯವರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ನಾನಾಗಿದ್ದೆ, ಸುಮಾರು ಎರಡು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಅವರನ್ನು ನಿಕಟವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. ನಾನು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸೇರಿದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ "ಕೆ ಆರ್ ರೈಯವರ ಪರಿಚಯ ಉಂಟಾ?" ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳ ಜನ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ನನ್ನ ಬಳಿ ರೈಯವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಅದು ಅವರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ. ಕೊಂಕಣಿ, ತುಳು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮನೆಯ ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬೆಳಗ್ಗೆ, ಸಂಜೆ ನಿಲಯದಿಂದ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಕೇಳುವ ಪರಿಪಾಠವಿತ್ತು. ಕೆ ಆರ್ ರೈ ಯವರ ದಪ್ಪ, ಗಟ್ಟಿ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಬ್ರಾಂಡ್ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೇಳುವ ಸಂಭ್ರಮವೇ ಬೇರೆ.

ನಾನು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ವೃತ್ತಿಗೆ ಸೇರುವ ಮೊದಲು ಯುವವಾಣಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿ ಪಾಠ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜಿನ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ಅಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲವೂ ರೈಯವರ ಭೇಟಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೋದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ಪಾಳಿ ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆಂದೋ, ವಾರದ ರಜೆಯೆಂದೋ, ಸಂಜೆಯ ಪಾಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದೋ ಅಥವಾ ರಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದೋ' ತಿಳಿದು ನಿರಾಸೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ರೈಯವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸೇರಬೇಕಾಯಿತು. ನಾನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಡ್ಯೂಟಿ ರೂಂನಲ್ಲಿ ಅವರ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ನಾನು ಒಳಗೆ ಹೋದೆ. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಪರಿಚಯವಾಗಿದ್ದ, ಪ್ರಸಾರ ನಿರ್ವಾಹಕಿ ಶಾರದಾ ಕರ್ತವ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ರೈಯವರ ಭೇಟಿಯ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದ ಕಾರಣ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ರೈಯವರೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಲು ನಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ "ನೀವು ಕನ್ನಡ ಯುವವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲವಾ, ನಾನು ಸುಮಾರು ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನೀವ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸೇರಿದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಂತವರು ಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಸಾರ ನಿರ್ವಾಹಕರು, ಉದ್ಘೋಷಕರು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ವಾಹನ ಚಾಲಕರು ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಪಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಪ್ರಸಾರದವರು ಐದು ಗಂಟೆಗೆ, ಎರಡನೆಯ ಪಾಳಿಯವರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ, ಸಂಜೆಯ ಪಾಳಿಯವರು ಅಪರಾಹ್ನ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಆಕಾಶವಾಣಿ ತಲುಪಬೇಕು. ನಾನು ಪಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ. ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ವಾರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಪಾಳಿಗಳ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ರೈಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯುತಿತ್ತು.

ರೈಯವರ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಡು, ಅವರು ತುಳು, ಕನ್ನಡ, ಉದ್ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ರೀತಿ – ಅವರಿಗೆ ಅವರೇ ಸಾಟಿ. ಅದು ಹವಾಮಾನ ವರದಿ ಇರಲಿ, ಕಾಣೆಯಾದವರ ಕುರಿತು, ಅಪರಿಚಿತ ಮೃತ ಶರೀರದ ವಾರಸುದಾರರ ಕುರಿತು ಪ್ರಕಟಣೆ ಇರಲಿ, ಅಥವಾ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಉದ್ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಒಂದು ಸ್ಟೈಲ್ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹಳ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಅವರು ಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳ ಕೋರಿಕೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ. "....ಯ ಗಣೇಶ, ಸುರೇಶ, ರಮೇಶ, ಸತೀಶ ಮತ್ತು ಮನೆಯವರು...., ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಜಲಜ, ವನಜ, ಸುಶೀಲ, ಯಮುನ.... "ಹೀಗೆ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಲಯಬದ್ಧವಾದ ಉದ್ಘೋಷಣೆಯ ನಂತರ ... "ಕೇಳಿ ಇವರೆಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚಿನ ಹಾಡು" ಅಂತ ಹೇಳಿ ರಚನೆ, ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರದ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಹಾಡು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಕೋರಿಕೆಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದವರು ಸಂಭ್ರಮ ಪಡಲೇಬೇಕು.

ಆ ಕಾಲದ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಕೃಷಿರಂಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೈಯವರು ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಪರಿಣತರನ್ನು, ರೈತರನ್ನು ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವ 'ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಹಿತಿ' ಸರಳ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲೂ ಅವರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಚಾವಡಿ ಚರ್ಚೆ' ಕೂಡ ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿತ್ತು.

'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ರೈಯವರೇ ಬರೆದು, ಕೆಂಚಣ್ಣನ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೋತೃಗಳು ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ನಡೆದು ಮುಂದೆ ಅದು ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಚಾವಡಿ ಚರ್ಚೆ ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಇಂದಿಗೂ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಮತ್ತು ಕೆ ಆರ್ ರೈಯವರನ್ನು ಜನರು ಮರೆತಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸೇರಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದ 'ಗುಮ್ಟಾಂ' ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಕಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಫಲಿತಾಂಶ ತಿಳಿದಾಗ ರೈಯವರು ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗೆ ಬಂದು ಅಭಿನಂದನೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ರೈಯವರು ಮಲೆಕುಡಿಯ ಸಮುದಾಯದ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದ 'ಕಾಡಬದ್ಕ್' ತುಳು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಂಸಾ ಪತ್ರ ದೊರಕಿತ್ತು.

1991 ರಿಂದ ನಾನು ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗ ಮತ್ತು ನಾಟಕ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರಮಾ ಹಿರೇಮಠ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. 1993 ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತೃತ್ವ ರಜೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವವಳಿದ್ದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ರಜೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ರಜೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಡೀ ದಿನ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಒಳಗೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಹಗಲಿನ ಪಾಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ರೈಯವರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಂಜೆಯ ಪಾಳಿಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಶಕುಂತಲಾ ಕಿಣಿಯವರು ಉದ್ಘೋಷಕರಾಗಿ ಬಂದಾಗ ರೈಯವರು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ "ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಟೇಪ್‌ಗಳ ಹೊರೆ ಹೊತ್ತು ಒಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆ ಹುಡುಗಿ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಂತೆ. ಇದನ್ನು ಕಿಣಿಯವರೇ ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಕಿರಿಯ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಕುರಿತು ರೈಯವರಿಗಿದ್ದ ಕಾಳಜಿಗೆ ಇದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಅಷ್ಟೇ.

ಅ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಐವರು ಉದ್ಘೋಷಕರಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮೂವರು ಪುರುಷರು. ದಿನದ ಮೂರು ಪಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಡ್ಯೂಟಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿರಿಯ ಉದ್ಘೋಷಕರು ವಾರದ ಪಾಳಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವಾರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ. ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದ ರೈಯವರು ಕ್ರಮೇಣ ಕೆಲವು ದುರಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಪಾಳಿಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗತೊಡಗಿದರು. ಪೂರ್ವ ಸೂಚನೆಯಿಲ್ಲದ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಿಂದ ಕೊನೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಡ್ಯೂಟಿ ಮುಗಿದಿದ್ದ ಉದ್ಘೋಷಕರು ಅಥವಾ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಉದ್ಘೋಷಕರನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆಯುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ರೈಯವರ ಗೈರು ಹಾಜರಿ ಮಾಮೂಲಾಗತೊಡಗಿತು. ಅವರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯೂ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗತೊಡಗಿತು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ರೈಯವರು ನಿವೃತ್ತಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲೇ ಇಹಲೋಕದಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದರು.

ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೋತೃಗಳು ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ, ಆತ್ಮೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೆ ಆರ್ ರೈಯವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮತ್ತಾರೂ ತುಂಬಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಂತಹ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಿಗಲಾರರು. ತುಳು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ರೈಯವರು ಸ್ವತಃ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದ್ದರು. ರೈಯವರ ದೊಡ್ಡ ಧ್ವನಿಯ ನಗು, ಅವರು ಹೇಳತ್ತಿದ್ದ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳು, ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ದಿನಗಳ ಅವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅವರು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಈಗಲೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಉಳಿದಿವೆ. ರೈಯವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಆಗೀಗ ನೆನಪಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಾಹಕೆರ್, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

'ಕೂಸೇ' ಎನ್ನುತ ಕೆಲಸ ಕಲಿಸಿದ್ದರು

✍ ಡಾ। ಮಾಲತಿ ಆರ್ ಭಟ್

"ಏ ಕೂಸೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಾ, ನೋಡು ಮಿಶನಿಗೆ ಟೇಪು ಹೀಂಗೆ ಹಾಕೆಕು" ಇದು ರೈ ಅವರು ನನಗೆ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಕಲಿಸುವಾಗ ಹೇಳಿದ ಮಾತು 1989 ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಗೆ ಹಿಂದಿ ಅನುವಾದಕಳಾಗಿ ಸೇರಿದ ನನಗೆ ಅಂದಿನ ನಿಲಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ವಿ. ಜಿ. ಮ್ಯಾಥ್ಯೂ ಅವರು ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಭಾಗದಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಅಂದರೆ ಏನು ಅಂತ ತಿಳಿಯದ ನನಗೆ ಮೊದಲು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಲಿಸಿದವರು ಕೆ ಆರ್ ರೈ ಅವರು. ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್, ಎಡಿಟಿಂಗ್ ಅಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಅಂದರೆ ಏನು ಅಂತ ನನಗೆ ಪುಟ್ಟ ಮಗುವಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುವಂತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಸೇ ಅಂತ ಕರೆದು ಮೆಷಿನಿಗೆ ಟೇಪು ಲೋಡ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿಕೊಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಆದಿನ ಅವರು ಒಂದು ಹಳೆಯದಾದ ampex tape ನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮೆಷಿನಗೆ ಹಾಕಲು ಹೇಳಿದರು. ಟೇಪಿನ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯನ್ನು Empty Spool ಗೆ ಸುತ್ತಿ play button ಒತ್ತು ಅಂದರು. ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ನಾನು ಭಯದಿಂದ ಟೇಪಿನ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯನ್ನು ಸ್ಪೂಲ್ ಗೆ ಸುತ್ತಿ ಪ್ಲೇ ಮಾಡಿದೆ. ಧಡಕ್ಕ ಸದ್ದು... ಯಬ್ಬಾ ಏನಾಯಿತು ಅಂತ ನೋಡಿದರೆ ಟೇಪು ಕಟ್ ಆಗಿ spool ಗಿರಗಿರನೆ ತಿರುಗಿತು. ಅಂದು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ Ampex ಟೇಪ್ ಎಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾಗಿತ್ತು ಅಂದರೆ ಟೇಪಿನ ತುದಿ ಹಳೆಯ ಸೀರೆಯ ಅಂಚಿನಂತೇ ಸುರುಟಿ ಸುರುಟಿ ಮುದ್ದೆ ಆಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಹಾಗಲ್ಲ ಕೂಸೇ ಹೀಗೆ ಅಂತ ತುಂಡಾದ ಟೇಪಿನ ತುದಿಯನ್ನು ಸ್ಪೂಲ್ ನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ತೆಗೆದು ಮತ್ತೆ ಟೇಪನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಪ್ಲೇ ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗಿನ್ನೂ ನೆನಪಿದೆ.

ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಕೆ ಆರ್ ರೈ ಅವರಂತಹ ತಾಳ್ಮೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿಲ್ಲ ಅನ್ನಬಹುದು. ಯಾವಾಗಲೂ ನಗುನಗುತ್ತಾ ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ರೈ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉದ್ಘೋಷಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ "ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ" ತುಳು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆ ಅಲ್ಲದೆ ನಂತರದ ಮಾತುಕತೆ ಅನ್ನುವ ಕನ್ನಡದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆ ಅವರ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು. 'ಮಾತುಕತೆ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೊಸೆಯ ಪಾತ್ರ ನನ್ನದಾಗಿತ್ತು. ಶಾಂತಾ .. ಅಂತ ರೈ ಅವರು ಕರೆದಾಗ ಏನು ಮಾವಯ್ಯಾ ಅನ್ನುವ ಉತ್ತರದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾತುಕತೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಪಾಠ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ವಾರ ಬರುವ ವಿಶೇಷ ದಿನಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೇಳುಗರ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಜ್ಜನಾ ಗಿ ರೈ ಅವರು ಹಾಗೇನೇ ಗೀತಕ್ಕ,

ಸುರೇಶ, ಮಾಸ್ತರು, ರಾಮಣ್ಣ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಹಿಂದೆ ಕೆ.ವೆಂಕಟೇಶ್, ಶಾಂಭಟ್, ಶಕುಂತಳಾ ಕಿಣಿ, ಪಿಯಸ್ ಎನ್ ಭಟ್, ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ, ಸುಜಿತ್ ಕುಮಾರ್ ಮುಂತಾದವರು ಇದ್ದಾಗ ನನಗೆ ಮೈಕಿನ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಏನು ಹೇಳಲಿ ಅನ್ನುವ ಭಯ ಅಥವಾ ಮುಜುಗರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಎಲ್ಲೂ ಹಳಿ ತಪ್ಪದಂತೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೇಳುಗರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಣ್ಮೆ ರೈ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. 50 ರ ಹರೆಯದ ರೈ ಅವರು ಮಾತುಕತೆಯಲ್ಲಿ 90 ರ ಹರೆಯದ ವೃದ್ಧನಾಗಿ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಜನಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದರು.

ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಮೈಕಿನ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಾಗ ರೈ ಅವರ ಮಾತಿನ ಶೈಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದಂತಹದ್ದು ಅಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಆಗಲಾರದು. ಏನೇ ಯೋಚನೆ ಇರಲಿ ತಲೆಬಿಸಿ ಇರಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮರೆತು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಪ್ರಸಾರದ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವ ಅವರ ಶೈಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕ "ಕಳ್ಳ" ದಲ್ಲಿ ತಾತನ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಆ ನಾಟಕದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರು ಶ್ರೀಯುತ ರೈ ಅವರು. ರೈ ಅವರಂತಹ ವಾಗ್ಮಿ, ಸದಾ ಹಸನ್ಮುಖಿ ಕಲಾವಿದರು ನಮ್ಮನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತಹವರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತಾಪತ್ರ ವಿಜೇತ "ಕಾಡಬದ್ಕ್" ರೂಪಕ ಇರಬಹುದು ಚಂಪಾ ತುಳು ನಾಟಕ ಇರಬಹುದು ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ರಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿ ಅನ್ನಬಹುದು. ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳ ನಡುವೆ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ "ಸಕಾಲಿಕ" ಅನ್ನುವ 5 ನಿಮಿಷಗಳ ಅವಧಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿದಂತೆ ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ಯೋಚಿಸಿ ಬರೆದು ತಂದರೆ ರೈ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸರದಿ ಬಂದಾಗ ಕೊನೆಗಳಿಗೆಗೆ ಪೆನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬರೆದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವ ಪರಿಯೆ ಬೇರೆ ಆಗಿತ್ತು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡುವ ಕಲೆ ಅವರಿಗೆ ಕರಗತವಾಗಿತ್ತು. ಭಾವಗಾನಕ್ಕೆ ಹಾಡು ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ರೂಪಕ ನಾಟಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ ಅಲ್ಲದೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ರೈ ಅವರು ನಿಷ್ಣಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಉದ್ಘೋಷಕರಾಗಿ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ವೈಖರಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಿಡುವಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಆದಿನದ ಪ್ರಸಾರಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಡ್ಯೂಟಿ ರೂಮಿನಿಂದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ರೈ ಅವರ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಸೊಲ್ಲುಗಳು ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಯಿಂಗುಡುತ್ತಿವೆ.

ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಐವರು ಮೇಧಾವೀ ಉದ್ಘೋಷಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ಕೆ ಆರ್ ರೈ ಅವರ ಕುರಿತು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತ ಮುದ್ದಣ್ಣ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ನಿವೃತ್ತ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷಾ ವಿಭಾಗ, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಮಂಗಳೂರು

(ಪ್ರಸ್ತುತ ದೆಹಲಿ ನಿವಾಸಿ)

ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಯೆ ರಮಾನಂದೆ

✍ ಕೆ. ರಘುನಾಥ ರೈ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ

ಈ ಪುದರ್ದ ಮುದೇಲ್‌ನ್ ಒಂಜೀತ್ ಪನೊಡಾಪುಂಡು. ರಮಾನಂದರೆನ ಅಪ್ಪೆ ಸೇಸಮ್ಮ ಆರ್ ಬೆಳ್ಳಾರೆದಾರ್. ಪೊಪ್ಪ ಮಂಜಪ್ಪ ರೈ ಕಲ್ಕಾಡಿದಾರ್. ಅವು ಕಡಬ ಮರ್ಗಿಲ್ ಆತೂರ್‌ದಲ್ಪ. ಕಲ್ಕಾಡಿ ಪಟೇಲ್‌ರ್ ಆದಿತ್ತಿನ ನೇಲ್ಯ ಪುದರ್ದಾರ್ ಕಲ್ಕಾಡಿ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ರೈ.

ಆ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ರೈಕ್ಲೆ ಮಗೆ ಮಂಜಪ್ಪ ರೈಕುಲು. ಮಂಜಪ್ಪ ರೈ-ಸೇಸಮ್ಮನ ಸಂಸಾರ ಜಾಗ್ ಪಗರ್ತೆ ಆವೊಂದು ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗ್ ಬತ್ತ್ ಉಂತ್ಯೆರ್. ಮೂಜಿ ಆಣ್, ಒರ್ತಿ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು ಪುಟ್ಯ. ರಘುನಾಥ, ಚಂದ್ರಮೋಹನ, ರತ್ನಾವತಿ, ಕಡೇತ ಮಗೆ ರಮಾನಂದೆ.

ರತ್ನಾವತಿ, ರಮಾನಂದೆ ಇರ್ವೆರ್ ಪುಟ್ಟಿನಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಡ್. ರಮಾನಂದೆ ಒಂಜಿ ಒರ್ಸದ ಬಾಲೆ ಆದುಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗು ಮಂಜಪ್ಪ ರೈಕ್ಲೆ ಸಂಸಾರ ದಾದಾಂಡ ಯಾಪ್ತಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದುಂಬು ಬರೊಡು ಪನ್ಪಿ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತನ್ಕುಲೆ ಬಿಡ್ಗ್ ಬಿಜಾರ್ ಕಟೊಂದು ಧರ್ಮಸ್ಥಲ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟ (ಮೀಪುನ ಕಿರೆಕ್ಲೆನ) ಜಾಗೆದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತಲ ಊರೊಂಡೆರ್‌ಗೆ.

ಈ ಇಸಯೊಡು ರಮಾನಂದೆರೆ ನೇಲ್ಯ ಪಲಯೇ ರಘುನಾಥ ರೈಕುಲು ದುಂಬುದೆನ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊಂದೆರ್. ಯಾನ್ ಆರೆನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆರೆಗ್ ಗಂಭೀರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ತಿನೆಡಾದ್, ಒಂತೆ ಕಡೇಸ ಉಜಿರೆಡ ಆರೆನ ಇಲ್ಲ್ ನಾಡೊಂಡು ಪೋಯೆ)

ಉಜಿರೆದ ಇಲ್ಲಡ್ 15 ಏಪ್ರಿಲ್ 2022 ನಾನಿ ರಘುನಾಥ ರೈಕ್ಲೆನ ಸಂದರ್ಶನ

"ಜೋಕುಲು ಮಲ್ಲಾನಗ ಎಂಕ್ಲ ಪೊಪ್ಪಗ್ ಯೋಚನೆ ಆಂಡ್, ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಸಾಂಕೊಡು ಬರವು ಕಲ್ಪಾವೊಡು. ಎಡ್ಡೆ ಸಾಲೆ ನಾಡೊಡು.

ಧರ್ಮಸ್ಥಲತ ಮಂಜುನಾಥ ದೇವೆರೆ ತಲಟ್ ಉಂದೆಕ್ ಮಾತ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕು, ದೇವೆರೆ ದಯೆಲಾ ಬೋಡು, ಇಂಚಂದ್ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕಲೆ ಪೊಪ್ಪ ಧರ್ಮಸ್ತಲೊದ ದೇವೆರೆ ಕಾರ ಮುದೇಲ್ಡ್ ಬತ್ತ್ ಉಂತ್ಯೆರ್. ಸುರುಟು ಮೀಪು ಕರಿಯ ಗಟ್ಟದಲ್ಪ ಒಂಜಿ ಹೊಟೇಲ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಎಂಕಲ್ನ ಸಂಸಾರ ಇಡೀ ಬೆನೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಎಂಕ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆದ್ ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ಕೆಲಸ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್, ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಶಾಲೆಡ್ ಮೆಗ್ಯೆನಕ್ಲು ತಂಗಡಿ ಕಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಚಂದ್ರಮೋಹನೆ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿ (ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್) ಬೇಲೆಗ್ ಸೇರ್ಯೆ.

ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡು ಹೋಟೆಲ್ ಬುಡ್ಡ್ ಕೊರೊಡಾಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಪೊಪ್ಪ ಅಲ್ಪನೆ ಒಂಜಿ ಅಂಗಡಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಪೂಜೊದ ವಸ್ತ್‌ಲೆನ್ ಮಾರುನ ಅಂಗಡಿ. ಬ್ಯಾರ ತಕ್ಕಮಟ್ಟ್‌ಡ್ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ರತ್ನಾವತಿ, ರಮಾನಂದೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಡ್ ಪುಟ್ಯೆರ್. ರಮಾನಂದೆ ಪುಟಿನಿ 1953 ಇಸ್ವಿಡ್. ಧರ್ಮಸ್ತಲೊಗು ಬನ್ನಗ ರಮಾನಂದೆ ಒಂಜಿ ಒರ್ಸದ ಬಾಲೆ. ಕನ್ಯಾಡಿ ಶಾಲೆಡ್ ಆಯನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಂಡ್. ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗು ಸೇರ್ಯೆ. ಅಪಗ ಯಾನ್ ಅಯನ ಮಾಷ್ಟ್ರು. ಎಂಕ್‌ಲಾ ಆಯಗ್ಲಾ 15 ಒರ್ಸ ಅಂತರ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಬಿ.ಎ. ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣೊಗು ರಮಾನಂದೆ ಎಸ್ ಡಿ ಎಂ ಕಾಲೇಜಿಗ್ ಸೇರ್ಯೆ.

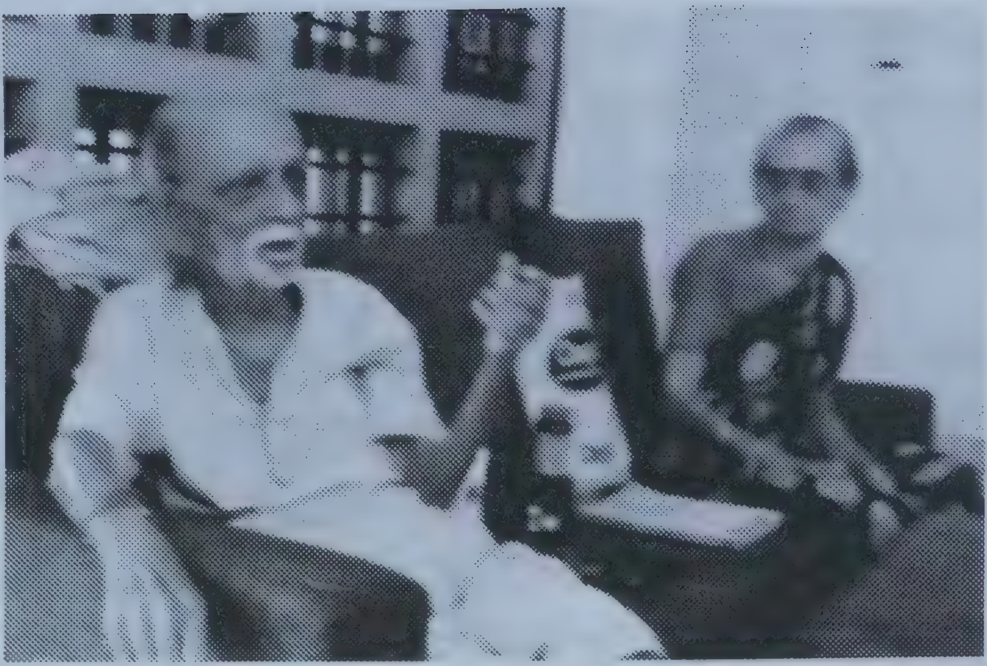

ಉಜಿರೆದ ಇಲ್ಲಡ್ ರಘುನಾಥ ರೈ ಕಂಡನಿ– ಬುಡೆದಿ ಲೀಲಾವತಿ

ಕಾಲೇಜ್‌ಡುಪುನಗ ರಮಾನಂದೆ ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಬರೆದಿತ್ತೆ.

"ಅವೆತ ಪುದರ್ ನೆಂಪುಂಡೇ"?

'ಅಂದ್, ನಾಟಕದ ಪುದರ್ **'ಶುಭಮಂಗಳ'**. ಅವೆನಾಯೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್‌ಲಾ ಮಲ್ತೆ, ನಟನೆ ಮಲ್ತೆ ಎಡ್ಡೆ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯೆ. ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆಗ್ ಜೋಕ್ಲು ಎಂಚಿನ, ಅಕಲ್ನ ಅಭಿರುಚಿ ದಾದ– ಇಂಚಿನ ಮಾತ ದಾಲ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಜಿ. ಆಯೆನ ನಾಟಕ ತೂಯರೆ ಇಲ್ಲದ ಏರ್ಲಾ ಪೋದಿತ್ತ್‌ಜೆರ್. ಆಂಡ ತೂಯಿನ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಆಯ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಪನ್ನಗ ಅಚ್ಚರಿ ಆಂಡ್. ಎಂಕ್ ಬಾರೀ ಸಂತೋಸಲಾ ಆಂಡ್. ಎನ ಮೆಗ್ಗೆ ಈತ್ ಪುದರಾಯೆನಾ ಇಂದ್ ಕುಶಿಯಾಂಡ್.

ಆ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್ ಶ್ರೀನಾಥ್‌ನ ಒಂಜಿ ಸಿನಿಮಾ ಬತ್ತಿತ್ತ್ಂಡ್ ಅವೆತ ಪುದರ್ಲಾ "ಶುಭಮಂಗಳ" ಅವೆಡ್ಡ್ ಆಯೆಗ್ ನಾಟಕ ಬರೆವರೆ ಉಮೇದ್ ಬತ್ತಿನಾ ದಾಂದಂದ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಅವೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಲೆಜಿಡ್ ಊರುಡು ಆಯೆ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಗುರ್ತದ ಆಣ್ ಆದ್ ಪೋಯೆ.

ಕಲ್ತಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೇಲೆದ ಬೋಂಟೆ ಸುರಾಂಡ್ ವಿಜಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಉದ್ಯೋಗದ ಅಂದಾಜಿಲಾ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಸುಂದರರಾಮ ಶೆಟ್ರು "ಈ ನೇಪಾಲೋಗು ಪೋವೊಡು ಆವಾ?" ಇಂದ್ ಕೇಂಡೆರ್. ಇಂಬ್ಯಗ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆಂಡ್, ಪಿರ ಜಾರ್ಯೆ. ಇಂಚೆನೇ ಕಾತೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ತುಳು ಅನೌನ್ಸರ್ ಹುದ್ದೆಗ್ ಅರ್ಜಿ ಲೆತ್ತೆರ್. ರಮಾನಂದೆ ಅರ್ಜಿ ಪಾಡ್ಯೆ.

ಇಂಟರ್ವ್ಯೂಡು ಕಮಿಟಿದಕಲೆಗ್ ಉಂಬ್ಯಡ ಕುಸಿ ಆಂಡ್. ಸಿಲೆಕ್ಟ್ ಆದ್ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಎನೌನ್ಸರ್ ಬೇಲೆಗ್ ಸೇರ್ಯೆ. ಅವೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಕೊಣತ್ತೆ. ಊರು ಪರವೂರ್ದು ಬೊಂಬಯಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಆಯಗ್ ಅಭಿಮಾನಿಲು ಪುಟೊಂಡೆರ್.

ಆಕಾಶವಾಣಿದ್ ಆಯನ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಾಟಕದಂಚ ಕೆಲವು ಸಮಯ ನಡತ್ತಿನವು ಅವು "ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ". ಅಯಿಟ್ ಆಯೆ ಬಾರಿ ಪುದರ್ ಕೊಣತ್ತೆ ಆಯ್ಸ್ ಕುಸಲ್

ಮಾತ್ರ್ ಅತ್ತ್, ದಿನನಿತ್ಯ ವೆವಹಾರದ ಕುಟುಂಬ ಜೀವನದ ರೀತಿ ನೀತಿ, ಮಾತ ಬಾರಿ ಸೋಕುಡು ನಾಟಕದಂಚ ಪನ್ಪಿನವು ಮಸ್ತ್ ಕುಶಿ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಯನ ಗ್ರಾಚಾರನಾ, ಎಂಕ್ಲೆ ದುರದೃಷ್ಟನಾ, ಒಂತೆ ಬೇಗಂದೇ ಪಣೊಡು, ಆಯೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ತೀರ್‌ಪೋಯೆ.

ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಪೊಪ್ಪನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕನ್ಸರ್ನ್‌ದ ದಿಸ್ಟಿ ಉಂಡತ್ತಾ, ಅವು ಯಾಪಲ ನೆಂಪು ಆರ್, ಎಂಕ್ಲೆ ಪೊಪ್ಪ ಮಂಜಪ್ಪ ರೈಕ್ಲು ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಈಜುಗಾರೆಂದ್ ಪಂಡೆತ್ತ. ಆರ್ ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆಟ್ಟ್ ಏರ್ ಬೂಂಡ್ಲ ಆರ್ ಕೂಡ್ಲೇ ಸುದೆಕ್ ಲ್ಯಾತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ಮಿತ್ತ್ ಕೊಣವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಏತೋ ಉದಾಹರಣೆಲು ಉಲ್ಲ. ಒರ ಒಂಜಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕಾರ್ ನಿಲ್ಕೆ ಜನ ಬೆಂಗ್ಳೂರ್ದಕುಲು. ನೇತ್ರಾವತಿ ಸೇತುಮೆದಲ್ಪ ಬನ್ನಗನೇ ಡ್ರೈವರ್‌ನ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ತತ್ತ್‌ದ್ ಸೀದಾ ಸುದೆಕ್ ಕಾರ್ ಬೂಂಡ್ರ್ಲು. ಅಪಗ ಮರ್ಯಲ, ಬಾರೀ ಬೊಲ್ಲ, ಒಯ್ಲ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾರ್‌ಡಿತ್ತಿ ಎಡ್ಮ ಜನ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ, ಪೂರಾ ಮುರ್ಕಿಯೆರ್. ಮೇರ್ ಲಾಗಿನಾರ್ ಬಾರೀ ಪ್ರಯತ್ನ ಬತ್ತೆರ್. ಇಡೀ ಫ್ಯಾಮಿಲಿದ ಏಳ್ ಜನನ್ ಮಿತ್ತ್ ಕೊಣತ್ತೆರ್. ಆಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಬಾಲೆ ತತ್ತ್ ಪೋಂಡು. ಅವು ಮುರ್ಕುದು ಪೋಂಡು. ಮೆರೆಗ್ ಅವು ಬಾರಿ ಒಂಜಿ ಸೋಕ ಆದ್ ಪೋಂಡು. ಮೆರೆಗ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಮೆಡಲ್ ತಿಕ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಆಂಡಲಾ ಆರೆಗ್ ಸಮಾದಾನ ಇಜ್ಜಿ, ಆ ಒಂಜಿ ಬಾಲೆನ್ ಬದ್ಕಾಯೆರ್ ಆಯಿಜತ್ತಾ ಇನ್‌ದ್ ಯಾಪಲಾ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಬೊಕ್ಕೊರ ಒರ್ತಿ ಜವಂದಿ ಪೊಂಜವು ಮೈಸೂರ್‌ದಾಲ್, ದಾದನಾ ಆಲೆನ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚ, ಬತ್ತ್ ಬತ್ತಿನಾಲ್ ಸೇತುಮೆಡ್ ಪೂರಾ ಕದೆತ್ತ್ ದೀಯೊಲು ತಿರ್ತ್ ಲಾಗಿಯೊಲು. ಯಾನಪಗ ಎಲ್ಯ ಹುಡುಗೆ, ಅಂಗಡಿಡ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆನಾಯೆ ಅಮ್ಮೆರೆಡ ಪಂಡೆ. ಆರ್ ಬಡಕ್ಕನೆ ಬತ್ತೆರ್, ಸುದೆಕ್ ಲಾಗಿದ್ ಆಲೆನ್ ಒಯ್ತ್ ಜೊಟ್ಟುಡು ಪತ್ತ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಕೊಣತ್ತೆರ್. ಸಮಾ ನಾಲ ಬಾಯಿ ಗೆತ್ತೆರ್. 'ದಾನಿ ನಿಕಲೆಗ್ ಪೂರ ಜೂವ ಬೊಡ್ಜಿಂದಾಂಡ ಪ್ರಾಣ ದೆತ್ತೊನ್ರೆ ಉಂದೇ ಜಾಗೆ ತಿಕಿನಾ? ನನ ಮಿನಿ ಇಂಚೀ ದುರಾಲೋಚನೆ ಮಲ್ತಡ ಜಾಗರ್ತೆ' ಇಂದ್ ಮಾತ ವಿಚಾರ್ತ್ ಬುದ್ದಿಪಣ್ಪ್ ಕಡಪುಡ್ಯೆರ್.

ಇಂಚಿತ್ತಿನ ದಿಂಜ ಉದಾಹರಣೆಲು ಮಾತ ಉಲ್ಲ.

ಮಲ್ಲ ಮಗ್ಗೆ ಚಂದ್ರಮೋಹನ್ ಪಿ.ಎ. ಆದಿತ್ತ್‌ದ್ ರಿಟಾಯರ್ ಆದಿತ್ತಿನಾಯೆ ಕರಿ ವರ್ಷ ರಸ್ತೆ ದಾಂಟನ ಒಂಜಿ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಡ್ ತೀರ್ ಪೋಯೆ. ಇಂಬೆ ರಮಾನಂದೆ ಬಾರಿ ಸಾದು ಸುಬಾವು ದಾಯೆ. ಏನಡ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಜೋರುಡು ಪಾತೆರ್ದಿನಿ. ಅವು ಆಯನ ಸಾಂಸಾರಿಕ. ಬಾರಿ ಬೆಚ್ಚ ಪಾತೆರಿಯೆ. ಅವು ಪೊರ್ತು ಬೇರೆ ಏಪಲಾ ಆಯೆ ಜೋರುಡು ಪಾತೆರ್ದಿನಾಯೆ ಅತ್ತ್. ಆಯೆನ ಬುಡೆದಿ ನಳಿನ್.. ದಾನಿ ಮಲ್ಪುನು, ಅವು ಆಯೆ ಎಡ್ಡೆಡೇ ತೂವಂದಿತ್ತೆ ಬೇತೆ ಏರ್ಲ ಆತ್ ಎಡ್ಡೆ ತೂವಾಯೆರ್ ಅಂಚ ಸಮಾದಾನೊಡೆ ತೂವೆಂದಿತ್ತೆ. ಆಲೆಗ್ ಸುರುಡಿಂಚೆ ಕೆಲವು ಗಂಭೀರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಶುಗರ್ ಕಿಡ್ನಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಂಡ್. ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನು ಪಣಿ, ಆಯೆನ ಗ್ರಾಚಾರ ಇಂದ್ ಪನೊಡು ಆತೆ.

"ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ", ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜ್ ಪಿರವು, ಉಜಿರೆ

ಮಾಮು ಪೋನಗ ಯಾನ್ ಕೈತಲಿಜ್ಜಾಂಡ್...

ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಗುಜರಾತ್

ಕೆ.ಆರ್. ರೈ ಎಂಕ್ ದೂರ ಸಮ್ಮಂದೊಡು ಮಾಮು. ಯಾನ್ ರಮಾನಂದ ಮಾಮುನೊಟ್ಟುಗು ಕುಡ್ಲಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್ –ಪದ್ರಾಡ್ ಒರ್ಸ ಇತ್ತೆ. ಧರ್ಮಸ್ತಲೊಟು ಆರೆನ ಪೊಪ್ಪ ಮಂಜಪ್ಪ ರೈಕುಲೆನ ಇಲ್ಲಡ್ ಮಲ್ಲೆ ಆಯೆ. ಆರ್ ಬಾರೀ ಮದರ್ದ ಈಜುಗಾರೆ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಎನೆನ್ ರಡ್ಡೊರ್ಸದ ಬಾಲೆ ಆದಿಪ್ಪುನಗಡಿಂಚಿ ಸಾಂಕಿನಾರ್. ಎಂಕ್ಲು ಆಪಗ ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆತ್ತ ಕೈತಲ್ ಇಲ್ಲಲಿತ್ತ. ಎನ ಅಪ್ಪೆ ಎನನ್ ಅಲ್ಪ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ರತ್ನಚಿಕ್ಕಿ (ಕೆ.ಆರ್.ರಕ್ಲೆ ಅಕ್ಕ) ಎನನ್ ದಿಂಜ ಕೊಂಡಾಟೊಡು ತೂಯಿನಾರ್.

ಉಜಿರೆದ ಎಸ್ ಡಿ ಎಂ. ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಡಿಗ್ರಿ ಕಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ 1982 ಪೊರ್ತುಗು ಯಾನ್ ಕುಡ್ಲದ ರಮಾನಂದ ಮಾಮುನ ಒಟ್ಟುಡಾಯೆ. ಅಲ್ಪನೇ ಬೈಕಂಪಾಡಿಡ್ ಮುಂಗಾರು ಪತ್ರಿಕೆ ಅಂಚೆನೆ ಹೊಸದಿಗಂತ ಪೇಪರ್‌ಲೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಆರೆನ ಜೋಕುಲು ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಅಪಗ ಎಲ್ಲಿತ್ತೆರ್. ಎನ್ನ ಫ್ರೀ ಟೈಮುಡು ಅಕಲೆನ್ ಸಾಲೆಡ್ದ್ ಲೆತೊಂಬರ್ಪಿನ, ಮಾಮುಗು ದಾದಾಂಡ ಬೋಡಾಯಿನ ಸಾಮಾನ್ ಕೊಣತ್ ಕೊರ್ಪಿನ. ಉಂದು ಮಾತ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ ಆರೆಗ್ ಎನಡ ದಿಂಜ ಸಲಿಗೆ ಮೋಕೆ. ಆಂಡ ಎಂಕ್ ಆರೆನ ಕೆಲವು ತೈನಾತಿಲೆನ ವಿಷಯೊಡು ದಾಲ ಸಮಾದಾನ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಅವು ಸಾಧಾರ್ನ 1995ಟ್ ಆರ್ ಟೌನ್‌ಹಾಲ್‌ಡ್ 'ಅಜ್ಜೆರ್ ಲಕ್ಯೆರ್' ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ಮೇರೆನ ಕೆಲವ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರೊಲು ತಪ್ಪಾಯ. ಗೇಟ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್‌ಲಾ ಮೇರೆ ಕೈಕ್ ತಿಕ್‌ಜಿ. ಕೊರ್ಪಿನಕ್ಲೆಗ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ಯೆರೆಲಾ ತಿಕ್‌ಜಿ. ಎಂಕವು ಬಾರಿ ಗರ್ವ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಎನ್ನ ಗೊತ್ತುಂಡತ್ತೆ ಯಾನ್ ದಾಲ ಎದುರು ಪಾತೆರುನಜ್ಜಿ.

ಮಾಮುನ ಟೆಲೆಂಟ್ ಆರೆನ ಪಾತೆರ್ ಪೊರ್ಲುಯಿ ಅವು ಎಂಕಲ್ನ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಮ್ಮೆದವು. ಆಂಡ ಆರ್ ಮಾತ್ರ ಯಾಪಲಾ ತಾಪತ್ರೆಡೇ ಇಪ್ಪೇದೆರ್. ಅಪಗ ಸಂಸಾರಲಾ ಕಾಯಿಲೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. 2000 ಇಸವಿಡ್ ಎಂಕ್ ಮದಿಮೆ ಆಂಡ್ 2002ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಕೆಲಸೊಗಂದ್ ಗುಜರಾತ್‌ಗ್ ಬತ್ತೆ. ಅವೆಡ್ ದುಂಬೇ ಎಂಕ್ ಮದಿಮೆ ಆದಿತ್ತೆಂಡ್. ಕಂಡನೆ ಬುಡೆದಿ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಮುಲ್ಪನೆ ಇತ್ತ. ಬೊಕ್ಕ ಅಮರ್ ಬೋಕುಲು ಪುಟ್ಯ. ಅಂಚ ಮಾಮುನ ಹೆಲ್ತ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿನವು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರ್ದ್ ತೀರ್ ಪೋನಗ ಯಾನ್ ಕೈತಲ್ ಇಜ್ಜಂದಿನವು ಎಂಕ್ ಬಾರಿ ಬೇಜಾರ್ದ ಸಂಗತಿ ಆದ್ ಒರಿಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಆರ್ನ ಪುಳ್ಳಿ ಮೌಲ್ಯ ಎನಡ ಪೋನುಡೇಪಲ ಪಾತೆರೊಂದುಪುವೊಲು. ಆಲ್ನ ಬರ್ತ್‌ಡೆದಾನಿಲ ಯಾನ್ ಪಾತೆರ್ದೆ. ಅಂಚ ಎಂಕಲ್ನ ಸಂಪರ್ಕ ಇತ್ತೆ ನಡತೊಂದುಂಡು

ಆರೆನ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆ ಊರು ಮಾತ ತೆರಿದಿತ್ತಿನವೇ. ಜತೆಟ್ ಆರೆಡಿತ್ತಿನ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಲಾ ರೈ ಮಾಮನ ವಿಶೇಷತೆ. ಆರೆಡಿತ್ತಿನ ಅಪ್ರತಿಮ ಪ್ರತಿಭೆನ್ ಪೂರಾ ಪಿದಾಯಿ ಕೊಣವರೆ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಸಾದ್ಯಯಿಜಾ ದಾನ್ಯಾ ಪನ್ಪಿ ಸತ್ಯ ಒಪ್ಕೊಡೇ ಆಪುಂಡು.

ಮೋಕೆಡ್ ಸಾಂಕ್‌ದಿನ ಎನ್ನ ಪೊಪ್ಪ

✍ ಶ್ರೀಮತಿ ದಿವ್ಯಾ ಶಿವಪ್ರಸಾದ್

ದಿವ್ಯ, ಶಿವಪ್ರಸಾದ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಮಗಲ್ ಮೌಲ್ಯ

[ಆ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಉತ್ತರಾರ್ಧ ಕಾಲೊಡು ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಕ್ವಾರ್ಟಸ್‌ಡ್ ಕೆಲವು ಒರ್ಸ ನೆಲೆ ಇತ್ತೆರ್. ಒಂತೆ ಸಮಯ ಆರೆನ ಸಂಸಾರದ ಸದಸ್ಯೆರ್ಲಾ ಜತೆಟಿತ್ತೆರ್, ಬತ್ತ್ ಪೋವೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಎಂಕುಲಿರ್ನೆರೆನ ಇಲ್ಲುಲು ಕೈತಲ್ ಕೈತಲೇ ಇತ್ತ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಆರ್ನ ಮಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಲೊಂದಿತ್ತಿನಾಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕ ಅಮ್ಮನ ತಮೆರಿಡ್ ಇಪ್ಪೆದೆ. ಪಿಯುಸಿ ಕಲ್ತಾಯಿನ ಮಗಲ್ ದಿವ್ಯನ್ ರೈಕುಲು ಕುಡ್ಲದ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ. ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ವಕಾಲತ್ ಕಲ್ಪರೆ ಸೇರಾಯೆರ್. ಐನ್ ವರ್ಷದ ಕೋರ್ಸ್. ಮಗಳ್ ದಿವ್ಯಾ ಸುರೂತ ವರ್ಸದ ಕಲ್ಪಾಟಿಕೆ ಮುಗಿತ್ತ್‌ದ್ ರಡ್ಡನೇ ವರ್ಸೊಗು ಸೇರ್ದಿತ್ತೊಲು. ಅವೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸಾರದ ಬೇತೆ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ದಿವ್ಯಾಗ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಆದ್ ಕಾಲೇಜ್ ಕಲ್ಪುನವು ಉಂತುದು ಪೋದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಕೆ.ಆರ್. ರೈ ತೀರಿನ ರಡ್ಡೊರ್ಸೊಡು ಬೊಕ್ಕ ದಿವ್ಯಾ ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಮೈಸೂರಿಗು ಪೋದಿತ್ತೊಲು ಬೊಕ್ಕ ಏರ್ ಓಲುಲ್ಲೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಜಿ. ರೈಕ್ಲೆನ ಮಗೆ ದೀಪಕ್ ಒಂತೆ ದುಂಬೆ ಮದಿಮೆ ಆದಿತ್ತೆ. ಆಯೆನ ಬುಡದಿ ಅಕ್ಷತಾ ಪಿಲಾರಡುಪ್ಪುನ ಅಕ್ಲೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲು ಉಲ್ಲ.

ಇಂಚಿನ ರೈಕ್ಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬೂಕು ಬರೆಪುದ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿಂಚಿ ಮಾಯ್ತಿಲು, ಆರೆನ ಅಭಿಮಾನಿಲು ಸಮ್ಮಂದಿಕೆರೆನ ಬಗ್ಗೆ ತೆರೆಯೊನುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುನಗ ರೈಕ್ಲೆನ ಮಗಲ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂಜೇತ್ ಮಾಯ್ತಿ ತಿಕ್‌ಂಡ್. ಮಗಲ್ ದಿವ್ಯಾ ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಆನಿ ಮೈಸೂರುಡಿತ್ತಿನಾಲ್ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಂಡಾನಿ ಊರು ವಿಟ್ಲ ಕೈತಲ್ದ ನಾರ್ಯಗ್ ಬತ್ತೊಲು, ಕಂಡನಿ-ಬುಡೆದಿ ಮುಲ್ಪನೇ ಉಲ್ಲೆರ್ ಇಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು ತೆರಿಂಡ್. ಬಂಧುಲು ಸಂಪರ್ಕವಾಣಿನ್ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಅಂಚ ಈ ನಡ್ಡೆ ಅಲೆನ ಕಂಡನಿ ಶಿವಪ್ರಸಾದ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಆರೆನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಮಲ್ತೆ. ಈ ಒರ್ಸದ ಮೇ 18ನೇ ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ಅಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆ. ಮುಡಿಪು - ವಿಟ್ಲದ ನಡ್ಡೆ ಮುದುಂಗಾರು ಕಟ್ಟೆಡ್ದ್ ಉಲಮೆಯಿ ನಾರ್ಯಗ್ ಪೋದು ಪಾತೆರ್ಯರೆ ಪಿದಾಡ್ಯೆ. ಮುಡಿಪುಗು ಪೋಯೆ. ಬೊಕ್ಕ ಅಲ್ಪಡ್ದು ಶಿವಪ್ರಸಾದ್ ನಾರ್ಯದ ಇಲ್ಲಗ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋದು ಪಾತೆರ್ಪಾಯೆರ್].

ದಿವ್ಯಾ ಪಾತೆರ್ಯೊಲು "ಪಪ್ಪನ್ ಮದಪ್ಪರೆನೇ ಸಾದ್ಯಯಿಜ್ಜಿ ಎಲ್ಲಿಡಿಂಚಿಲಾ ಪಪ್ಪಗ್ ಎನಡ ಬಾರಿ ಮೋಕೆ ಎನನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಂಡಾಟೊಡು ತೂವೊಂತೆರ್ ಒಯಿಕ್ಲಾ ಕಮ್ಮಿ

ಮಲ್ತೊಂತ್‌ಜೆರ್. ಆರ್ ಬೇಲೆಗ್ ಸೇರ್ದ್ ಮದಿಮೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಸುರುಟು ಬಿಕರ್ನಕಟ್ಟೆಡ್ ರೂಮು ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಪಪ್ಪ–ಅಮ್ಮ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತೆರ್. ಅಣ್ಣೆಲಾ, ಯಾನ್ಲಾ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ಬದಲ್‌ಪಾಂಡ್. ಯಾನ್ ಎಲ್ಯ ಉಪ್ಪುನಗ ಎಯ್ಯಾಡಿಡ್, ಬೊಕ್ಕ ಸುಮಾರ್ ಒರ್ಸ ಪಡೀಲ್ದ ರೂಮುಡಿತ್ತ. ಅಮ್ಮನ ಇಲ್ಲ್ ಪಿಲಾರ್‌ಡ್ ಅಲ್ಪಲ ಸಾಗೊಳಿ ಜಾಗೆ ಮಾತ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎಂಕುಲು ಬೊಕ್ಕ ಅಮ್ಮನ ಹಿರಿಯೆರ್ನ ಇಲ್ಲಡಿತ್ತ. ಅಮ್ಮಗ್ ಹುಷಾರಿತ್ತಿಜಿ. ಪೊಪ್ಪಗ್ ಕ್ವಾರ್ಟಸ್ ಒಂತೆ ತಡಾದ್ ತಿಕ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ ಬಂಟ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಡ್ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಲೆಡ್ ಪ್ರೈಮರಿಯಡ್ ಪಿಯುಸಿ ಮುಟ್ಟ ಕಲ್ತೆ. ಪಿಲಾರ್‌ಡ್ದ್ ಬತ್ತ

ಮಾಮಿ, ಸಮ್ಮಲೆ (ಪ್ರಭಾವತಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಶೀನ ಶೆಟ್ಟಿ) ಮೋಕೆದೊಟ್ಟುಡು ಇಲ್ಲಡ್ ದಿವ್ಯಾ ಶಿವಪ್ರಸಾದ್ ಸಂಸಾರ

ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆ. ಬೊಕ್ಕ ಎಂಕುಲು ಕ್ವಾಟರ್ಸ್‌ಗ ಬತ್ತ ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡು ಬೊಕ್ಕ ಕುಡ ಪಿಲಾರ್‌ಡೇ ಹೆಚ್ಚ ಇತ್ತ.

ಅಲ್ಪ ಎಂಕ್ಲೆ ಮಾಮ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಪೊಪ್ಪಗ್ ಕಡೆಕಡೆತ ವರ್ಸೊಲೆಡ್ ಆತೊಂಜಿ ಉಸಾರಿತ್ತ್‌ಜಿ. ಆರ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡಿತ್ತಿನ ಗೊತ್ತಾಯಿನೇ ಬೊಕ್ಕ. ಯಾನ್ ಪೋನಗ ಆರೆಗ್ ಪಾತೆರ್ರ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಜಿ. ಎಂಕ್ಲೆ ನೇಲ್ಯ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಒಮೇಗಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಎಡ್ಮಿಟ್ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಪೊಪ್ಪ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಯೆರ್‌ಂದಾ, ತೀರ್ಯೆರಿಂದಾ ಗೊತ್ತೇ ಇಜ್ಜಾಂದ್. ಬೊಕ್ಕ ಪಿಲಾರ್‌ಗ್ ಆರ್ನ ಪುಣ ಬನ್ನಗನೇ ಎಂಕಲೆಗ್ ಮಾತ ಸಂಗತಿ ತೆರಿಯಿನಿ. ಅಲ್ತ್ ಬೊಕ್ಕ ಉಜಿರೆದ ಇಲ್ಲಗ್ ಕೊನೊಯೆರ್. ಆಸ್ಪತ್ರೆದ ಬಿಲ್ಲ್ ಪೂರ ಮಾಮ ಸಂದಾಯೆರ್. ಪೊಪ್ಪನ್ ಕಳೆವೊಂಡಿನ ದುಃಖ ಯಾಪಗ್ಲಾ ಪೋವಂದ್.

ಅಮ್ಮಗ್ ಮಸ್ತ್‌ದುಂಬುದಿಂಚ ಉಸಾರಿತ್ತ್‌ಜಿ. ಶುಗರ್ ಪೂರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗ್ಲೂಕೊಮಾ ಆದ್ ಕಣ್ಣ ದೃಷ್ಟಿ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಕಿಡ್ನಿ ಫೈಲ್ ಆದ್ ಆರ್ ಪಪ್ಪ ತೀರಿನ ಒಂಜರೆ ವರ್ಸೊಡು ತೀರ್ಯೆರ್. 2011ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಎನ್ನ ಮದ್ಮೆ ಆಂಡ್. ಮೇರ್(ಎನ್ನ ಕಂಡನಿ) ಅಪಗ ಮೈಸೂರುಡು ಸರ್ವಿಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪ ಮೈಸೂರುಡು ಎಂಕುಲು ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ. ಬಂಜಿನಾಲಾಯಿನ ಎನನ್ ಲೆತೊಂದು ಮೇರ್ ಊರುದ ಇಲ್ಲಗೇ ಬತ್ತ್ ಉಂತ್ಯೆರ್. 2012ಟ್ ಮಗಲ್ ಮೌಲ್ಯ ಪುಟ್ಯಾಲ್. ಮೇರ್ ಅಲ್ಪದ ಬೇಲೆ ಬುಡ್ದ್ ಮೂಲು ಊರುಡೇ ಉಂತ್ಯೆರ್, ತೋಟ ಮಾತ ಉಂಡು. ಮುಲ್ಪನೇ ಉಲ್ಲ, ಎಂಕ್ಲ ಆರೋಗ್ಯ ಆತೊಂಜಿ ಸರಿ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಎಂಕ್ಲೆ ಮಾಮಿ, ಸಮ್ಮಲೆ ಎಡ್ಡೆಡ್ ತೂಪೆರ್. ಪೊಪ್ಪನ್ ಮದೆಪರೆ ಆವೊಂದಿಜ್ಜಿ.

ಕಲಾಕಾರೆರೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನಾರ್

✍ ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ
ರಂಗಭೂಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಿನೆಮಾ ಅಭಿನೇತ್ರಿ

ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ನಾಟಕ ಸೊರಕಲಾವಿದೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಎಡೇನ ಗೌರವದ ನೆಂಪು ಪಟೊಂದೆರ್. ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭೆ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಯಾನ್ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಸುರೂ ಬನ್ನಗಡ್ಡಿಂಚ ಆರೆನ್ ತೂಯಿನಾಲ್, ಆರೆನ ಒಂಜಿ ಸೊರಬಾರೊಡು ಮಸ್ತೊಂಜಿ ಅಭಿಮಾನಿಲೆನ್ ಆರ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ಆತ್ ಮಾತ್ರತ್ತ್, ಕಲಾಕಾರೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ಪಿನೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಮನೋಭಾವನೆ ಆರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಏಂಕ್ ಏಪಲಾ ಆರ್ ಪನೊಂದಿತ್ತ್‌ರ್ "ಅಕ್ಕೆ, ಮಲ್ಲ ಸಾದನೆ ಈರ್ನ ಈರ್ ಏಪಲಾ ಪಿರಬೂರ್ಯರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಮಲ್ಲ ಸಾದನೆ ಈರ್ ಮಲ್ಪೊಡು" ಇಂದ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಏಂಕ್ ಮಾತ್ರತ್ತ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಆರ್ ಅಂಚೆನೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಆರೆನ ಒಂಜಿ 'ಕಂಚಿನ ಕಂಠ' ಗ್ ಆರ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಅವು ಸಾಧಾರ್ನದವತ್ತ್.

ಚಿತ್ರರಂಗೊಡು ಎಡ್ಡೆ ಒರಿ ನಟಗ್ ತಿಕ್ಕುನ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಅವು ಆಯನ ಅಭಿನಯಡ್ದ್ ಆಂಡ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕುಲು ಕಾಲಿ ಒಂಜಿ ಆರೆನ ಸೊರಭಾರೊಡು ಪ್ರತೀ ಒಂಜಿ ಜನೊಡ್ದು ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಅಭಿಮಾನೊನು, ಜನಪ್ರಿಯತೆನ್ ಪಡೆಯೊಂಡಿನಾರ್.

ಆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಕೆಲವೊಂಜಿ ವೇದಿಕೆಡ್ಲಾ ಯಾನ್ ಇತ್ತೆ. ಅಲ್ಪ ಆರ್ ಇತ್ತೆರ್ಂಡ ಜನನೇ ಜನ. ಅಲ್ಪ ತೆಲಿಕೆ ತೆಲಿಕೆ ಏತೊಂಜಿ ತಮಾಸೆಲು ಅಲ್ಪ ಇಪ್ಪೇದ್ಂಡ್ ಬೋಡ್ನಾತ್ ತೆಲಿಪುನಂಚಿನ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಆರ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಆರೆನ ಕೊಡುಗೆ ಮಲ್ಲವು.

ಆತ್ ಮಾತ್ರತ್ತ್, ಆರ್ 'ಅಜ್ಜೆರ್ ಲಕ್ಕೆರ್' ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಬರೆದ್ ಆರೇ ನಿರ್ದೇಶನಲಾ ಮಲ್ತ್‌ತ್ತೆರ್. ಕುಡ್ಲ ಟೌನ್ ಹಾಲ್ಂಡ್ ಅವು ಪ್ರದರ್ಶನ ಯಾನ್ ಆಯಿಟೊಂಜಿ ನಾಯಕಿ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತಿತ್ತೆ. ಅವು ದಿಂಜ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ದಿಂಜ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಿಯೆ ಆಯಿನ ರೈಕ್ಲೆನ "ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸೀರಿಯಲ್‌ಡ್ ಯಾನ್ ಮಸ್ತ್ ಸರ್ತಿ ಭಾಗವಯ್ಸ್‌ದಿತ್ತೆ. ಯಾಪೊಲ ಎಂಕುಲು ಎಡ್ಡೆ ಒಡನಾಟೊಡಿತ್ತ ಆರ್ ಆತ್ ಬೇಗ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನವು ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್, ತುಳುಬಾಸೆಗ್, ಅಭಿಮಾನಿಲೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಕೊರತೆದ ಬೇನೆದ ಸಂಗತಿ.

ಶಕ್ತಿನಗರ, ಮಂಗಳೂರು-5, ಮೊ.90364 0867

ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಪಟೊಂದಿತ್ತಿ ಸಜ್ಜನೆ

✍ ಜಯಶೀಲಾ, ತುಳು ನಾಟಕ, ಸಿನೆಮಾ ಕಲಾವಿದೆ

ಸದಾರ್ನ 2000 ನೇ ಇಸವಿದ ಪೊರ್ತುಗು ಯಾನ್ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ನಾಟಕ ಸೊರ ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜಿರ್ ಅದಿತ್ತೆ. ಅಪಗ ರೈ ಕ್ಲು ಎನನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲಿಂತ್ತಂದೆ ಏತೇತೋ ನಾಟಕ "ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ "ಪಾತೆರ ಕತೇಟ್ಟ್ ಎಂಕ್ ಬಾಗ ವೊಯ್ಯಾವರೆ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತಿನ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆ. ರಿಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿನದಗ, ಪುರ್ಸೊತ್ತುದ ಸಮಯೊಡು ಕಷ್ಟ-ಸುಕ ಪಟೊನುನ ಮಲ್ಲ ಗುಣ ಆರೆಡ ಇತ್ತುಂಡ್.

ರಂಗಭೂಮಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದೆ,
ಮರೋಳಿ, ಮಂಗಳೂರು-575005

ಮದಪಂದಿ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ

✍ ಫ್ಲೋರಿನ್ ರೋಚ್

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣೊಲು, ಮೊಬೈಲ್ ಗಮ್ಮಾಲ್ ಒವುಲ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಕೆಲವು ದಶಕಲೆನ ಪಿರವುದ ರೇಡಿಯೋ-ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಮನರಂಜನೆ ಮಾಹಿತಿನ್ಲಾ ಒದಗಾವುನ ಮುಖ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ರೇಡಿಯೋ ಪನ್ನಗ ಅವೆತ ಉದ್ಘೋಷಕೆರೇ ಐತ ಜೀವಾಳ, ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಐವೆರ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಅನೌನ್ಸರ್ ನಕುಲತ್ತೆರ್. ಒರಿಯರ್ದ್ ಒರಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತೆರಾದಿತ್ತಿನ ಈ ಉದ್ಘೋಷಕೆರೆನ್ ಪ್ರತೀದಿನ ಕೇನುನ ಅವಕಾಶ ರೇಡಿಯೋ ಅಭಿಮಾನಿಲೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೆಟ್ಲಾ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಂಗ್ಳೂರು ಪಂಡ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ಪನ್ಪಿನಾತ್ ಮಟ್ಟದ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಯಾನ್ ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರಿನಾನಿ ಸುರುತ ದಿನನೇ ಆರ್ ತನನ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪಾವೊಂಡೆರ್. ದಪ್ಪ ಮೀಸೆ, ಬಾಯಿ ಜತ್ತ್‌ಂಡ ಪಿದಯಿ ಕೇನುನ ಆರೆನ ಗಡಸ್ ಸೊರ - ಕೇಂಡಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಎನ ಮನಸ್‌ಡ್ ದುಂಬು ಎನ್ನ್‌ದಿತ್ತಿನ ಆರೆನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂಕ್ ಕಂಡಿತಲಾ ನಿರಾಸೆ ಮಲ್ತ್‌ಜಿ ಇಂದ್ ತೋಜಿಂಡ್.

ಒಂತೆ ಅಮಸರೊಡೇ ಆಪೀಸ್‌ಡ್ ಅಂಜಿಂಚಿ ಬಲಿಪಾಟಡಿತ್ತಿನ ಎನನ್ ಒರ ತೂದು ಆರ್ ಪಂಡಿಂಚಿ ಡೈಲಾಗ್, 'ಅಕ್ಕೆರೇ ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ಪೋನಗ ಒಂತೆ ಜಾಗರ್ತೆ ತಾಗ್‌ಂಡ ತುಂಡೇ ಪೋವು' ! ಪನ್ಪಿ ಹಾಸ್ಯ ಚಟಾಕಿ ಪಾರಾದಿತ್ತೆರ್.

ಒರಿ ಅಪ್ರತಿಮ ಕಲಾವಿದೆ ಉದ್ಘೋಷಕೆ, ನಾಟಕಕಾರೆ ನಿರೂಪಕೆರಾದಿತ್ತಿನ ಕೆ.ಆರ್. ರೈ ನಮ್ಮ ನಡ್ಡೆ ಇನಿಕ್ ಇಜ್ಜೆರ್. ಆಂಡ ಆರ್ ತನ ಸಿರಿಕಂಠದ ಮೂಲಕ ಜನಮನೊಟ್ಟು ನಿಲೆ ಊರ್ದೆರ್.

ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆ ಇನಿ ನಮೊಟ್ಟು ಇಜ್ಜೆರ್ಡಲಾ ಯಾಪೊಗೊರ ಆರೆನ ಸೊರ, ದುಂಬುದ ಆರೆನ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸಾರ ಆವನಗ ಕೇನ್ಯರೆ ತಿಕೊಂದುಪ್ಪುನವೇ ಬಾಗ್ಯ.

(ಫ್ಲೋರಿನ್‌ರು ರೈಕ್ಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿನ ಇಡೀ ಆಂಗ್ಲ ಬರವು ಇಂಚ ಉಂಡು):

The first impression is the best impression a saying goes. When it comes to K R Rai, I still remember I could hear his booming voice emanating from a room nearby in akashavani mangalore office. I was of course familiar with his voice thanks to radio. A few decades back when mobile and internet had not entered into our lives akashavani was the main channel of communication even in the remotest corners of coastal Karnataka. So much so many equated mangalore akashavani with K R Rai. When people come to know I work for akashavani mangalore the first thing they ask is whether I know K R Rai. Such was his popularity which he garnered by his sheer talent and dialogue delivery. "Akashvani mangalore had 5 staffs announcers till a decade ago. Each one was highly talented in his or her own way. K R Rai had a huge fan following because of weekly Tulu serial Kenchana Kurlari. Infact credit goes to him for promoting Tulu language in a big way through radio. The beauty of spoken Tulu in its colloquial style became a rage through this weekly serial in Tulu. People used to wait for the PROGRAMME every week to listen to K R Rai.

"KR Rai's persona was unique. He was talented in an unusual way and whatever his talent we have seen and experienced in his multiple avatars as an Announcer, artiste, playwrite and theatre artiste, is less than half of his real talent. "He also had a great sense of humour and that was the highlight of his personality. "Some of the oft repeated dialogues he delivered as part of the casual conversations we used to have in office, has attained legendary status because of his sense of humour. He was devoid of jealously which we usually see in offices. "As we used to work in shifts I had the opportunity to observe him very closely. I believe even Akashvani was not able to harness his talent fully. "Despite his humongous contribution to popularize Tulu he wasn't given the due recognition he deserved by Tulu organisations. When lesser talented people got publicity, recognition and hogged limelight K R was greatly pained. Not that he clamoured for recognition, but his contributions for Tulu went unrecognised even to this day.

There is only one K R Rai and he is irreplaceable.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಾಹಕಿ, ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರವಾರ

ಕಡಿದು ಹೋದ ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿ : ಕೆ.ಆರ್. ರೈ

✍ ಡಾ. ಕೆ. ಮಹಾಲಿಂಗ ಭಟ್

(ಆಕಾಶವಾಣಿದ ದಿಂಜ ಒಡನಾಟೊಡಿತ್ತಿನ ಡಾ। ಮಹಾಲಿಂಗೆರ್ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊಡಿದಿಂಚಿಲ ಆಕಾಶವಾಣಿನ್ ಎಡೇನ ಕೇಣೊಂದಿತ್ತಿನಾರ್. ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆನ ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ಅವೆಟ್ಲ ಕೆಂಚನ್ ಕುರ್ಲರಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಿನೆಮದ ಪದೊಕ್ಲು ಮಹಾಲಿಂಗೆರನ ಜೋಕ್ಲಾಟಿಕೆಡ್ ಇಷ್ಟದವಾದಿತ್ಂಡ್. ಕುಡ್ಲಗ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆರಾದ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡ್ ನಾಟಕ, ರೂಪಕಲೆನಾ ಬರೆತಿನಾರ್. ಅವು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟೊಡು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುಗರ್ತೆಲೆನ್ ಪಡೆಯೊಂದಿನವು. ಎಡ್ಡೆ ಗುಣಗ್ರಾಹಿತ್ವದ ಈ ಲೇಖಕೆರ್ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ತೀರ್ ಪೋಯಿನದಗ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಯಿನ ನುಡಿನಮನ ಬರವು ಬರೆತ್ತಿನಾರ್).

'ಯಾನ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಸಾಲೇ ಡುಪ್ಪುನ ದಿನೊಕ್ಲೆಡೆ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಂಗಳೂರು ಕೇನುನಾ ಇಷ್ಟ ಇತ್ತುಂಡ್. ಅಪಗ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಆಕರ್ಷಣೆ ಪಂಡ – ಒಂಜಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಾರ ಬೊಕೊಂಜಿ ಚಿತ್ರಗೀತೆಲು ನನೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಆಕರ್ಷಣೆ ರೇಡಿಯೋದ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣೆ, ಕೆಂಚಣ್ಣೇ.

ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ, ಕೆಂಚಣ್ಣ ಪಾತೆರದ ಪೊರ್ಲು – ಹಳ್ಳಿದ ಜನಕ್ಲೆನೆ ಆರ್ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣೇ, ಕೆಂಚಣ್ಣೇ ಆದ್ ಬದಲ್ಸಯೆರ್. ರೇಡಿಯೋದ ಪಾತೆರ ಕತೇಟ್ಟ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಪ್ಪಿನ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ವರ್ಗದಕುಲೆ ಆರ್ ಪಾತೆರ್ನಗ, ಅಕ್ಲೆ ಪಾತ್ರೊನು ಮದತ್ದ್ ತೆಲಿತೊಂದಿಪ್ಪರ್, ಅಂಚಿನ ಅರೆನ ಪರಿಣಾಮ, ಅವು ವೊಂಜಿ ಪೊಲಿದ್ ಪೋಯಿನ ಸೊರ ಕೊಂಡಿಯೇ ಸತ್ಯ....)

(ಮಹಾಲಿಂಗೆರೆನ ಗ್ರಹಿಕೆದ ಇಡೀ ಇವರ ಆರೆನ ಕನ್ನಡದ ಬರವುಡು ಓದೋಡು):

ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ 'ಕಲ್ಕಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈ' ಎಂಬುದಾಗಿ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ತಾನೇ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆತ ಘೋಷಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನೇ ಆದರೂ ಜನರ ಕಿವಿಯೊಳಗಿನ ಅವರ ಧ್ವನಿಶರೀರ. "ಕೆ.ಆರ್.ರೈ".

ಈ ಕಲ್ಕಾಡಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕಿನೊಳಗಿನ ಹಳ್ಳಿ. ಹತ್ತಿರದ ಉಜಿರೆಯಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಕಲಿತ ರೈಗಳಿಗೆ ದೂರದ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಹೊಸದಾಗಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ 1978ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಉದ್ಘೋಷಕ – ಅನೌನ್ಸರ್ ಆಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಅವರ ಧ್ವನಿ ಹತ್ತು ಆಕಾಶವಾಣಿಗಳಿಗಾಗುವಷ್ಟು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಗುಹೆಯೊಳಗೆ ಕಾಡಿನ ರಾಜ ಗುಟುರುವಂತೆ!

ಕಾಲವು ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದ ಮಧ್ಯಭಾಗ. ಭೂ ಮಸೂದೆ ಬಂದು ಕರಾವಳಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಪುಟ್ಟ ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಬಹುಬಾರಿ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಈ ಹೊಸ ಯಜಮಾನರು ಮತ್ತು ಬೀಡಿ ಸುತ್ತುವ ಅವರ ಯಜಮಾನ್ತಿಯರು ತಮ್ಮ

ಮನೆಗಳಿಗೆ ಪುಟ್ಟ ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್ ತರುವಷ್ಟು ಧನವಂತರಾದರು. ತುಳು ಎಂಬ ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿ, ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ 'ಸೊಲ್ಮೆ' ಹೇಳುವ ಅವಕಾಶ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸುಧೀರ್ಘಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಬಂದ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಗಳ ಕೊರಳು ಮುಂದೆ ಎರಡು ತಲೆಮಾರುಗಳ ಕಾಲ ಸಾವಿರಾರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತಾಡಿತು.

ರೈಗಳ ಸ್ವರ ಗಾಢ ನೆನಪಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಗುಣ ಪಡೆದದ್ದು ಅದರ ದೊರಗುತನದಿಂದ ಅವರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರಾಗವಿತ್ತು. ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಜನ ಇದನ್ನು ಕೊರತೆಯಾಗಿ ಕಾಣದೆ ಇದರಿಂದ ಚಂದ ರಂಜನೆ ಪಡೆದರು. ನಾಲ್ಕಾರು ಖಾಸಗಿ ರೇಡಿಯೋ ವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ 'ಫ್ಯಾಶನ್ ಪೆರೇಡ್' ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈಗಳು ನೆನಪಿಗೆ ಸಂದು ಹೋದರು. ರೇಡಿಯೋ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕರಾವಳಿಯ ಮೊದಲ ಸ್ಟಾರ್ ಜನಸಾಮಾನ್ಯನ ಸ್ಟಾರ್! ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಬಾಳಿದ್ದರು ಅವರು ಕದ್ರಿ ಗುಡ್ಡದ ಈ ಧ್ವನಿ ಫಿನೋಮಿನಾ ಈಗ ಮೈಕ್ರೋಫೋನ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದೆ.!

ತುಳುವಿನ ಸಹಜ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಕತೆ ಸುಮಾರಾಗಿ ಒಂದೇ ಅವರು ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ಸ್ ಎಮ್ಮೆ ಪಿಎಚ್‌ಡಿ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ವತಃ ತುಳುವೇ ಕಟ್ಟಪ್ಪುಣಿಯ ಗೆಂದಾಳೆ ಮರದಂತೆ ಸಹಜ ಸುಂದರ. ಜನರ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ನಾಲಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ತುಳುವನ್ನು ರೇಡಿಯೋಜೆನಿಕ್ ಆದ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಯಾಗಿ ಅರಳಿಸಬೇಕಾದ ತನ್ನ ಕಾಲದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸವಾಲನ್ನು ಕೆ.ಆರ್. ರೈಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿದರು. ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಭಾಷೆಗೆ ಹೊಸ ಆಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ತಂದ ಇಂದ್ರ ಜಾಲಿಕನನ್ನಾಗಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಗಳನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಭಾಷೆಯ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮದ ಒಬ್ಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಧ್ಯಯನಕಾರ ರೈಗಳ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಆಗಿ ವಿವರಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ರೈಗಳು ತಮ್ಮ ಅನೌನ್ಸರ್ ಕಂ. ಕಾಂಪೀಯರ್‌ನ ಅನಿವಾರ್ಯವಲ್ಲದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. 'ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಹಿತಿ' ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಅಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಎಜುಕೇಟಿವ್ ಹರಟೆಗಳು. ಅವರು ಕೃಷಿರಂಗಕ್ಕೆ ತುಳುವನ್ನು ಬೆರೆಸತೊಡಗಿದರು. ಕರಾವಳಿಯ ಕೃಷಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಆಯ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕೃಷಿಕನಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೆಂದು ಆದರ್ಶ ಕೃಷಿಕನಾದ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣನ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕುತೂಹಲವೆಂದರೆ 'ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ'ನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ರೈಗಳ ಕುಟುಂಬ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಅಂಗಡಿ ವ್ಯಾಪಾರದ್ದು.

ಮಹಾ ವಾಚಾಳಿ 'ಕೆಂಚಣ್ಣ ಕುರ್ಲರಿ' (ಮಂಡಕ್ಕಿ) ಮಾರುತ್ತಲೇ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವನಾನುಭವ, ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂತೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಿ ವಿಚಾರವಂತನಾಗಿ ಮಾತಾಡುವಾಗ, ಅದೊಂದು ಕೃತಕ ಆಕಾರ ಆಗದಂತೆ ರೈಗಳ ಕೊಂಚ ಕನ್ನಡ ಮಿಶ್ರಿತ ಸರಳ ಆಕರ್ಷಕ ತುಳು ಬನಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು ತುಳುವಿನ ಪರಿಶುದ್ಧ ಜಾನಪದ ರೂಪಕ್ಕೆ ಹುಡುಕಾಡುವ ಗೊಡ್ಡು ರಮ್ಯವಾದಿ ಅವರು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಜೀವದಾಯಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರು. "ಕೋಡೆ ಬೈಯ್ಯಡ್ ಕೆಂಚಣ್ಣ ಇಂಚ ಪಂಡೆ" (ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ ಕೆಂಚಣ್ಣ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ) ಎಂಬುದಾಗಿ

ಜನತೆ ಬೀಡಿ ಹೊಗೆಯ ಜೊತೆ ಮರುದಿನ ದುಡಿಮೆಯ ನಡುವಿನ ಬಿಡುವಿನಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರೂಪಕ ನಾಟಕ ನಿರ್ಮಾಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೈ ಯೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರೈಗಳ ಒಂದು ರೂಪಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಜನರ ಜೊತೆ ಅವರು ಒಡನಾಡುವ ಬಗೆ ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ರೈಗಳು ಹೇಗೆ ಗುರುತಿಸಿದ್ದರೆಂದರೆ ಅವರ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿಸುವಾಗ ಹೆಂಡತಿಯ ಜೊತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು "ಒಂದು ರಾಗಿ ಮಾಲ್ಟ್ ಕೊಡು" ಚಾ-ಕಾಫಿಯೂ ಹಾನಿಕಾರಕ, ಅದರ ಪರೋಕ್ಷ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಅವರು ಬಯಸಲಿಲ್ಲ. ಕೆಂಚಣ್ಣ-ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣರೇನೋ ಸಭ್ಯರಾಗಿ ಮಾಲ್ಟ್ ಕುಡಿದರು. ಕೆ.ಆರ್. ರೈಗಳು ಹಾಗಾಗದ್ದು ಅವರ ಬದುಕಿನ ಸ್ಫೋಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ರೈಗಳ ದನಿ ಕೇಳಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬಳಿಕ ಅವರನ್ನು ಮುಖತಃ ಕಂಡವರು ಸ್ವರದಂತೆ ಇಲ್ಲದ ಅವರ ಹುಟ್ಟು ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ವಿಸ್ಮಯಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಬಾಳನ್ನು ನೂರಾರು ಸ್ಕೇಟ್‌ಗಳು ಗೀರಿದ ಆಡಿಯೋ ಸಿಡಿಯಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರಾ ಅಂತ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ನಡು ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ರೈಗಳು ಹೀಗೆ ಮೌನಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ಫೋಟಕ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಗೌರವಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಅವರನ್ನು ಮಾತಾಡಲು ಬಿಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಏನೋ ಮಾತು-ಮಾತು-ಮಾತೇ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂಪು ತರುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹಾಗೆ ಹಾಗೇ ಮೈಕ್ರೋ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ತುಳುವಿನ ವಾರ್ತೆಯಾಗಿ ಓದಬಲ್ಲ ಈ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ಟ್ಯಾಲೆಂಟ್‌ಗೆ ಬೆಲೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಕಾಲ ಬದಲಿದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ರೈಗಳು ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಆಗಾಗ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮುದ್ದೆ ಮುದ್ದೆಯಾಗತೊಡಗಿತ್ತು. ಅವರ ಸಹಜ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ಮಾತ್ರ ಅವರನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟಿತ್ತು. ತನ್ನ ಬಗೆಗಿನ ಅರಿವು ರೈಗಳಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ! ಅವರು ತೀರಿದ ಸಂಜೆ ಅವರ ಒಂದು ಫೋಟೋಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಪರದಾಡಿದವು.

ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿಂದಲೋ, ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಸ್ಪೂಲ್ ಸುರುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದು ಇದ್ದ ರೈಗಳ ಅಪೂರ್ವ ಹರಟೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಅಳಿಸಿಹೋಗಿವೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮೂಲೆ ಮುಡುಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿದು ಸಿಕ್ಕರೆ ಅವರ ಅಷ್ಟೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾಳೆಗಾಗಿ ಕದ್ರಿ ಗುಡ್ಡದ ರೇಡಿಯೋ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಒರಿದಿಪ್ಪುನೆನ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸಂಸ್ತೆ ತನ್ನ ಭಂಡಾರೊಡು ಕಾತೊಂದುಂಡ್).

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆರ್, ಸಂತ್ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜ್, ಕುಡ್ಲ-575001

ಸೊರಸಿರಿ ಕುರ್ಲರಿ ಕೆಂಚಣ್ಣೆ ಕೆ.ಆರ್. ರೈ

✍ ಡಿ. ಚಂದ್ರನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ

ಕಲ್ಕಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈ ಎಂಕ್ ಆರ್ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಸೇರುನ ಏತೋ ದುಂಬೇ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಟು ಒಡನಾಟಡ್ ಗೊತ್ತುತ್ತಿನಾರ್. ಆ ದಿನೊಕ್ಲೆಡೇ ನಾಯಕತ್ವದ ಗುಣೊಕ್ಲೆನ್ ತೋಜಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಆರ್ ತನ ಪಾಸಾಡಿದಕ್ಲೆನ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸವುನ, ಬುಳೆಪಾವುನ ಸುಬಾವುದಾರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಕೆ.ಆರ್. ಒಲುಲ್ಲೆರಾ ಅಲ್ಪ ತೆಲಿಕೆದ ಪುಗ್ಗೆ ಪುಡಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಆರೆನ ಸಾಲೆ ಕಾಲೇಜಿದ ಸಾಪಾಟಿಲು ರಾಜಕಾರಣಿಲಾದ್, ಮಂತ್ರಿಲಾದ್ ಮಾಜೀ ಆಯೆರ್ಡಲಾ ಏರೆನಲಾ ವಶೀಲ ಬಾಜಿಗ್ ಪೋವಂದೆ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆದ ಆಧಾರೊಡೇ "ಬಾನುಲಿ ಸ್ಟಾರ್" ಆದ್ ಮೆರೆಯೆನಾರ್ ರೈಕುಲು.

ಉಜಿರೆದ ಎಸ್.ಡಿಎಂ. ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಡಿಗ್ರಿ ಕಲ್ಪೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ಆರ್ "ಶುಭಮಂಗಳ" ಪನ್ಪಿ ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರ್. ತಾನೇ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತಾದ್ ನಾಟಕೊನು ಎಡ್ಡೆ ರೈಸಾದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಮಾತೆರೆ ನಡ್ಡೆ ದಿಂಜ ಪುದರಾಯೆರ್.

ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಲಾದಿತ್ತಿ ರಮಾನಂದ ರೈಕುಲು ತುಳುವೆರೆ ಮಣ್ಣ್‌ದ, ತುಳುಮೋಕೆದ ಸಾಜ ಸ್ಫೂರ್ತಿದ ಪ್ರತಿಭೆ, ತುಳುನಾಟಕ ರಂಗದ ಮಲ್ಲ ಏಗಿತೆದ ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರೆನ್ ರೇಡಿಯೊಡು ಸಂದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ತುಳುಪೆರ್ಮನ್ ಅಕ್ಕಸೊಗು ಏರಾಯಿನಾರ್, ಅಂಚೆನೆ ಪ್ರತಿಭಾ ವಂತೆರೆನ ಸಾಧನೆಲೆನ್ ಗೌರವಿಸದ್, ಅಕ್ಲೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಸಾಧನೆದ ಪದ್‌ರ್ ಪದ್‌ರ್ಲೆನ್ ಶ್ರೋತ್ರುಲೆದುರು ಬುಡ್ಪಾದ್ ದೀಯೊಂದಿತ್ತಿನ ಆರ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಸಾಂಜ ಪ್ರತಿಭೆ ಆದಿತ್ತಿನಾರ್ ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣ ಇತ್ತಿಂನ ರೈಕುಲು ಡಿಗ್ರಿ ಕಲ್ಪುನಗ ಕಾಲೇಜ್ ಲೀಡರ್ ತಾನೊಗು ಪಂತೊಗು ಉಂತುದಿತ್ತಿನಾರ್ ಎಲ್ಲಿಡಿಂಚಿಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲೆಡ್, ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೊಂದು ತನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಸಾದಿದ ನದ್‌ರ್ ತೋಜಾಯಿನಾರ್.

ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಬೇಲೆದ ಸಂದರ್ಶನ ಸಮಯಡೇ ತನ್ನ ಚಾತುರ್ಪಯಗಾದ್ ಸಂದರ್ಶಕೆರೆ ಉಡಲ್ ಗೆಂದಾಯೆರ್ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಬಾನುಲಿ ಉದ್ಘೋಷಕೆ ಆದ್ ಆಯ್ಕೆ ಆಯೆರ್. ಅವೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಮೂಜಿ ದಶಕದಾತ್ ಕಾಲ ರೇಡಿಯೋ ಕೇನುನ ಶ್ರೋತ್ರುಲೆನ್ ಉಡಲಂಗಣೊಡು 'ಎಂಕ್ಲೆ ರೈಕುಲು' ಪನ್ಪಿ ಗದ್ದುಗೆ ಪಡೆಯೊಂದೆರ್. ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲ್‌ಡ್ ತಾನೊ ಪಡೆಯೊಂತೆರ್.

70–80ರ ದಶಕೊಲೆಡ್ ಟಿ.ವಿ. ಮೊಬೈಲ್‌ಲೆನ ಕಿರ್ಚಾಟೊ ಇಜ್ಜಂದಿನಲ್ಪ ದೂರೊದೂರೊದ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಲೆಡ್ ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಯಿತಿ ಕೃಶಿ ಮಾಯಿತಿಲೆನ್ 'ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ'ನ ರೂಪುಡು ಬುದ್ದಿಗ್ ದಿಂಜಾಯೆರ್. ಆರೆನ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪೀಸ್ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ನ್ ರೇಡಿಯೋ ಕೇಳುಗೆರ್ ಮದಪ್ಪಯೆರ್ 'ಮಾತಿನ ಮಂಜಣ್ಣೆ', ಮಾತುಕತೆತ 'ಅಜ್ಜಯ್ಯೆ' ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ಮಾತ ಆರೆನ ಅಕೇರಕೇರಿ ಕಾಲದ ಪಾತ್ರೊಲು (ಅಮೃತೆರೆನ) 'ಪುತ್ತೊದ್ದ ಮುತ್ತು', 'ವೀರ ಶಂಭುಕಲ್ಕುಡ' ಇಂಚಿತ್ತಿ ರೇಡಿಯೋ ನಾಟೊಕೊಲೆಡ್ ತನ್ನ ಗಡ್ಸ್ ಸೊರೊನು ಪೊರ್ಲುಮಲ್ತೆರ್. ತಾನೇ ಏತೋ ರೂಪಕ ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರ್. ಆರ್ ಇಪ್ಪೆದಿನ ಚಿಟ್‌ಚಾಟ್ ಅತಿಥಿ ಆರೇ ಪುದರ್

ಕೊರ್ತಿನ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆರೆನ 'ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಪಯಿ ಕೇದಯಿ' ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಲಿಕೆಲೆಡ್ ಅವೇತೋ ಪ್ರತಿಭೆಲೆನ ಪೊರ್ಲಪೊರಪು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. 'ಆರೆನ ಕಾಡಬದ್ಕ್' ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಬಾನುಲಿ ಪಂತೊಡು ಪುಗರ್ತೆ ಪತ್ರ ಪಡೆಯೊಂಡು.

ಒರಿ ಸರಳ ಬುದ್ದಿ ಜೀವಿಯಾದಿತ್ತ್‌ದ್, ತನ ಸಿರಿ ಸೊರತ ಮೂಲಕ ಹಾಸ್ಯಲೇಪಡ್ ವಾಸ್ತವಿಕ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಪೊಲಬು ಪರ್ಚಯ ಮಲ್ತ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕ್ಲೆನ ಕಂಠಶ್ರೀ ಶ್ರವಣಲಾಬ ಆನಿಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಶ್ರೋತೃ ಬಾಂದವೆರೆಗ್ ಇಜ್ಜಾಂದ್ ಪೋಂಡು. ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ನಿರಕ್ಷರ ಕುಕ್ಷಿ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯಡ್ದ್ ಪತ್‌ದ್ ವಿದ್ಯಾವಂತೆ ಬುದ್ಧಿವಂತೆರೆ ಮುಟ್ಟಲಾ ರೈಕ್ಲೆನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಕೇನ್ದ್ ಮೆಚ್ಚೊಂಗಿನ ಅಬಿಮಾನಿ ವರ್ಗ ಬಾರೀಮಲ್ಲವು.

ಯಾಪಲ ನೆಂಪುಂಡುಪ್ಪುನ ಅಚ್ಚಾದ್‌ಪೋಯಿನ ದಾಕ್ಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದೀದ್ ಕಲ್ಕಾಡಿದಾರ್ ತೆಲಾದ್ ಪೋತೆರ್. ಆರೆನನೇ ಪಾತೆರೊ (ಕಬಿತೆ)ಡ್ ಪನ್ಪಿನಿಂದಾಂಡ ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರೆನ್ 'ಮರ್ಲ್‌ಕಟ್ಟಾಯಿನಿ' ರೈಕ್ಲೆನವು ಉಂದು ವಾ ಮೋಡಿ.

ಅವುಲ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಒರ್ಸದ ಪಾತೆರ ಅತ್ತ್, ತನ ಗಡ್ಸ್ ಸೊರೊಟ್ಟು ಬಾನುಲಿ ಮೂಲಕ ಮೂಜಿ ದಶಕೊಲೆಡ್ ಲಕ್ಷಾಂತ್ರ ಶ್ರೋತೃಲೆನ್ ಪತೊಂದು ಅಕ್ಲೆ ಒಡನಾಡಿಲೆಕ, ಹಿತೈಷಿಲೆಕ ಆಕಾಶವಾಣೀಗ್ ರೂಪುಕೊರಿನ ಬದಲ್ ಮಲ್ತಿನ ಕೀರ್ತಿ ಕೆ. ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆಗ್ ಸಂದೂಂಡು. ಆಂಡ ದಾಯೆಗಾ ತೆರಿಯಂದ್ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಸಂಕೆಯ ಶೋತೃ ಬಾಂದವೆರೆನ ಕಷ್ಟನಿಷ್ಟುರದ ಮಿತ್ತ್ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾದ್ ಅವು ಹಗುರ ಆಪಿಲೆಕ, ಮದಪುಲೆಕ ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಕಲ್ಯಾಡಿಯೆರೆ ಬದ್ಕ್‌ಕ್ ಮಾತ್ರ ಅಂಚಿನವು ಇಡೆಮಲ್ತೊಂದು ಒಲ್ತೊಲ್ತುಡ್ದಾ ನೂರೊಂದು ಬತ್ತ್, ಆಂಡ ಆರ್ ಮಾತ್ರ ಆ ಬೇನೆಲೆನ್ ತಿಗಲೆದ ಕಡಲ್ದ್ ನೀಂದಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒವ್ವೊವ್ವಾ ಒತ್ತಡೊಲು ಆರೆಗ್ ಬಾದೆಕೊರ್ಯ. ಬೊಲ್ಪು ಕೊರ್ಪಿ ಲಾಟನ್‌ದ ಬುರ್ದೆಗ್ ಆಯ್ತನೇ ದೀಪದ ಮಜಿ ಪರಡ್‌ದ್ ಬೊಲ್ಪುನು ಮಸ್ಕ್ ಮಲ್ಪುನಂಚ ಆರೆ ಬದ್ಕ್ ಕುಸ್ಕೊಂದು ಬತ್ತ್ಂಡ್, ಒಂಜಿ ಕಬಿತೆಡ್ ಓದಿನಂಚ 'ವಿಧಿಬರಹ/ವಿಧಿಯು ನದಿ ತರಹ/ ಏಕಾಂಗಿ ನೀ ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿ', ಸುದ್ದಿದಾಂತೆ ಬತ್ತಿನ ಬೂಕಂಪದಂಚ ಆನಿ 2008 ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂಜನಾನಿ ಆರ್ ಕುಡ್ಲದ ಆಸ್ಪತ್ರೆದೆ ಐಸಿಯೂಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಲಕ್‌ಚೆರ್. ಆರ್ನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಸೊಂತ ಬೂಮಿಕೆಡ್ ನಡತ್ತ್‌ಜಿ ಸೃಜನಶೀಲ ವೆಗ್ತಿತ್ವ ಇತ್ತಿನ ರೈಕುಲೆಗ್ ತನ ಪ್ರತಿಭೆನೇ ಕಡೆಕಡೆಕ್ಕ್ ಒಣಸ್ ಗಾವಂದಿ ಉಪ್ಪಡಾದ್ ಪೋಂಡು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ರೇಡಿಯೋಕೇನೊಂದಿತ್ತಿನ ಮಿತ್ರೆರೆಗ್ ಆರೆನ ಸಮೃದ್ಧ ಸೊರಸಂಸತ್ತ್, ತೀರ್ ಪೋಪಿನ ಒಂಜಿ ರಡ್ದ್ ಒರ್ಸಪಿರವುಡಿಂಚೇ ಅಪೂರ್ಪ ಆಯೆರೆ ಸುರಾದಿತ್ತ್ಂಡ್. "ಇನಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿಂಡ್, ಸೊಲ್ಮೆಲು "ಪಂಡಿಂಚಿ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕ್ಲೆನ ಸೊರ ಮಾತ್ರ ಆರ್ ಕರಿದ್ ಪೋದು. ಈತ್ ಒರ್ಸಾಂಡಲಾ ರೇಡಿಯೋ ಶ್ರೋತೃಲೆನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ನಲಿತೊಂದುಪ್ಪೊಂಡು.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮೂಲದ ಈ ಲೇಖಕೆರ್,
(ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಡ್ ಇಂಚಿಪ) ಬೆಂಗಳೂರುಡು ಮಗನ ಕೈತಲ್ ಉಲ್ಲೆರ್

ರೈಕ್ಲು ಅನೌನ್ಸ್ ಮಲ್ಪುನ ರೀತಿಯೇ ವಿಶೇಷ

✍ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ ಶಾರದಾ,

"ಕೆ ಆರ್ ರೈಕುಲು 1979ಡಿಂಚಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಎನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಅಪಗ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯದ ಜವನ್ಯೆ. ಎಡ್ಡೆ ಉಮೇದ್, ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ ಇತ್ತೀನಾರ್. ಅಪಗ ಕೂಲಿಂಗ್ ಗ್ಲಾಸ್ ದೀದ್, ಸೈಕಲ್ ಡ್ ಸ್ಟೈಲ್ಡ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಗ್ ಬರ್ಪಿನಿ. ಎಂಕ್ಲೆ ಜೋಸ್ತಿ ಅದಿತ್ತಿನ ಅಪಗದ ಪ್ರಸಾರ ನಿರ್ವಾಹಕಿ, ಕಮಲ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ ಮೆರೆನ್ 'ಕಮಲ ಹಾಸನ್' ಇಂದ್ ತಮಾಸ್ ಮಳ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.. ರೈಕ್ಲೆನ ತುಲು ಬಾಸೆದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ದ್ದಾಡ್ ಯಾನ್ ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ಪದ ತುಲು ಶಬ್ದಲೆನ್ ಆರಡ ಕಲ್ತಿತ್ತೆ. ಆರ್ ಪಾತೆರ್ನ ನಮೂನೆ, ಅರೆನ ಅನೌನ್ಸ್ಮೆಂಟ್ ರೀತಿ, ಆ ಪಾತೆರ ಅವೊಂಜಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕನೇ.

ಎಂಕ್ ಪ್ರಮೋಶನ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಯಾನ್ ತುಲು ವಿಭಾಗ ತೂವೊಂದಿಪ್ಪುನಗ, ತುಲು ವಾರ್ತೆ ವಾರ ವಾರ ಸುರಾಂಡ್. ಒಂಜಿ ವಾರ ಆರ್ ಓದುನು. ಆದಾಗ ಆರ್ ತುಲು ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಬರೆಪಿನಿ ಇಜ್ಜಿ. ಕನ್ನಡ ನ್ಯೂಸ್ ಕಾಕಜಿನೇ ಎದುರು ಪತೊಂದು ತುಲುಟು ಪನ್ಪಿನಿ, ಆವು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಲ್ಪುನು. ಸ್ಟುಡಿಯೋಡು ಪ್ರಸಾರ ಅವಧಿಡ್ ಒವ್ವೆ ಟೆನ್ಶನ್ ಇಜ್ಜಂದೆ ಡ್ಯೂಟಿ ಪೂರ್ಲು ಮುಗಿತೋಂದಿತ್ತೆರ್.

ರೈಕ್ಲು ಎಡ್ಡೆ ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದೆ, ಎಡ್ಡೆ ವಾಗ್ಮಿ. ಆರೆನ ಸೊರ ಕೇಂಡಿನಕುಲು ಆರೆನ್ ಮದಪ್ಪರೇನೇ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ.

ಕುಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ಮಡಿಕೇರಿ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ನಿವೃತ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧಿಕಾರಿ,
ಮಂಗಳಾದೇವಿ, ಮಂಗಳೂರು – 2

ಕಲ್ಲಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈ ಒಂಜಿ ಲೇಸ್ ಡ್

ಕಲ್ಕಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈಯವರ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಒಡನಾಟ

✍ ಕೆ. ಸುಜಿತ್ ಕುಮಾರ್

1984 ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಗೆ ಒಬ್ಬ ತಂತ್ರಜ್ಞನಾಗಿ ನಾನು ಸೇರಿದೆ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಡ್ರಾಮಾ ಆಡಿಶನ್ ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಪಾಸಾದೆ, ಬಳಿಕ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಆಗುವ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಕೂಡ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೈ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಒಡನಾಟ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು, ಅವರ ಮಾತಿನ ಶೈಲಿ, ಅವರು ಕೋರಿಕೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಶೈಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಯ್ತು.

ಸರಿ ಸುಮಾರು ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಎಂಬ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸಾರ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾಣು ಅನ್ನುವ ಪುಟ್ಟ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ರೈಯವರು ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು, ಈ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾನು, ರೈಯವರು ಮತ್ತು ಶಕುಂತಲಾ ಮೇಡಂ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಅದು ಯಾವ ತರ ಇತ್ತು ಅಂದರೆ ನಾನು ಇತ್ತ ಕಡೆ, ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬಟನ್ ಅನ್ನು ಒತ್ತಿ ಸ್ಟುಡಿಯೋದೊಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಮಾತು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಯಾರು ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತಾಡಬಾರದು ಎಂದು, ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಮಾತಾಡುವುದು, ಹೀಗಾಗಿ ಅದು ಜನರಿಗೆ ಕೂಡ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಯಾವುದೋ ವಿಷಯವನ್ನು ರೈಗಳು ಶುರು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಸೇರಿಸಿ ಯಾವುದೋ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ತೂಕದ ಮಾತು, ಶಕುಂತಲಾ ಅಕ್ಕನ ಸಲುಗೆಯ ಮಾತುಗಳು, ನನ್ನದು ಚುರುಮುರಿ ಮಾಡುವ ಪಾತ್ರಗಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ನಲ್ಲಿ ಮೆಸೇಜ್ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಅದೆಷ್ಟೋ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಪತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಓದುವುದೇ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಖುಷಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು, ಮತ್ತೆ ನಾವು ಮುಂದಿನ ಸರಣಿಗೆ ಅಣಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ನನ್ನ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ರೈಗಳು ನನಗೆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು, ರೈ ಹಾಗೂ ಡ್ಯೂಟಿ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿದ್ದ ಹನುಮಂತರಾಯಪ್ಪ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ "ಅಜ್ಜೇರ್ ಲಕ್ಕಿಯೆರ್" ಅನ್ನುವ ತುಳು ನಾಟಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ನಾಟಕ ಅಂತೂ ಅದ್ಭುತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತು ಆದ್ರೆ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯೋಗ ಕಾಣಲು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ'ಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಾತ್ರದ ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿತು ಬಳಿಕ ನಾನು 'ದಿನೇಸ' ನಾದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹಾಸನ ಆಕಾಶವಾಣಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಬಂತು, ಆದರೂ ಕೂಡ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ

ಬಂದು ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ, ಅದು ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಒಳಗಡೆ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಪುಟ್ಟ ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಬಹುಶಃ ಮುಂದೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಗಡೆಯೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ನನಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಒದಗಿ ಬಂತು, 2002 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನನಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಯಿತು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳ ಲೈವ್ ಫೋನ್‌ಇನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತುಂಬಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯಿತು, ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರೈಯವರು ಡ್ಯೂಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಭಾರಿ ಖುಷಿ, ಯಾಕೆಂದ್ರೆ ಅವರು ಶ್ರೋತೃಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಶೈಲಿ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತುಳು ವಿನಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವಾಗ 'ರಾಜನ್ ಮತ್ತು ನಾಗೇಂದ್ರ' ಅದನ್ನು ಹೇಳುವ ಶೈಲಿ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು, ಪಕ್ಕಾ ತುಳು ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜನ್ ಬೊಕ್ಕ ನಾಗೇಂದ್ರೆ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ನಿಂತ ಬಳಿಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಮಾತುಕತೆ' ಅನ್ನುವ ಸರಣಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತು, ಅದರಲ್ಲಿ ರೈಗಳದ್ದು ಅಜ್ಜನ ಪಾತ್ರ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವ ಶೈಲಿ ಪಕ್ಕಾ ಅಜ್ಜರಂತೆ ಇತ್ತು, ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯೆ ಕೆಮ್ಮುವುದು, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಕೇಳುಗರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರೈಗಳ ವಿಶೇಷತೆ ಏನೆಂದರೆ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗೆ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರು, ನಾಟಕಕಾರರು, ಚಿತ್ರನಟರು ಬರುವಾಗ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಮಾತುಗಾರ, ಸೊಗಸಾದ ಹಾಸ್ಯಗಾರ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವು ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯ ಮೊದಲೇ ತೀರಾ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು,

ಅದೊಂದು ದಿನ 2008 ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ಒಂದನೇ ತಾರೀಕು, ಅಂದು ನಾನು ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಿಂದ ಬಂಟ್ವಾಳ ದೂರದರ್ಶನ ರಿಲೇ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆದ ದಿನ, ನಮ್ಮ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೂಮಿನಿಂದ ನನಗೆ ಕರೆ ಬಂದಿತ್ತು 'ರೈಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು, ನನ್ನ ಹೊಸ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮೊದಲೇ ಮಂಗಳೂರಿನ ಒಮೇಗಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದೌಡಾಯಿಸಿದೆ, ರೈಯವರು ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದರು.

ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಕಿನಂದು ಅವರ ನೆನಪು ಯಾವಾಗಲೂ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಅಂದ ಹಾಗೆ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆಯುತಿದ್ದುದು "ಸುಜಿತೆರೇ, ಎಂಚ ಉಲ್ಲರ್" .... ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಮಂಗಳೂರು–4

ಆರ್ ಡ್ಯೂಟಿಡಿತ್ತೆರ್ಡನೇ ಕುಸಾಲ್

✍ ಉಮೇಶ್

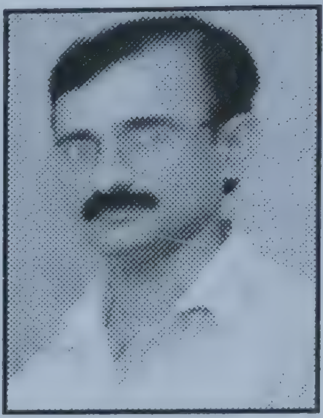

ಪ್ರಸಾರದ ಪಾಳಿಲೆಡ್ ನೇರ ಪ್ರಸಾರ ಸ್ಟುಡಿಯೋದುಲಯಿ ಉದ್ಘೋಷಕೆರ್, ಟ್ರಾನ್ಸಿಮಿಟರ್-ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೂಮುಡು ಎಂಜಿನಿಯರ್ ನಕುಲು, ತಂತ್ರಜ್ಞೆರ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ರ್. ಸ್ಟುಡಿಯೋದ ಪಿದಯಿ ಡ್ಯೂಟಿ ರೂಮುಡು ಪ್ರಸಾರ ನಿರ್ವಾಹಕೆರ್ ಕುಲುದು ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರಸಾರನ್ ಮೊನಿಟರ್-ಕೇನೊಂದು ಗೇನ ದಿಯೊಂದಿಪ್ಪುನಕುಲು. ಉಂದು ಪೂರಲಾ ಒಂದೇ ಬೇಲೆನ್ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗೊಲು ಸಂಪೊಲಿಪುನವು. ಇಂಚ ಪಾಳಿಲು ಬೊಲ್ಪುಗು 5 ಗಂಟೆದಿಂಜಿ ಒಂಜಿನೇ ಶಿಫ್ಟ್, ಪತ್ತ್‌ಗಂಟೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕದವು ಜನರಲ್ ಶಿಪ್ಟ್ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ರಡ್ಡನೆ ಶಿಫ್ಟ್, ಬಯ್ಯ 5 ಗಂಟೆಡ್ದ್ ಇರ್ಲ್‌ದ ಪ್ರಸಾರ ಮುಗ್ಯುನ ಮುಟ್ಟದವು ಮೂಜಿನೇ ಪಾಳಿ ಅಂಚ ಪಾಳಿಡ್ ರೈಕ್ಲೆನ ಒಟ್ಟುಡು ಬೇಲೆ ದಿತ್ತೊಂದು ತೂವೊಂದು, ಕೇನೊಂದಿತ್ತಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗದ ಶ್ರೀ ಉಮೇಶ್ ತನ್ನ ರೈಕ್ಲೆನ ಒಡನಾಟ ಇಂಚ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನ್ಪೆರ್.!

"ರೈಕುಲು ಡ್ಯುಟಿಡಿತ್ತೆರ್ಡ ಬಾರೀ ತಮಾಸ್ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಇಜ್ಜಂದೆನೆ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪಿದಯಿ ಪೋಯಿನಗಲಾ ಅಂಚೆನೇ ಒರ ಎಣ್ಮೂರು ಬೈದೆರ್ಲೆ ಆದಿಗರಡಿಗ್ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್‌ಗ್ ಇಂದ್ ಪೋದಿತ್ತ ಆರ್ ಅಲ್ಪ ಪೂರ ತಿರ್ಗಿನಿ ತೂಯಿನಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಕ್ರಿಫ್ಟ್ ದಾಲಾ ಮಲ್ದಾಚೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅವೆತ ರೂಪಕ ಮಲ್ತೆರ್. ಆರ್ ಒಂಜೊಂಜೇ ಪೇಜ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ಪಿನಿ, ಸ್ಟುಡಿಯೋದುಲಯಿ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಅವೆನ್ ಓದುನ – ಬೊಕೊಂತೆ ಪೊರ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಪುಟ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ಪಿನಿ, ಅಕುಲು ಅಲ್ಪ ಓದುನ, ಇಂಚೆನೇ ಎಂಚಾಲ ಮುಗ್ಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಕೇರಿಗ್ ಎಡ್ಡೆನೇ ಆದ್ ಪ್ರಸಾರ ಆಪೇದ್‌ಂಡ್.

ಸೀನಿಯರ್ ಟೆಕ್ನಿಶಿಯನ್, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಮಂಗಳೂರು-4

ದೂರಪೋದುಲಾ ಕೈತಲುಪ್ಪುನ ರೈಕುಲು

✍ ಕೃಷ್ಣ ಮೋಹನ ತಲೆಂಗಳ

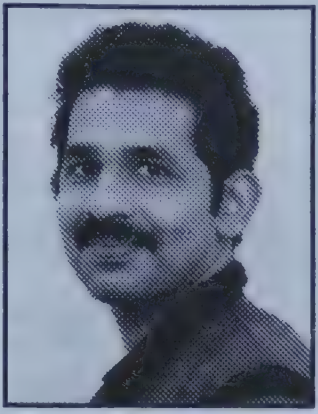

80ನೇ ದಶಕ ಸುರಾನಗ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಒಂಜಿ ಸಂಧಿಕಾಲ ಬತ್ತಿಂತ್ತ್ಂಡ್. ಟಿ.ವಿ. ಮಾಧ್ಯಮಾ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಖಾಸಗಿ ಎಫ್.ಎಂ. ಚಾನಲ್‌ಲೆನ ಬಿರ್ಸ್, ಬಾಸೆ ಪಾತೆರೊನು ಪೊಡಿ ರಟ್ಟಾರೆ ಸುರಾಯಿನ ಕಾಲ. ಆ ಸಮಯೊಡು ಒಂಜೇತ್ ತರಬೇಕಾದ್, ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಯುವವಾಣಿ ವಿಭಾಗೊಗು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನಿರೂಪಕೆ ಆದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ತನ ಪ್ರತಿಭಾ ವಿಶೇಷೊಡು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಜವಣ್ಯೆರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಾ ಒಯ್ಕ್ಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿ ಆಕರ್ಸಣೆನ್ ತನ ಪೊರ್ಲುನುಡಿಕ್ಲು, ನಿರ್ಮಾಣೊಡು ಸಾಬೀತ್‌ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಿರ್ಸಾನಿನ್ ನೀರ್ ರಟ್ಟಾಯಿನಕ್ಲೆಡ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ತೋಜಿನಾರ್ ಕೃಷ್ಣಮೋಹನ ತಲೆಂಗಳ, ಲತ್ತ್ ಜವಣ್ಯೆ ಆದ್ ಆನಿ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣೀ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಪೊಗ್ಗಿನ ಆರ್ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕ್ಲೆಡ ತೂಯಿನ ಸಾಜ ಪ್ರತಿಬೆ, ಆರೆನ ದುನ್ನ ಸೊರತ ಜತೆಟಿತ್ತೀ ಮೋಕೆರಾಕೆ, ಬೆಪ್ಪುಡಲ್. ದೇಕಿ ತೂಕೆನ್ ಉಡಲ್‌ಗ್ ತಾಂಗೊಂದು ಒರ್ತಿನೆನ್, ಆರೆನವೇ ಪೊರ್ಲ ಪರ್ನಾಮೊನು ಕನ್ನಡೊಡು ಫೇಸ್ ಬುಕ್‌ಡ್ಲಾ ಬರೆಯಿನೆನ್ ಮುಲ್ಪ ಪಿರ ಒಪ್ಯಾದೆರ್.

2008ರ ದಿವಸ... ಅವತ್ತೂ ಏಪ್ರಿಲ್ 1. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು 3 ಗಂಟೆ ವೇಳೆಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಾಹಕ ಎಸ್.ಎನ್.ಭಟ್ರು ಕರೆ ಮಾಡಿ ರೈಗಳು ಹೋಗಿಬಿಟ್ರು ಅಂದಾಗ ನಂಬಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಂಬುವ ಮಾತೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಜನಪ್ರಿಯ ಉದ್ಘೋಷಕ, ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಜ್ಜ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಗಳು (ಶ್ರೀ ಕಲ್ಲಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈ) ಎಲ್ಲರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ.

ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮ ಮಿತ್ರರಿಗೆ, ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ (ಆಗ ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಇರ್ಲಿಲ್ಲ) ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಯಾರೂ ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದಿದ್ದು ಇವತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ 1, ಫೂಲ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀಯ, ಅಂತ. ಹೌದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಗಿಸಿ, ತಾವೂ ನಗ್ತಾ ಇದ್ದ ನಿಗರ್ವಿ, ಸಾತ್ವಿಕ ಸ್ವಭಾವದ ರೈಗಳು ತಾವು ಇಹ ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳುವಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ನಂಬದ ದಿನವೇ ಆದಾಗಿದ್ದು ವಿಪರ್ಯಾಸ... ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ವಿಚಾರ ಕಾಡುತ್ತದೆ, ಶ್ರೀಯುತ ರೈಗಳ ಧ್ವನಿ ಗುಂಯ್ ಗುಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ..

....." ಇದು ಚಿತ್ರದ ಹೆಸರು" !!

ವಿಚಿತ್ರ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಚಿತ್ರಗೀತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಡುವೆ ಹೇಳಬೇಕಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಗಳು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಸ್ಯ ಮಿಶ್ರಿತ ವಾಕ್ಯವಿದು, ಕೇಳುಗರಿಗೂ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾಗತ್ತಿತ್ತು. ಟಿ.ವಿ.ಯೂ, ಮೊಬೈಲೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಉಚ್ಛ್ರಾಯ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪದಿದ್ದ 80–90ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೇಳುಗರ ಮನ ಗೆದ್ದ ಹಿರಿಯ ಜೀವ ಶ್ರೀಯುತ ರೈಗಳು. ಈಗಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೇ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಟಿಆರ್ ಪಿ ಪಡೆದಿದ್ದು ಬಾನುಲಿಯ ಉದ್ಘೋಷಕರು (ಅನೌನ್ಸರ್) ಕೆ.ಆರ್.ರೈಗಳು. ಓರ್ವ ಟಾಪ್ ಗ್ರೇಡ್ ಚಿತ್ರ

ನಟನನ್ನು ಜನ ಹೇಗೆ ಇಂದು ನೆನಪಿಟ್ಟು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ಥರ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಗಳನ್ನು ಕೇಳುಗರು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ನಿಲಯ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ರೇಡಿಯೋ ಕೇಳುಗರು ಮೊದಲು ಕೇಳ್ತಾ ಇದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆ "ಅಜ್ಜ" (ಅದು ಮಾತುಕತೆ ಎಂಬ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ರೈಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸ್ತಾ ಇದ್ದ ಪಾತ್ರ) ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, "ಶಾಂತಕ್ಕ", ಗೀತಕ್ಕ (ಮಾಲತಿ ಆರ್. ಭಟ್), ಶಕುಂತಲಾ ಮೇಡಂ) ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈಗಳ ನಿರೂಪಣೆ, ಅವರ ಗಡಸು ಧ್ವನಿ, ಮಾತಿನ ಧಾಟಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಬಾನುಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ವರ್ಷಗಳ ಅವಕಾಶದಲ್ಲೇ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಗಳ ಪರಿಚಯವಾದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಾತ್ವಿಕತೆ ಕಂಡು ಬೆರಗಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಪಾರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿದ್ದರೂ, ಹಿರಿಯ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರೊಳಗಿದ್ದ ನಿಗರ್ವಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ... ಇಂದು ಬಂದು ನಾಳೆ ಹೋಗುವ ನನ್ನಂತಹ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನಿರೂಪಕರಿಗೂ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು, ನೆನಪಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವ, ಕಿಚಾಯಿಸುವ ಅವರ ಗುಣವನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಮರೆಯಲಾರೆ. ಸ್ಥೂಲ ಕಾಯ, ವಿಶಿಷ್ಟ ನಿಧಾನ ನಡಿಗೆ, ತಲೆಯಲ್ಲೊಂದು ಕ್ಯಾಪ್, ವಿಶಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿ, ಎರಡೂ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವ ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಂಭೀರವಾದ ಆ ಸ್ವರ ಯಾವತ್ತೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಂತೆ, ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳಿದಂತಿದೆ.

ಟ್ರೆಕ್ಸ್ ರೂಂನಲ್ಲೋ, ಕ್ಯಾಂಟೀನಿನಲ್ಲೋ ಎಲ್ಲೇ ಕಂಡರೂ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿಸದೆ ಹೋಗುವವರಲ್ಲ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ತಲೆ ಕೆಡಿಸದ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞರಂತೆ ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಎಂಬಂತಿದ್ದ ರೈಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನೇ ನೋಡಲೆಂದೇ ಆಕಾಶವಾಣಿಗೆ ಬರುವವರನ್ನೂ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಈಗ ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೆಲ್ಫೀಗಳು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕ್ಲಿಕ್ಕಾಗುತ್ತಿದ್ದವೇನೋ....

80-90ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ', 'ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಹಿತಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗಳಿಸಿದ್ದವರು ಕೆ.ಆರ್.ರೈಗಳು. ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 'ಮಾತುಕತೆ' (ಕನ್ನಡ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆ)ಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಟ ವೃದ್ಧನ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ತುಂಬಾ ಹಿಟ್ ಆಗಿತ್ತು. "ಏನಾ ಸುರೇಸಾ... ಎಂತದ್ದೇನಾ ನಿಂದು" ಅಂತ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ನಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳುಗರು ತುಂಬಾ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಚಿತ್ರಗೀತೆಯನ್ನು, ಕೋರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ ರೀತಿ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೂಪಕಗಳು (ಕಾಡಬದ್ಕ್' ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಂಸಾ ಪತ್ರ ಪಡೆದಿತ್ತು) ಬಾನುಲಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ ಧ್ವನಿ, ಅವರು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಪಾರ ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ತುಂಬಾ ಹೆಸರು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದವು.

ಚಿತ್ರಗೀತೆ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ಧಾಟಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಸರು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಯಾಕೆ ಕೆಟ್ಟಿತು, ಯಾಕೆ ವೃತ್ತಿ ಬದುಕಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲೇ ಅವರು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಅಗಲಿದರು ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಬಾನುಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟೂ ದಿನ ಅವರು ತೋರಿಸಿದ ಲವಲವಿಕೆ, ಎಂತಹ ಕಿರಿಯ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಯಲ್ಲೂ ಭೇದ ಕಾಣದೆ ಹತ್ತಿರ

ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಾತ್ವಿಕತೆ, ಅವರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಹುದಾದ ಆತ್ಮೀಯತೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರರನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದು....

ಈಗಿನ ಹಾಗೆ ಫೇಸ್ ಬುಕ್, ವಾಟ್ಸಾಪ್, ಟ್ವೀಟರ್ ಆಗ ಇರ್ಲಿಲ್ಲ. ಅಸಲಿಗೆ ಅವರ ಹತ್ರ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಇತ್ತಾ ಅಂತಲೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಂಗಳೂರು, ಉಡುಪಿ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಡಗು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಭಾಗದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಕೇಳುಗರು (ನಾನೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾ ಬಂದ ಧ್ವನಿ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಗಳದ್ದು. ಯಾವತ್ತೋ ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ಮೃತಪಟ್ಟ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಬಹುದು ಅಂತ ಎಂದಿಗೂ ಅಂದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ರೇಡಿಯೋವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದ ದಿನಗಳ ಶ್ರೋತೃಗಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ಅವರ ಧ್ವನಿ, ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಅವರ ಮೂಡಿಸಿದ ಛಾಪು.

ಕೆಲವರು ವಿನಾ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ, ಕಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕಾರಣ ಹೇಳದೆ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.... ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರದವರೇನೋ ಎಂಬಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜೊತೆಗಿದ್ದರೂ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕೂತರೂ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಭಾವ-ಬಂಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿಯೋ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತತೆಯೋ ನಾವು ರೂಪಿಸಿದ ಪ್ರೀತಿಯ ವಲಯ, ಸಾತ್ವಿಕತೆ, ನಿಗರ್ವಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಅಲ್ವೇ...

ಹಾಗಂತೆ ಇಷ್ಟವಾದವರು, ಹತ್ತಿರವಾದವರೆಲ್ಲಾ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು, ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕೂರಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ.... ಅವರವರ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ದೂರ ತೀರವ ಸೇರಲೇ ಬೇಕು. ತಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

ದೈಹಿಕವಾಗಿ ದೂರವಾದರೂ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ನೆನಪಾಗ್ತಾ ಕಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಲವಲವಿಕೆ, ಅವರ ಉತ್ಸಾಹ, ಅವರಿಂದ ಕಲಿತ ತುಸು ಖುಷಿ, ಖುಷಿಯ ವಿಚಾರಗಳೇ ಅವರ ನೆನಪನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿರಿಸುವುದು.

ಅದೇ ಹೇಳ್ತಾರಲ್ಲ...

ಯಾರ ಜೊತೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ನಡೆದಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಕಾರಣ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುವುದಲ್ಲ, ಯಾರ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು ನಿಮ್ಮ ಎದೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗ್ತಾರೆ ಅಂತ....

ಪ್ರತಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಂದು ರೈಗಳ ಅಗಲುವಿಕೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ರೈಗಳು ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬರಲಿ, ಅದೇ ಗಡಸು, ನವಿರು ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೊತ್ತು ತರಲಿ...

– ಉಪ ಸುದ್ದಿ ಸಂಪಾದಕ, ಕನ್ನಡಪ್ರಭ, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರೈವರಿಗೆ ಭಾಷ್ಪಾಂಜಲಿ

✍ ಮನೋರಮಾ ಎಂ. ಭಟ್

1932 ರಲ್ಲಿ ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ನಾನು ಬೆಳೆದದ್ದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕೆಳ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕನ್ನೆಪ್ಪಾಡಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಪುತ್ತೂರಿನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿದ್ದರು. ಮದುವೆಯ ನಂತರ ನಾನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಆಗಿ ಬಂದವಳು ನೆಲೆ ನಿಂತೆ. ನನಗೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಾಗಲೇ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ರೈಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಇದರ ಹೆಸರನ್ನು ಆರಿಸುವುವಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು 'ಮೂಗ'ನ್ನೂ ತೂರಿಸಿದ್ದೆ.

'ಮೂಗು' ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ನಾನು ಯಾಕೆ ಬಳಸಿದೆ ಗೊತ್ತೇ?

'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಯು ಪ್ರಸಾರವೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುಗರನ್ನು ನಕ್ಕು ನಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಯವರು ನನ್ನೊಡನೆ ಬಡ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾದ ರೀತಿಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರೈಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ರೀತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಗೊತ್ತೇ?

"ಹುಲ್ಲಾಗು ಬೆಟ್ಟದಲಿ ಮನೆಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಆಗು
ಕಲ್ಲಾಗು ಕಷ್ಟಗಳ ವಿಧಿಯೆ ಮಳೆ ಸುರಿಯೆ
ಬೆಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆ ಆಗು, ದೀನ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ
ಎಲ್ಲರೊಳಗೊಂದಾಗು ಮಂಕುತಿಮ್ಮ
ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಂತಿದ್ದರು ಕೆ.ಆರ್. ರೈಯವರು

ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ಡಿ.ವಿ.ಜಿಯವರು ಭಾಷೆ! ಈ ಕವಿತೆಯು ಕೆ.ಆರ್. ರೈ ಯವರ ಕೆಂಚಣ್ಣನಿಗೆ ಪಾಠವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನಬಹುದು! ಅಂದಿನ ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರಸಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಬಡ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಅದನ್ನು ಕೇಳಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಕುರ್ಲರಿಗೆ ಸಂಕಷ್ಟ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು.

ಕೆಲವರಂತೂ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಆಕೆಯ ಪತಿಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಅತ್ತುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಾ 'ಅಮ್ಮಾ ಇಂದೆನು ಕೆಂಚಣ್ಣಗ್ ತೆರಿಪ್ಪಾವರಾ? ಅಂತ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು! ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರ ದಿನಚರಿಯ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೆಂಚಣ್ಣ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬುದ್ಧಿಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ!

ಓಹ್... ಎಂಥಾ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು ಶ್ರೀ. ಕೆ.ಆರ್. ರೈಯವರ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿಯ ಪ್ರಸಾರಗಳು!

ಅವತಾರ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಧಾಮ, ಉಳಾಯಿಬೆಟ್ಟು, ಗುರುಪುರ-574145 ಮೊ:9663080757

ರೇಡಿಯೋ ಕೇನುನ ಕುಶಿ

✍ ಮನೋಹರ್

ಕುಡ್ಲ ಪೇಂಟೆದ ಕುದ್ರೋಳಿ ದೇವಲ್ಯದ ಬರಿಟೊಂಜಿ ಅಂಗಡಿ ಉಂಡು. ಮುದರ್ ರೇಡಿಯೋ ರಿಸೋನೆಂಟ್–ರಿಪೇರ್ ಅಂಡ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪನ್ಪಿ ಬೋರ್ಡ್ಡ್. ಸಾದಾರ್ನ ಐವ ವರ್ಸೊಲೆಂಚಿ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್‌ದ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ. ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸುರಾಯಿನ ಕರಿನ 1976 ದಿಂಚಿ ಪೊಸ ರೇಡಿಯೋ ಬ್ಯಾರ ಒರೋನೇ ಎಚ್ಚ ಆವೊಂದೆ ಪೋದು, ಎಡ್ಡೆ ಜಲ್ಸ್‌ಡ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಅವೆಕ್ ಮಲ್ಲ ಕಾರ್ನ ಆಯಿನಿ ಕುಡಲ ರೇಡಿಯೊಡು ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು, ಅವೆಟ್ಲಾ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕುಲು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸೇರಿ ಬೊಕ್ಕದ ದಿನೊಕುಲು. ನೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೇಡಿಯೋ ಅಂಗಡಿದ ಯಜಮಾನ್ರು ಶ್ರೀ ಮನೋಹರ್‌ರೆನ್ ಇಂಜಿಪ 21.05.2022 ದಾನಿ ಪಾತೆರ್ಪಯಿನದಗ ಆರ್.ಪಂಡೆರ್.

"ಎಂಕ್ಲೆನ ಈ ರೇಡಿಯೊ ಶಾಪ್ 1965 ದಿಂಚಿ ಉಂಡು. ಎಂಕ್ಲೆ ಅಮ್ಮೆರ್ ವಾಮನ್‌ರು ನಡಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಇತ್ತೆ ಯಾನ್ ನಡಪಾವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಇತ್ತೆ ಈ ಕಾಲದ ಅಗತ್ಯದ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಐಟಂಲೆನ್ ಎಂಕ್ಲು ದೀಪ.

ರೇಡಿಯೊಡು ಶಾಲೆ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿ ಕಾಲೊದಿಂಚಿ ಯಾನ್ ರೈಕ್ಲೆನ ಪಾತೆರ ಕೇನೊಂದಿತ್ತೆ ಆರೆನ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಎಂಕ್ಲೆ ಕೇನುನ ಬಾರಿ ಕುಶಿ, ಆರ್ನ ಒಂಜಿ ವಾಯ್ಸ್ ಬಾರಿ ವಿಶೇಷ. ಆರ್ ರೇಡಿಯೊಡು ಪಾತೆರೆ ಸುರುಮಲ್ಪುನಗನೇ ಜನಕ್ಲು ಮೈಮಲ್ರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಎಂಕ್ಲು ಕಾಯಂ ರೇಡಿಯೊ ಕೇನ್ವ. ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ಎಡ್ಡೆನೇ ಉಲ್ಲ, ಆಂಡ ರೈಕುಲು ಇತೆಲಾ ಇತ್ತೆರ್ಡ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಕುಶಿ ಇತ್ತುದು. ಎಂಕುಲು ಇತ್ತೆಲಾ ಪೊಸ ಪೊಸ ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್ ಮಾರೊಂದುಲ್ಲ.

ರೇಡಿಯೋ ರಿಸೋನೆಂಟ್, ರೇಡಿಯೋ ಮಾರಾಟದಾರ್ ಕುದ್ರೋಳಿ, ಮಂಗಳೂರು–3

ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಕೈತತ್ತ್ ದಿನ ಆಸ್ತಿ ಕೆ. ಆರ್.ರೈಕುಲು

✍ ಚಂದ್ರಹಾಸ್ ಕಣಂತೂರು

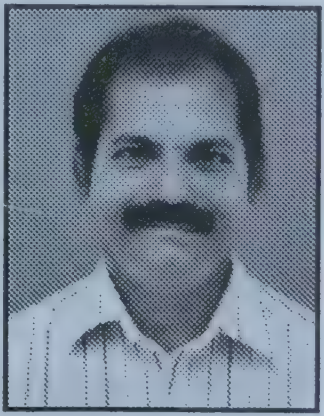

ಕಲ್ಕಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈ ಪಂಡ ಮಸ್ತ್ ಜನಕ್ಕ್ ತೆರಿಯನ್ಡ್. ಆಂಡ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕುಲು ಪಂಡ ಮಾತೆರೆಗ್ಲ ಒರ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ 'ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಹಿತಿ' ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ, 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ'ಡ್ ಪಟ್ಟಾಂಗ ಪಾಡೋಂದಿತ್ತಿನ ರೈಕುಲೆನ ನೆಂಪು ಬರು. ಕೆ. ಆರ್.ರೈಕುಲು ರೇಡಿಯೋಡು ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೊರೊತ ಮೂಲಕನೇ ತುಳುನಾಡ್ ಡೊರ್ಮೆ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನಾರ್.

1976ಟ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರ ಸುರು ಆಯಿನ ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸಡ್, ಪಂಡ 1978ಟ್ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕುಲು ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ತುಳು ನಿರೂಪಕೆರಾದ್ ಕೆಲಸೋಗು ಸೇರಿಯೆರ್. ಬಾನಂದೂರು ಕೆಂಪಯ್ಯ, ಶಿವಾನಂದ ಬೇಕಲ್, ಅಬ್ದುಲ್ ರಶೀದ್, ವಸಂತ್ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ, ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ, ಶ್ಯಾಮ್ ಭಟ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪುಗರ್ತೆದ ಸಾಹಿತಿ ತುಳು ಕಲಾವಿದೆರೆನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಿನ ಪೆರ್ಮೆ ಕೆ.ಆರ್. ರೈಕುಲೆಗ್.

1980–90ನೇ ದಶಕೊಡು ಟಿ.ವಿ. ಮಾಧ್ಯಮೊಲೆಡ್ ಇತ್ತೆದ ಲೆಕ್ಕ ದಿನತ 24 ಗಂಟೆಲ 300–400 ಚಾನೆಲ್‌ಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ರೇಡಿಯೋನೇ ಮಾತೆರೆಗ್ಲ ಮನೋರಂಜನಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ತುಳು ನಿರೂಪಕೆರಾದ್ ಸೇರ್ನ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕುಲು ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡೆ ತನ್ನ ಸೊರೊತ ಮೂಲಕನೇ ತುಳುವೆರ್ನ ಉಡಲ್ ಗೆಂದಿಯೆರ್. ಕೆಲವೊಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಆರೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ತೆರ್. ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತುಡು ಆರ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಹಿತಿ, ಬೇವು ಬೆಲ್ಲ, ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ, ತೆಲ್ಪು ತೆಲಿಕೆ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಗ್ ಜನೊಕುಲು ಕಾತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ರೇಡಿಯೋ ಇತ್ತಿನ ವಾ ಇಲ್ಲದುಕುಲುಲ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ತಪ್ಪವೊಂದಿಜ್ಜಸ್ಡ್. 1989ಡ್ ಆರೇ ನಿರೂಪಣೆ ಮಲ್ತಿನ 'ಕಾಡ ಬದ್ಕ್' ರೂಪಕ ಗ್ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂತೊಡು ಪುಗರ್ತೆ ಬೊಕ್ಕ ಅರ್ಹತಾ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ಅರೆಗ್ ನನಲಾತ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಉಮೇದ್ ಪುಟ್ಟ್‌ಂಡ್.

ಎಂಕ್‌ಲಾ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕುಲೆಗಲ ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್ ವರ್ಸದ ಒಡನಾಟ. ಯಾನ್‌ಲಾ ಮೂಜಿ ವರ್ಸ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ತುಳು ವಾರ್ತಾ ವಾಚಕೆ ಆದ್ ಸೇವೆ ಮಲ್ದೆ. ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಬಯ್ಯಗ್ 6.15ಕ್ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸಾರ ಆಪುಂಡು. ತುಳು ವಾರ್ತೆ ಓದುನಕುಲು ಆಕಾಶವಾಣಿ ನಡಪವುನ 'ಸೊರ ಪರೀಕ್ಷೆ' (Audition test) ಪಾಸಾವೊಡು. ಯಾನ್‌ಲ ಸೊರ ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಪೋದಿತ್ತೆ ಪರೀಕ್ಷಕೆರೆಡ್ ಒರಿ ಮುದ್ದುಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಸೂಚನೆದಂಚ ಸೊರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕುಲು ಎನನ್ ಅವುಲೇ ಇತ್ತಿನ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್‌ಗ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಚಾ

ಪರ್ನಗ ಆರ್ ಪಂಡೆರ್ 'ಇರೆನ ಸೊರ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಇರೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ಪುಯೆರ್'. ಯಾನ್ 'ದಾಯೆಗ್'ಂದ್ ಕೇಂಡೆ. 'ತುಳು ವಾರ್ತೆ ಓದುನಕುಲು ಡಿಗ್ರಿ ಪಾಸಾದುಪ್ಪೊಡು. ಈರ್ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ದ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕೊರ್ತರ್'

'ಎನ್ನಲಾ ಡಿಗ್ರಿ ಆತ್'ಂಡ್ ಸರ್. ಆಂಡ ಎನ್ನ ಡಿಗ್ರಿದ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಡ್ ದಕ್ಕ್'ದ್ ಪೋತುಂಡು' ಯಾನ್ ಪಂಡೆ.

'ಆಂಚಾಂಡ ಈರೊಂಜಿ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುಲೆ. ಇನಿಯೇ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗ್ ಪೋದು ಡ್ಯೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಡ್'ಗ್ ಅರ್ಜಿ ಪಾಡ್ಲೆ. ಅವು ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪತೊಂದು ಬಲೆ' ರೈಕುಲು ಪಂಡೆರ್.

ರೈಕ್ಲೆನ ಸಲಹೆದಂಚನೇ ಯಾನ್ ಆನಿಯೇ ಪೋದು ಅರ್ಜಿ ಪಾಡಿಯೆ. ಪತ್ತ್ ದಿನತ ಉಲಯಿ ಡ್ಯೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬತ್ತ್'ಂಡ್. ಅಯಿನ್ ಕೊನೊದು ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಕೊರಿಯೆ. ಯಾನ್ ತುಳು ವಾರ್ತೆ ಓದೆರೆ ಆಯ್ಕೆ ಆಯೆ. ರೈಕುಲು ಆ ಸಲಹೆ ಕೊರ್ಪುಜೆರ್'ಂಡ ಎಂಕ್ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಆಂಡಲಾ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ತುಳು ವಾರ್ತೆ ಓದುನ ಅವಕಾಶ ತತ್ತ್'ದ್ ಪೋದಿತ್ತುದು.

ಒರ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕ್ಲೆನ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಊರುದ ಕೂಟಜೆ ಉಳ್ಳಾಲ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉತ್ಸವದಾನಿ ನಡಪುನ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ ಲೆತ್ತ್ ದಿತ್ತ. ಆರ್ ಆನಿ ಸುಮಾರ್ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾಷಣ ಮಲ್ತೆರ್.ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವೆರ್ ಅರೆನ ಕೈತಡೆ ಬತ್ತ್ ದ್ 'ಸರ್ ಇರೆನ ಭಾಷಣ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ರೇಡಿಯೋ ಕೇಂಡಿಲೆಕ್ಕನೇ ಆಂಡ್'ಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ರೇಡಿಯೋದ ಅರೆನ ಸೊರ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಆತ್'ಲ ಪೊಲಬು ಆದಿತ್ತ್'ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಆನಿದ ಅರೆನ ಭಾಷಣ ಮಾತೆರೆಗ್'ಲ ಇಷ್ಟ ಆಂಡ್.

ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ನನಲಾತ್ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ಪೊ ಡಾಯಿನ ಆರ್ ಒಂತೆ ದಿನತ ಅಸೌಕ್ಯೊಡು 2008ಡ್ ಕಾಯ ಬುಡ್ದು ಕೈಲಾಸ ಸಂದಿಯೆರ್. ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣದ ಸಂಗ್ರಹಡಿತ್ತಿನ ಅರೆನ ನಿರೂಪಣೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ಇತ್ತೆಲ ಕೆಲವೊರ ಪ್ರಸಾರ ಆಪುಂಡು. 'ಮಾಸ್ತಿ ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ' ಆದಿತ್ತೆರ್ದ ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕುಲು ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಆಸ್ತಿ ಆದಿತ್ತೆರ್.

'ಪೌರ್ಣಮಿ', ಹೂಹಾಕುವಕಲ್ಲು,
ಅಂಚೆ : ಕೈರಂಗಳ, ಬಂಟ್ವಾಳ, ತಾಲೂಕು

ತುಳು ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಸೊರ ಕೊರ್ತಿಂಚಿ ಆಕಾಶವಾಣಿ

– ಡಾ। ವಾಮನ ನಂದಾವರ
ಚಂದ್ರಕಲಾ ನಂದಾವರ

ಕುಡ್ಲಡ್ 1976ಟ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸುರು ಆಯಿಂಚಿಲ ಎಂಕುಲು ರೇಡಿಯೋ ಕೇನರೆ ಪತ್ದ್, ಆ ನಿಚ್ಚ ಅಬ್ಬೇಸ ಇನಿಕ್ಲಾ ದಿವೊಂದ್ ಬೈದ. ತುಳುವೆರಾಯಿನ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಈ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದ ಮೋಕೆ, ಅವೆತ ಚಾಕ್ರಿ ದುಂಬೇ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕುಡ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊಡು ಪ್ರೊ. ವಿವೇಕ ರೈಕ್ಲು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆನ್ಕೆ ಸುರ್ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ಒಡಿಪುದ ಪ್ರೊ. ಕು. ಶಿ. ಹರಿದಾಸ್ ಭಟ್ರು ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ ಸುರ್ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಲ್ಪಲಾ ತುಳುತ್ತ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೆರ್. ತುಳು ಡಿಕ್ಷನರಿಡ್ ಬೇಲೆಗಿಂದ್ ಯಾನ್ಲಾ ಆ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಇತ್ತೆ.

ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ತುಳುನೆಲಟ್ ಉಪ್ಪುನೆಟಾತ್ರ ಸುರುಡಿಂಚೇ ತುಳುತ್ತ ಪದಪಾರ್ದನ ಸಂಗೀತ ಅಂಚೆನೇ ನಾಟಕ ಕನ್ನಡ, ತುಳುತ್ತ ಯಕ್ಷಗಾನ – ಒಂತೊಂತೆ ಪ್ರಸಾರ ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳು ಕತೆ ಕಬಿತೆ ನಾಟಕ ಪ್ರಸಾರ ಉಂದೆನ್ ಆನಿದ ಅನೌನ್ಸರ್ ಆದಿತ್ತಿನ ಜಯಶ್ರೀ ಮೇಲ್ ತೂಕೆ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಪಗ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ತುಳು ಸಿಬಂದಿ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗದ ಬಿಜೈ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪರ್, ಎಂಕ್ಲೆ ಸಂಬಂಧಿಕೆರ್ ಆರ್. 'ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಂಗಳೂರು ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ' ಇಂದ್ ಉದ್ಘೋಷಣೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಪಾತೆರ್ನಗ ಬಾಸೆಗೊಂಜಿ ಮಿನ್ನತ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಆರ್ ಸುರ್ಮಲ್ತಿನ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' ಪನ್ಪಿ ತುಳು ಸರಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅವೊಂಜಿ ಬಾರೀ ಒಂಜಿ ರಿತಿತ್ತ, ಸಾರೆಸದ. ತುಳುವೆರೆ ಬಾಸೆದ 'ಕುರ್ಲರಿ' ಪನ್ಪಿನವು ತುಳು ಜನ ಜಾತ್ರೆದ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿದ ತೆನಡ್. ಅವು ರೈಕ್ಲೆನ ಪೊರ್ಸ ಪಾತೆರಕತೆಟ್ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಮಾತ್ರತ್ತ್, ಬಾಕಿ ಪೂರಾ ಬಾಸೆದ ಮಾತಾ ವರ್ಗದ ರೇಡಿಯೋ ಕೇಳುಗೆರೆಗ್ಲಾ ಬಾರೀ ಕುಸಿ ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೆನ್ನಿದ ಬಂದುಲೆನ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯೆರೆನ ನಿಚ್ಚ ಬದ್ಕ್‌ದ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಅವೆಟ್ ಕನವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇನಿ ತುಳುತ್ತ ಜೋಕ್ಸ್ ರೈಸೊಡಾಂತ ಅವೆಟ್ ಬೆದಂಕ್ ಅಶ್ಲೀಲ ಪಾತೆರೊಲು ಬೋಡೇ ಪನ್ಪನಂಚ ಕೊರ್ಪೆರ್ ಆಂಡ, ತುಳುವೆರ್ ಸುದ್ದ ಕುಸಾಲ್‌ದಕುಲು ಪನ್ಪುನೆನ್, ಸೊಚ್ಚ ಗಂಬೀರ ಆಂಡಲಾ – ಸಾರೆಸೊಡು ಬುದ್ದಿಗೇನದ ನೆಂಪುದೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೊರ್ದು ತೆಲಿಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಆರೆನ ಸೊರ ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲುಡು ತುಳುಕು ಬಿಲೆ ಕೊಣತ್ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ. ಆರೆನ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿನ್ ಒಂಜಿ ದಿನಲಾ ಬುಡಂದೆ ಎಂಕ್ಲು ಕೇನೊಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡೆತ್ತ.

'ದೃಶ್ಯ' ಗೋಲ್ಲಚ್ಚಿಲ್,
ಅಶೋಕ ನಗರ, ಕುಡ್ಲ–575006

2008 ನೇ ಇಸ್ವಿದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗೊಲಕೇರಿದ ದಿನೊಕ್ಲು, ಪಿರವುದ ಒಂಜಾತ್ ದಿನೊಕ್ಲೆ ದಿಂಚಿಲ ಕೆ. ಆರ್. ರೈಕ್ಲು ಡ್ಯೂಟಿಗ್ ಬರೊಂದೇ ಇತ್ತ್‌ಜೆರ್. ಕೆಲವು ದಿನ ಪಿರಾವುಡು ಒರ ಆರ್ ತೊಕ್ಕೊಟ್ಟುದ ಒಂಜಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಉಶಾರಿಜ್ಜಂದೆ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಅದಿತ್ತೆರ್. ಆಡೆಗ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ಪೋದು ಒಂತೆ ಪೊರ್ತು ಅರೆಡಪ್ಪ ಪಾತೆರ್ದ್ ಕುಲ್ದಿತ್ತೆ. ಲಕ್‌ದ್ ಕುಲ್ದು ಪಾತೆರ್ಯೆರ್. "ಅಂಚ ದಾಲ ಮಲ್ಲ ತೊಂದ್ರೆ ಇಜ್ಜನ್ನಾ, ಒಂತೆ ಬಂಜಿದಲ್ಪ ಕಟ್ ದಿಯೀಲೆಕ ಪನಿತ್ ಬೇನೆ.. ಎಕ್ಸ್ ರೇಡ್ ಮಲ್ಲ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ ಪಂತೆರ್ ಡಾಕ್ಟ್ರು.. ಒಂಜೀತ್ ಬೆರಿಟ್ ಒಂತೆ ಗರಿದಿನ ಮುಲ್ಪ ತೂಲೆ..." ಇಂದ್ ಬಲತ ಮುಡುತಲ್ಪ ಒಂಜಿ ಪರಿಂಕಿಲೆಕದ ಗೀರ್‌ದಿನ ಗಾಯ ತೋಜಯೆರ್. "ಅವು ಮಾತ ಸುಮಾರಾಪುಂಡು. ಉಪ್ಪಡ್, ಒಂತೆ ರೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ಪುಗ ಇಂದ್ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಆತಿನಿ" ಪಂಡೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಯಾಪಲ್ಡ ಲೆಕ ಒಂಜೀತ್ ದೇಸಾವುರಿ ಕುಸೆಲ್ ಮಿನಿ ಆನ್ಡ್." ಬರ್ಪಿ ವಾರ ಮಿನಿ ಡ್ಯೂಟಿಗ್ ಬರ್ಪೆ.. "ಪಂಡೆರ್.

ಬೊಕೊಂತೆ ಪೋರ್ತಾವನಗ ಯಾನ್ ಪಿದಾಡ್ದ್ ಬತ್ತೆ.

ಬೊಕ್ಕ ಸುಮಾರ್ ಒಂಜಿ ವಾರ ಆದಿಪ್ಪ. ರೈಕ್ಲೆ ನೇಲ್ಯ ಪಲಯೆ ರಘುನಾಥ ರೈಕ್ಲು ಎಂಕ್ ಫೋನ್ ಮಲ್ತೆರ್. "ರಮಾನಂದೆ ಮುಲ್ಪ 'ಒಮೆಗಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್' ಅಡ್ಮಿಟ್ ಆದ್ ಉಲ್ಲೆ. ಆಫೀಸ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ತೆರಿಪಲೆ" ಪಂಡೆರ್.

ಅಂದ! ಉಂದು ಕುಡ ದಾದ ಇಂದ್ ಯಾನ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆರೆಗ್ ಪಂಡೆ, ಎನ ಡ್ಯೂಟಿ ಆಕಿನೇ ತೂಕ ಇಂದ್ ಪಂಪ್‌ವೆಲ್ ಕೈತಲುಪ್ಪಿ ಒಮೆಗಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಪೋಯೆ.......

ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಐ.ಸಿ ಯೂ.ದ ಬೆಡ್‌ಡ್ ಜೈದಿನಾರೆನ್ ದೂರೋಡ್ದೆ ತೂವೊಡಾಂಡ್.ಆಕ್ಸಿಜನ್ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ರೈಕ್ಲೆ ಅಣ್ಣೆ "ರಡ್ಡ್ ದಿನಾಂಡ್. ಕಂಡೀಶನ್ ಕ್ರಿಟಿಕಲ್ ಉಂಡು. ಕಾತ್ ತೂವೊಡು. ಎಲ್ಲೆ ಮುಟ್ಟ ಎಂಚಾಪುಂಡು ತೂಕ ಇಂದ್ ಡಾಕ್‌ಟ್ರು ಪಂತೆರ್. "ಪಂಡೆರ್. ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಪನ್ಪಿ ಅಕ್ಲೆ ಸಂಬಂಧಿಕೇ ಜವಾನ್ಯೆ ಯಾಪಲಾ ರೈಕ್ಲೆ ಜತೆ ಇತ್ತಿನಾಯೆ ತೋಜೊಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಜೆ ಆಯೆ ಬೇಲೆಗೆಂದ್ ಗುಜರಾತ್‌ಗ್ ಪೋಯೆ ಪಂಡ್ದ್ ಬೊಕ್ ತೆರೆಯಿಂಡ್. ಆರ್ ಬಾರಿ ಚಪ್ಪೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಬೇತೆ ಒರಿ ಜವಣೆ ಅಂಚೆಂಚಿ ಪೋವಂದಿತ್ತೆರ್.

ಯಾನ್ ಮಗ್ರನೇ ಬಯ್ಯಡ್ ನನೊರ ಪೋಯೆ. ಅದಗ ಸ್ಪೆಷಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ಡ್ ಪಾಡ್ ದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡಲಾ ಮೋನೆಡ್ ಆಕ್ಸಿಜನ್ ಮುಚ್ಚಿಗೆ ಇತ್ತುಂಡ್. ದುನ್ನದ ಉಸುಲ್ ಬಂಜಿಡ್ ತೋಜೋದಿತ್ತುಂಡ್, ಪಾತೆರ್ರೆ ಆವಡ್, ಪಿದಾಯಿದ ಗೇನ ಆವಡ್ ಗೋಚರ ಇತ್ತುಜಿ.

ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿನ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡ್ದ್ ಸೈಸರೆ ಆವಂದಿನವು.....!

ಆರ್ ಈ ಲೋಕದ ಕೊಲಿಕೆ ಕದೆಲ್ತ್ ಆಲೋಕೋಗು ಸಂದ್ ದಿತ್ತೆರ್.

ಬೊಡೆದಿ, ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ತೂಜಿಪಾದ್ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಉಜಿರೆದ ಕುಟುಮದ ಇಲ್ಲಗ್ ಕೊನೋದ್ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ಆಂಡ್.

ರೇಡಿಯೋದ ಊರೋರ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ್ ಪೊಲಬು ಇತಿಂಚಿ ಕೆ ಆರ್ ರೈ "ತೀರ್ಯೆಗ್ದೆ

"ಇಂದ್ ಸುದ್ದಿ ತೆರಿಗಿನಿ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಲು, ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಸಾರ ಸಾವಿರ ಶ್ರೋತೃಲು ಕಣ ನೀರ್ ಬುಡಿಯೆರ್.

*****

ರೈಕ್ಲು ತೀರಿನ ಮರ್ದಿನ ಕಾಂಡೆ ದ ಕುಡ್ಲ ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರಸಾರೊಡು "ಕೆ ಆರ್ ರೈಗ್ ನುಡಿ ತರ್ಪಣ" (ಈ ಲೇಖಕೆಲಾ, ಶಕುಂತಲಾ ಆರ್ ಕಿಣಿಲಾ ನಡಪಾದ್ ಕೊರೊಡಾದ್ ಬತ್ತಿನವು ಎಂಕ್ಲೆ ಅವ್ಯಾಸನಾ, ದುರ್ಭಾಗ್ಯನಾ ಅಂತೂ ಮಳ್ಪೋಡಾಯಿ ಅಕೇರಿದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಕ್ಲು ಮಲ್ತ.

ರೈಕ್ಲು ತೀರುನೆಡ್ದ್ ಒಂತೆನೇ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಪಿರ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಖ್ಯಸ್ತೆ ರಾದ್ (ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆ) ಡಾ ಶಿವಾನಂದ ಬೇಕಲ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಚಾರ್ಜ್ ಗೆತೊಂದಿನಾರ್. ಆರ್‌ಲಾ ಕೆ ಆರ್ ರೈಲಾ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ಒಂಜೇ ಸಮಯೊಡು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸೇವೆಗ್ ಸೇರಿನಕುಲು. ಆರ್ ಪಂಡೆರ್ "ಯಾನ್ ಸಬ್ ಎಡಿಟರ್ ಇಂದ್ ಸೇರ್ಯೆ, ರೈಕ್ಲು ತುಳು ಅನೌನ್ಸರ್ ಆದ್ ಸೇರ್ಯೆರ್. ಬೊಕ ಯಾನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಯೆ. 1978–1988 ಮುಟ್ಟ ಎಂಕ್ಲು ಆ ಪತ್ತ್ ಒರ್ಸಲ ಒಟ್ಟುಡೆ ಇತ್ತ. ರೈಕ್ಲೆನ ಒಡನಾಟ ಬಾರಿ ಕುಸಿತ್ತ ಆದಿತ್ತುಂಡ್. ಆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಆರೆನ "ಮಾತಿನ ಮಂಜಣ್ಣ "ಪನ್ಪಿ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪಾತೆರ ಕತೇಟ್ಟ್ ಯಾನ್ 'ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಸಾವುಕಾರೆ 'ಪನ್ಪಿ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತಿತ್ತೆ. ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಚೇತನ್ ಕುಮಾರ್ ನಾಯಕ್‌ಲಾ ನನೊಂಜಿ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಎಂಕ್ ಆವು ಯಾಪಲ ನೆಂಪುದವು. ಈ ಸರ್ತಿ ಯಾನ್ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಇತೆ ಪಿರ ಬನ್ನಗ ಎಂನ್ನೊಂದಿತ್ತೆ, ರೈಕುಲೆನ "ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ, ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಯಿತಿ" ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸೀರಿಯಲ್ ಲೆನ್ ಕುಡ ಸುರ್ ಮಲ್ಪರೆ ಪಣೊಡು ಇಂದ್ ಇನ್ನೊಂದಿತ್ತೆ. ನನ ಆವು ಒವುಲಾ ಸಾಧ್ಯ ದಾಂತೆ ಪೋಂಡು "... ಇಂಚ ಅಕಿಲಾಸ ಬುಡುದಿತ್ತೆರ್.

ಇತ್ತೆ ಈ ನೆಂಪು ಕೃತಿಕ್ ಆನಿದ ನೆಂಪುಲೆನ್ ಪಟೊಂದಿನ ಆರೆನ ಅಭಿಮಾನಿಲೆಡ್ ಡಾ. ಕೆ ಮಹಾಲಿಂಗೆರ್ ಆನಿ ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಡೇ ರೈಕ್ಲೆನ ಪೆರಿಮೆನ್ ಬರೆಯೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ಕೆಲವೆರ್ ಅಕ್ಲೆ ಬೇತೆ ಮಾಧ್ಯಮೊಲೆಡ್ ರೈಕ್ಲೆ ನೆಂಪು ತೋಜಾಯೆರ್.

*****

ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು 1921ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಕಡಿರ್ದ ರೇಡಿಯೋ ಕೇಂದ್ರ ಸುರಾಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಕಲ್ಕತ್ತಡ್ – ಇಂಚ ಮಾತ ಸುರಾಯ. ಮೈಸೂರುಡು 1935 ಟ್ ಮನಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಸ್ಟ್ರು ಎಂ ವಿ ಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿ ತನ ಇಲ್ಲಡೆ ರೇಡಿಯೋ ಟ್ರಾನ್ಸಮೀಟರ್ ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ತೆರ್. 'ಆಕಾಶವಾಣಿ' ಇಂದ್ ಪುದರ್ ದಿಯೆರ್. 1935ಟ್ ಅವೆನ್ ಅಪಗದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ತನ ಪೊದಿಕೆಗ್ ಗೆತೊಂಡು. ಭಾರತ ಸೊಸಂತ್ರ ಆನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪೂರ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರೊಲೆನ್ ಕೈಕ್ ದೇತೊಂದು "ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೋ" ಇಂದ್ ಲೆತ್ತುಂಡ್. 1950ಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಲ ಅಧಿಕೃತ ಆಂಡ್.

1970ಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ದೇಸೊಡು ಸುಮಾರ್ 335 ಮುಕ್ಯ ಕೇಂದ್ರೊಲು, ವಾಹಿನಿಲು,

ಎಫ್ ಎಂ ಕೇಂದ್ರೋಲು ಸುರಾಯ.146 ನುಡಿಕ್ಲೆಡ್ ಪ್ರಸಾರ ಸುದ್ದಿ, ಮಾಯಿತಿ, ಮನರಂಜನೆ- ಈ ಸೂತ್ರೊಡು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕತೆ - ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲು ಪಸರ್ನೆ ಆಯ.

1970-80 ನೇ ದಶಕೊಲು (ಅವುಲಾ ದೂರದರ್ಶನ 1980ಡ್ ಸುರಾದ್ ಒಂತೆ ಕಡೇಸ ಇಂಚಿಗ್‌ಲ ಪಾಸಾರ್ನೆಗ್ ಬನ್ನ ಮುಟ್ಟ) ಅವು ಆಕಾಶವಾಣಿದ "ಸೊರ್ನಯುಗ" ಇಂದ್ ಪನೊಲಿ. ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿ, ಪಸರ್ನೆ - ನಿಟ್ಟ್‌ಡ್ಲಾ ಅವೊಂಜಿ 'ಓಯ್‌ಲ್' ಸುರಾಯಿನಿ ಅಪಗನೆ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಅಡೆ ಮುಟ್ಟ ಕೆಲವೇ ಪತ್ರಿಕೆಲು, ನಾಟಕ, ಆಟೋಲು -ಬುಡುಂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಸರಣ ಮಾಧ್ಯಮ ಇಂದ್ ಬೇತೆ ಇತ್ತುಜಿ. ತುಳುಕು ಓದುನ ಬರೆಪಿನ, ಪ್ರಕಟಣೆ, ಪಸಾರ್ನೆದ ಮಾಧ್ಯಮೊಲು ಇತ್ತುಜಿ. ಕೋಲ ನೇಮ, ನಾಗಾ ರಾಧನೆ ಕಲೆ ಕಾರ್ಣಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಸಂದಿ ಪಾರ್ದನ, ಉರಲ್ ಕತೆ ಕಬಿತ - ಹಳ್ಳಿ ಬದ್ಕ್‌ದ ಉಲಮೈಟ್ ಇತ್ತುಂಡಲ, ತುಲುತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಕೀಳರ್ಮೆನೇ ಇತ್ತಿ ಕಾಲ ಆವು.

ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ರಾಜ್ಯೊದ 6ನೇ ಕೇಂದ್ರ ಆದ್ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರ 1976 ಟ್ ಸುರಾಂಡ್. ದೇಶ ಬಾಸೆ ಆಡಳಿತ ಬಾಸೆಲೆ ಒಟ್ಟುಡು, ಮುಲ್ಪದ ನಿಲತ ಬಾಸೆ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಸೊರ ಅಂಗಣ, ತುಳುಕ್ಲ, ಅಂಚೆನೇ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸೆಗ್ಲಾ ಒದಗ್‌ಂಡ್.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸಾರ ಸುರಾಂಡ್. ತುಲು ಸಂದಿ ಪಾರ್ದನ, ನಾಟಕ, ಕತೆ ಕಬಿತ - ರೇಡಿಯೋಡ್ ಪಿದಾಡ್ ರೆ ಸುರಾಂಡ್. "ರೇಡಿಯಾ ತುಳುಟ್ಲಾ ಪಾತೆರೂಂಡ್‌ಯ!!" ಪನ್ಪಿ ಜೋದ್ಯ, ರಂಗ್ ರಿತಿ ಕೇನರೆ ಸುರಾನಗ ಊರೂರ್ದ, ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಚಾವಡಿಲೆಗ್ ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್ ರೇಡಿಯೋ ಬತ್ತ್ ಕುಳ್ಳುಂಡ್.

ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬಂದಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಭಾಗ, ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗ ಇಂಚ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಬಾಕಿ ವಿಭಾಗ ಎಂಚಲ ನಡಪುಂಡು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಭಾಗೊಡು ಅಪಗ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಬಾಕಿ ಬಾಸೆದ ಅಧಿಕಾರಿನಕುಲೆ ಇತ್ತೆರ್. ತುಳುತ್ತಕುಲೆ ಬೋಡತ್ತ್, 1978ಡ್ "ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ತುಳು ಕಾಂಪೀಯರ್ (compere) ಬೋಡು "ಇಂದ್ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಅಂಚ ಅವೆಕ್ ಅರ್ಜಿ ಪಾಡ್ದ್ ಆಯ್ಕೆ ಆಯೆರ್ ಕೆ ಆರ್. ರೈಕುಲು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಭಾಗೊಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಾಹಕೆರ್, ಪ್ರಸಾರದ ಅನೌನ್ಸರ್, ಅನೌನ್ಸರ್ - ಕಾಂಪಿಯರ್, ಪ್ರಸಾರ ನಿರ್ವಾಹಕೆರ್, ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದೆರ್, ವಾಹನ ಚಾಲಕರ್, ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ (ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರೊ ಲೆಡ್ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆದ ಬೇತೆ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಲು ಉಪ್ಪುವ. ಇತ್ತ್). ಕಾಂಪಿಯರ್ ದುಂಬಾಯಿ ಹುದ್ದೆಲು.

ಸ್ಥಳೀಯ ಕೇಂದ್ರೋಲೆಡ್ ದುಂಬು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್, ಸಬ್ ಎಡಿಟರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಡಿಟರ್ (ಫಾರ್ಮ್ ಅಂಡ್ ಹೋಂ) ಇಂಚಿತ್ತಿ ಹುದ್ದೆಲುಲಾ ಇತ್ತ. ಕ್ರಮೇಣ ಆ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಲು ಪೋಯ. ಎಫ್ ಎಂ, ಕೇಂದ್ರೋಲೆಡ್, ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ರೇಡಿಯೋಲೆಡ್ ಹುದ್ದೆಲು ದಿಂಜ ಸೀಮಿತ.

ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಭಾಗಲು ಇಪ್ಪುವ. ಕಾಂಪಿಯರ್ನಕ್ಲು ಒಂಜಿ ವಿಭಾಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಲೆನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅವೆತ ವಿವರಲಾ ತನ್ಕುಲೆ ಸೊರೊಟ್ ಸೇರದ್, ಪ್ರಸಾರಗು ಕೊರ್ಪೆರ್. ಒರಿ / ಒರ್ತಿ ಕರ್ತವ್ಯಾಧಿಕಾರಿ, ಒರಿ ಅನೌನ್ಸರ್, 3-4 ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಿಬಂದಿ,

ಡ್ರೈವರ್, ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ – ಪ್ರಸಾರದ ಒಂಜಿ ಪಾಲಿಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆಯಾ ಡ್ಯೂಟಿದ ಕರ್ತವ್ಯಾಧಿಕಾರಿ– ನಿಗದಿ ಅತಿನ ಪೂರ ವಿಭಾಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲೆನ್ ಆಯಾ ಶಿಫ್ಟ್‌ದ ಅನೌನ್ಸರ್‌ಗ್ ಒದಗಾವೆರ್. ಅನೌನ್ಸರ್ ಲೈವ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋಡ್ ಗಂಟೆ ತೂವೊಂದು ಆಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲೆನ್ ತಕ್ಕಂತಿ ಅನೌನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊರೊಂದು ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ಪುನು. ಅಪೇದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೂಮ್‌ಡು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ನಕ್ಲು ಅವೆನ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಟ್ ಮಲ್ಪುನು, ಸುದ್ದಿ ಸಮಾಯೋಗು ಅವೆನ್ ಕೊಲ್ಕೆ (ಕನೆಕ್ಟ್) ಮಲ್ಪುನು – ಇಂಚ ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರಸಾರ ನಡಪೂಂಡು.

ರೈಕುಲು ಸುರುಟು ಕೃಷಿ ರಂಗ ವಿಭಾಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಲೆನ್ ಕಾಂಪಿಯರ್ ಮಲ್ತ್ ದ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಅವೆಕ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗ ಬತ್ತುಂಡ್. ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಮ್ ಭಟ್ ದುಂಬಾಯಿನ ಸಿಬಂದಿ ಬತ್ತೆರ್. (ಇತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಮ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವೆನ್ ತೂವೊಂಬಿನಾರ್). ರೈಕ್ಲು ನಿಧಾನಡ್ ಆರೆನ ಬೇತೆ ಪ್ರತಿಭೆ ಗಳಕೆ ಮಲ್ತೆರ್. ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಯಿತಿ, ಮಾತಿನ ಮಂಜಣ್ಣಡ್ಡ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ವಿಭಾಗೊಡು ಸುರ್ ಮಲ್ತಿನ 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' – "ಸಾರೆಸ ಪಾತೆರದ ಸರಣಿ, ಆರೆನ ಸೊರ, ತುಳು ಪ್ರೌಡಿಮೆ, ಆರೆನ ಪೊರ್ಲು ಥಾಟಿ – ಉಂದೆಡ್ಡಾದ್ ಸರ್ವ ರೇಡಿಯೋ ಶ್ರೋತ್ರ್‌ಲೆನ ಉಡಲ್‌ನ್ ಇಡಿಕ್ಕ ಗೆಂದಿಯೆರ್. ಆರೆನ ನೇರ ಪ್ರಸಾರದ ಸ್ಟುಡಿಯೋದ ಡ್ಯೂಟಿಲಾ ಸುರು ಆಂಡ್.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಲ್ಪುನೆನ್ ಏರ್ಲಾ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಆಂಡ ಪ್ರಸಾರದ ಪಾಲಿಲೆಡ್ ನೇರ ಪ್ರಸಾರ ಸ್ಟುಡಿಯೋಡು ತರಬೇತ್ ಆದಿತ್ತಿ ಅನೌನ್ಸರ್ ನಕುಲೆ ಮಳ್ಪೋಡು ಹೊರ್ತ್ ಬೇತೆಕ್ಲು ಅವೆನ್ ಮಲ್ಪುಜೆರ್. ಅಪಗ ಇತ್ತಿನ 3–4 ಸ್ಟಾಫ್ ಅನೌನ್ಸರ್‌ನಕ್ಲೆಗ್ ರಜೆ ಅತ್ತ್‌ಡ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನ ಬೇತೆ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗ್ ಆಧಾರ ಅವರೆ ಅದಗ 4–5 ದಾತ್ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅನೌನ್ಸರ್ ನಕುಲ್ಲಾ ಇಪ್ಪೆದೆರ್. ಅಂಚಾದೆ, ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ನೇಮಕಾತಿಲು ಉಂತುದು ಪೋದು, ಸೇವೆಡಿತ್ತಿನಕುಲು ಮಾತೆರ್ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಂಡಲಾ, ಅನೌನ್ಸರ್/ ಕಂಪಿಯರ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಮಲ್ಪರೆಂದ್, ಅಂಶಕಾಲಿಕ ಉದ್ಘೋಷಕೆರೆನ್ ಸ್ಥಳೀಯ ನಿಲಯ ಮಟ್ಟೊಡು ಒಸ್ರೋರ್ಸ ದೆತೊನ್ನ ಅವ್ಕಾಸ ಉಪ್ಪುಂಡು. ತುಳು ಸುದ್ದಿ ಸಾರಾಂಶ ಓದುನ ವಿಭಾಗೋಗ್ಲ ಇಂಚೆನೆ 2–3 ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್. ಇಂಚಿಪ ಒಂಜಾತ್ ವರ್ಷ ಲೇಡಿಂಚಿ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಬೆನ್ಪಿನ ಮಾತ ಅಂಶಕಾಲಿಕ ಉದ್ಘೋಷಕೆರ್ಲ ಎಡ್ಡೆ ಪ್ರತಿಭಾವಂತೆರೇ ಆದುಲ್ಲೆರ್.

*****

ಕೆ ಆರ್ ರೈಕುಲು ಸ್ಟುಡಿಯೋಡು ತನ ದುನ್ನ ಬಾರದ 'ಕಂಚಿದ ಕಂಠ' ಪನ್ಪೆರತ್ತೆ, ಅಂಚಿತ್ತ್‌ನ ಅಮುರ್ತ ಸೊರೊಟ್ಟು "ಅನೌನ್ಸ್" ಮಲ್ಪುನ, ಆರೆನ ಪೊರ್ಲು ಸೊರ, ("ವಾಯ್ಸ್")ದ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ, ಆರೆನ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ ಅವು ರೇಡಿಯೋದ ಲಕ್ಷಾಂತ್ರ ಶ್ರೋತ್ರುಲೆನ ಉಡಲ್ಡ್ ನಿಲೆ ಆಂಡ್.

****

ಮಾತುಕತೆ ನೆಂಪು

ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ರೈಕ್ಲೆನ ನನೊಂಜಿ ಪುರ್ಗರ್ತೆದ, ಜನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇನ್‌ದುಂಡ, ಅವು ಕನ್ನಡದ **"ಮಾತುಕತೆ"**. ಈ ಮಾತುಕತೆತ್ತ ಒಂಜಿ ಕೀನ್ತ್‌ದ ಝಲಕ್:

ಶಾಂತ : ಮಾವಯ್ಯಾ, ಮಾವಯ್ಯ, ಏಳಿ, ಏಳಿ!.. ಕತ್ಲೆ ಆಗ್ತಾ ಉಂಟು!. ನೀವು ಇವತ್ತು ಅದೆಂತಾ ಭೂತಕೋಲಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ಲಿಕ್ಕುಂಟು ಅಂತೇಳಿದ್ರಲ್ಲ, ಹೋಗುದಿಲ್ವ?

ಮಾವ (ರೈಗಳು): ಎಂತದು ಮಗಾ, ಬೂತ ಕೋಲಕ್ಕೆ ಹೋಗೋದಕ್ಕಿಂತ ಬಿಡು, ಇಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಬೂತ ಆಗ್ತಿದ್ದೆನಂತೆ, ಚಳಿ ಅಂದ್ರೆ ಎಂತಾ ಚಳಿ ಗೊತ್ತುಂಟಾ, ಅಲ್ಲಿ ಬೂತ ಕಟ್ಟಿದವನಿಗೆ ದರ್ಸನ ಬರ್ತದಲ್ವಾ, ಆ ನಮೂನೆ ಕುಂಬರ್ತೇನೆ.. ಹ್ಹ ಹ್ಹ ಹಾ...

ಸುರೇಶ (ಪ್ರವೇಶ) : ಅಜ್ಜಯ್ಯಾ, ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಕಾಣಿಸ್ತಿಲ್ಲ....! ಶಾಂತಕ್ಕಾ.

ಶಾಂತ : ಓ ಸುರೇಶನ, ಬಾ ಮಾರಾಯ, ನಿನಗೆಂತ ಅಜ್ಜಯ್ಯಾ ಕಾಣಿಸ್ತಿಲ್ವಾ, ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಜೀವ, ನೋಡು ಓ ಅಲ್ಲಿ ಮಂಚದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಯಾರ? ಅವರಿಗೆ ಚಳಿ ಅಂತೆ. ಓ ಮಾವಯ್ಯ, ಯಾರು ನೋಡಿ, ಸುರೇಶ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ..

ಅಜ್ಜಯ್ಯ: ಓ ಯಾರ ಸೂ ರೇ ಸ ನಾ..?

ಸುರೇಶ : ಹೌದು, ಅಜ್ಜಯ್ಯ, ಎಂತ ಚಳಿಯ? ಅದೆಂತದು?

ಅಜ್ಜಯ್ಯ : ನೀನೆಂತದು, ನನ್ನ ಚಳಿ ಬಿಡ್ಸ್ ಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದಾ? ಬಾಳ ಒಳ್ಳೇದು, ಬಾ...

ಸುರೇಶ : ನಿನ್ನೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೋ ಆಟದ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಿದ್ರಿ? ಮತ್ತೆ ಎಂತ ಹೊಸ ಟಿ ವಿ ಬಂದಿತ್ತಲ್ವಾ, ನಿಮ್ಮ ಮಗ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನಂತೆ ಎಲ್ಲಿ... ಓ ಅದೆಂತ ಅಲ್ಲಿ ಕಿಟಿಕಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದು, ಟಿವಿ ಸಿರಿಂಟಿದ್ದಾ?

ಅಜ್ಜಯ್ಯ : (ತೆಮ್ಮ) : ಅದಾ, ಟಿವಿ ದಮ್ಮಯ್ಯ, ನಂಗೆ ಅದೊಂದು ಬೇಡ. ರೇಡಿಯೋ ಒಂದು ಸಾಕು. ಅದ್ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಅದೊಂದನ್ನು ಸಣ್ಣಗೆ ಮಾಡಿ ಇಡ್ಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನಂಗೆ ನಿನ್ನ ಆ ಟಿವಿಯ ಡೇನ್ಸ್, ಟಸ್, ಪುಸ್.. ಎಂತದೂ ನಂಗೆ ಬೇಡ ಮಾರಾಯ... ಇದ್ರಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಬಾಗಿಲನು ತೆ .. ರೆ.. ದೂ.... ಸೇವೆ ಯನು.. ಕೊಡು... ಹರಿಯೇ...' ಇಂತಾ ಪದ ಏನಾದ್ರು ಕೇಳಿದ್ರೆ ಅದು ನೆ... ಮ್ಮದಿ...

ಸುರೇಶ : ಹ್ಹಾ... ಮತ್ತೆ ಮೊನ್ನೆ ಆಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ರಂತೆ!....

ಅಜ್ಜಯ್ಯ : ಅದಾ, ಸುರೇಸಾ, ಅದು "ದೇವಿ ಮಾತ್ಮೆ" ಹತ್ತು ಸಮಸ್ತರದ್ದು. ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಹೋಗಿ ಉಂಟಲ್ಲ, ಎದುರ್ನಲ್ಲಿ ಕೂತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ತನ್ಕ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತೂ... ಜೋರು ಚಳಿ ಮಾರಾಯ.. ಎಂತಾ ಚಳಿ ಗೊತ್ತುಂಟಾ?

ಸುರೇಶ : ಚಳಿಯ, ಮತ್ತೆ ನೀವು ಗೀತಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ವೆಟರ್ ಹಾಕ್ಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕೇನು?

ಅಜ್ಜಯ್ಯ : ಗೀತ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ವೆಟರ್ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಂಬಳಿ ಹೊದ್ದು ಕೊಂಡ್ರು ಚಳಿ ಹೋಗ್ಲಿಲ್ಲ ಹೇಳ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಯ ಆಯಿತಲ್ಲ ಮಗಾ....

ಶಾಂತ : ಹೌದು ಸುರೇಶ, ಡೆಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಿ ಸೊನ್ನೆ ಡಿಗ್ರಿ ಅಂತೆ. ಅಷ್ಟು ತಂಡಿ ಅಂತೆ....

ಅಜ್ಜಯ್ಯ : ನೋಡ ಸಾಂತ, ಅದು ಒಂದು ಕಿವಿ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳುದು ಉಂಟಲ್ವಾ, ಅದೆಲ್ಲಿದೆ?

ಸುರೇಶ : ಕಿವಿ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತು ದಾ?

ಶಾಂತ : ಸುರೇಶ, ಅದು ಮಫ್ಲರ್....

ಅಜ್ಜಯ್ಯ : ಆ.. ಅದೇ, ಮೊನ್ನೆ ಮೈಸೂರ್ ನಿಂದ ಮಗಳು ಕಳ್‌ಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದು, ಅದೇ, ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆ ನೋಡು....ಈ ಸುರೇಸ ನಿಗೆ ಮಕ್ಕರ್... ನೋಡನ....

ನೆಂಪು ಚಿತ್ರೊಲು

ಕೃಷಿಮೇಳ – 1986

1986 ನೇ ಇಸವಿದ ಪೊರ್ತುಗು ಡಾ. ಕೆ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರೆನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೊಡು ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕುಡಲದ ಸಿ.ವಿ. ನಾಯಕ್ ಹಾಲ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮೇಳ, ಕೃಷಿಮೇಳ ನಡಪಾಂಡ್ ಅವೆತ ಒಂಜಿ ದಿನ ಕೃಷಿಮೇಳಗ್ ಕೆ. ಆರ್. ರೈಕುಲು ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಹಸನ ಗೊಬ್ಬುದು ತೋಜಾಯೆರ್ ಚಿತ್ರೊಡು ಆ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರ ಧಾರಿಲು ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗದ ಶ್ರೀಮತಿ ವನಜಾಕ್ಷಿ ಬೊಕ್ಕ ಆನಿದ ಕೃಷಿರಂಗ ವಿಭಾಗಡಿತ್ತಿನ ಕೆ.ಶ್ಯಾಮ್ ಭಟ್.

******

ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸಾರ ಉದ್ಯೋಗ ಸುರಾಯಿನ ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡು ಶ್ರೀ ಧ.ಮ.ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆದ ಅಧಿಕಾರಿಲೆನ್ ಸಂದರ್ಶನ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ

ಆಕಾಶವಾಣಿ ಆಯೋಜನೆದ ಒಂಜಿ ಹೊರಾಂಗಣ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವರದಿ ತಂಡ. ಕೆ.ಆರ್.ರೈಕ್ಲೆನ ಒಟ್ಟುಡು ಕುಲ್ದಿನಕ್ಲು ಜ್ಞಾನಾನಂದ, ಕನ್ಸೆಪ್ಟಾ ಫನಾಂಡೀಸ್ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗದ ಶ್ರೀಪತಿ ಭಟ್ ಬೊಕ್ಕ ರವಿರಾಜ್

******

ಆಕಾಶವಾಣಿ "ಚಿಟ್‌ಚಾಟ್ ಅತಿಥಿ"

ಆಕಾಶವಾಣಿ "ಚಿಟ್‌ಚಾಟ್ ಅತಿಥಿ" ನೇರಪ್ರಸಾರ ಸರಣಿ ಅಕೇರಿ ಆವೊಂದುಪ್ಪಿ ವೇಳ್ಯೊಡು ಒಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಿನ್ನೆರೆನ್ ಸಂದರ್ಶನ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪಿನ ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾರಾಯಣೀ ದಾಮೋದರ್. ಉಂತೊಂದಿನಾರ್ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗದ ಲೋಕನಾಥ್

ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿ ನಿಲಯ

ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಡಿತ್ತಿನ ಐವೆರ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಅನೌನ್ಸರ್‌ನಕ್ಲು
1995ದ ಚಿತ್ರ :

ಶಕುಂತಲಾ ಆರ್ ಕಿಣಿ, ಶಂಕರ್ ಎಸ್. ಭಟ್, ಕೆ.ಆರ್.ರೈ,
ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ, ನಾರಾಯಣಿ ದಾಮೋದರ್

****

ಬೊಂಬಾಯಿದ ಜಾಹೀರಾತ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಇಂಚೋದ ವರ್ಸಲೆಡ್ ಪುಗರ್ತೆದ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ತುಳುನಾಡ ಕಲಾವಿದೆರೆಡ್ ಒರಿ, ಸಿರಿ ಸೂರಿ ಮಾರ್ನಾಡ್ (ಸುರೇಂದ್ರಕುಮಾರ್). ಮೇರ್ ತಾನ್ ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ತುಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಅವೆಟ್ಲಾ ಕೆ ಆರ್ ರೈ ಕ್ಲೆನ ಪಾತೆರ, 'ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ' – ಕೇನೊಂದೇ ಬಲತ್ತಿನ ನೆಂಪುಲೆನ್, ಇಂಚಿಪ ವಿಶ್ವ ರೇಡಿಯೋ ದಿನತ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಡ್ ಪಂಡೆರ್....

'... ಆರ್ (ರೈ) ಕೊಂಡೆ ಕೆಬಿಕ್ಕ್ ರುಚಿ ರುಚಿತ್ತ ಸೊರ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಜನಕ್ಲೆನ ವಾಯ್ಸ್‌ಗ್‌ಲ ಬಿಲೆ ಉಂಡು, ವಾಯ್ಸ್‌ಡ್‌ದ್ಲಾ ಪೊರ್ಲ ಜೀವನ ಕಟ್ಟರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು ಇಂದ್ ತೋಜದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್... ರೇಡಿಯೋ ನಮ್ಮ ಶ್ರವ್ಯ ಸಗ್ತಿನ್ ಬುಲೆಪಾವುಂಡು.." ಇಂದ್ ತಾನ್ ಎಂಚ ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತೆ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೆರ್ಪಾಯೆರ್. ಕುಡ್ಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಅಕ್ಷತಾ ರಾಜ್ ಪೆರ್ಲ ಮಲ್ತಿನ ಆನ್ಲೈನ್ ಸಂದರ್ಶನ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣ ಪ್ರಸಾರ (13–02–2022) ದ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಡ್ ಫ್ಲೋರಿಡಾದ ಶ್ರೀವಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರ್ದ ಕಬಿ ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಶೆಟ್ರ್ – ಇಂಚ ಕೆಲವೆರ್ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್ದ ರೇಡಿಯೋಡ್ ಕೆ ಆರ್ ರೈಕ್ಲೆನಂಚಿನ ತುಲು ಪಾತೆರ ಕೇನೊಂದು ತನ್ಕುಲೆ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮುಂಗ್ಯೆ ಕೊಡಿತ್ತಿನೆನ್ ನೆಂಪು ಮಳ್ತೊನ್ಯೆರ್.

******

ಮುಗಿತಲದ ಬೊಟ್ಟು ದೀಪಿನ ಪೊರ್ತುಡ್, ಆಕೆರಿಡ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನ್ನಾಗ :

ಕೆ ಆರ್ ರೈ ಜನನ	:	08–11–1953
ಆಕಾಶವಾಣಿ ಪಾತೆರದ ಉದ್ಯೋಗಗು ಸೇರ್ನಿ	:	01–12–1978.
ಪಿಲಾರ್ದ ನಳಿನಿಡ ಮದಿಮೆ	:	05–07–1979
ಕೆ ಆರ್ ರೈಕುಲು ತೀರಿನಿ	:	01–04–2008
ಬೊಡೆದಿ ದೇವೆರೆ ಪಾದ ಸೇರ್‌ನಿ	:	2009
ಮಗಳ್ ದಿವ್ಯಾ ಮದಿಮೆ	:	2010
ದಿವ್ಯಾ ಮಗಳ್ ಮೌಲ್ಯಾಗ್ ಜನ್ಮ ಕೊರ್ನಿ	:	2011.

ರೇಡಿಯೋಡ್ ರೈಕ್ಲು ಪುಗರ್ತದ ಕೆಂಚನ ಕುರ್ಲರಿ, ತ್ಯಾಂಪನ ಮಾಯಿತಿ, ಮಾತುಕತೆ – ಇಂಚಿತ್ತಿನ ತಿರ್ಲ್‌ದ ಪಾರ್ಸ್ ಪಾತೆರಕತೆ ಅಂಚೆನೆ, ತುಳುಟ್ಲಾ, ಕನಡೋಡ್‌ಲ ಏತೇತೋ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಸಂದರ್ಶನ ಮಲ್ಪುನಗ, "ಚಿಟ್ ಚಾಟ್ ಅತಿಥಿ"– ಇಂಚಿನ ಇಸೇಸ ಪಾತೆರ ಕತೆ ಲೆಡ್; ಪತ್ರೋತ್ತರ, ನೇರ ಫೋನಿನ್ (ಫೋನ್‌ಡ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಸಿನಿಮಾದ ಪದ ಕೊರ್ಪಿನಿ) ದುಂಬಾಯಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲೆಡ್, ಆರೆನ ಪಾರ್ಸ್ – ಆ ಪಾತೆರದ ಮೋಡಿ – ಉಂದು ಪೂರ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇನಕ್ಲೆಗ್ ಇನಿಕ್ಲಾ ನೆಂಪಾದ್ ಒರಿಯೊಂದಿನವು ಕಲ್ಕಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈ ಪನ್ಪಿ "ರೇಡಿಯೋ ಸ್ಟಾರ್" ನ ಇಸೇಸತೆ.

ಆರ್ ತುಳುವಾಲ ಬಾನ ಸೊರತ ಸುರೂತ ದಂತಕತೆ ಆದ್ ಒರಿಯೆರ್.

****

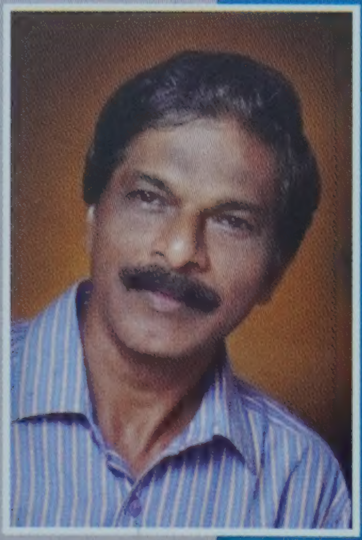

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬದ ಅಂಗವಾದ್ 25 ಜನ ಸಾಧಕೆರ್ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಪಾದ ಸೇರಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆರ್‌ನ ಸಬಿ ನೆಂಪುಗು ಬೋಡಾದ್ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆಡ್ **ತುಳುನಾಡ ಸೊರ ದಾರಗೆ ಆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಕಲ್ಕಾಡಿ ರಮಾನಂದ ರೈಕ್ಲೆನ** ಬಗೆಟ್ ಬರವು ಬರೆಯೊಡುಂದು ಆಕಾಶವಾಣಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುಗರ್ತೆದ ಕಲಾವಿದೆರ್, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉದ್ಘೋಷಕೆರ್ ಆದಿತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆ ನಿವೃತ್ತಿನ್ ಪಡೆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಅಮರಬೊಳ್ಳಿಲೆನ ಬಗೆಟ್ ಬರವು ಬರೆದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡೊರ್ವರ್ಜ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಹಿರಿಯೆರಾಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ **ಶ್ರೀ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ** ಮೆರೆಡ ಯಾನ್ ಬಿನ್ನಪ ಮಲ್ತಿನಪಗ ಮೇರ್ ಅತೀ ಸಂತೋಸೊಡು ಒತ್ತೊಂದು ಈ ಬಗೆಟ್ ಪೊರ್ಲುದ ಬರವು ಬರೆತೆರ್ ಕೆ.ಆರ್ ರೈಕುಲ್ನ ಸಭಿ ನೆಂಪು ತುಳುವೆರೆನ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಬರವುದ ಒರುಟು ಎತ್ತುನಲೆಕ ಮಲ್ತೆರ್ ಅಂಚಾದ್ ಸಮಸ್ತ ತುಳುವೆರೆನ ಪರವಾದ್ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ ಅರೆಗ್ ಯಾನ್ ಮಲ್ಲ ಸೊಲ್ಮೆಲೆನ್ ಸಂದಾವೆ ಕೆ.ಆರ್ ರೈಕ್ಲೆನಂಚಿತ್ತಿನ ಅದ್ಭುತಸಾಧಕೆರ್ ಈ ನೆಲಟ್ ಪುಟ್ಟುದು ಬರಡ್ ಪನ್ಪುನ ಅರಿಕೆನ್ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ದೀಡ್ದೊನುವೆ. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಉದ್ಘೋಷಕೆರೆನ ಒಂಜಿ ಅದ್ಭುತವಾಯಿನ ಕಂಠಸಿರಿ ಅಕಲ್ನ ಪಾತೆರಕತೆ ಅಕಲ್ನ ನಿರೂಪಣೆನ್ ತೂದು ಅಂಗ್‌ತೊಡುಪತ್ತಿನಂಚಿನ ಯಾನ್‌ಲಾ ನಿರೂಪಣಾ ಪ್ರಪಂಚಗ್ ಜತ್ತೆ ಇನಿ ಯಾನ್ ಐನ್ ವರ್ಷ 92.7 ಬಿಗ್ ಎಫ್.ಎಮ್‌ಡ್ ಅತಿಥಿ ಆರ್.ಜೆ ಆದ್ ಸೇವೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆಂದಾಂಡ ಕೆ.ಆರ್ ರೈಕುಲ್ನಂಚಿತ್ತಿನ, ಶಕುಂತಲಾ ಆರ್.ಕಿಣಿ ನಂಚಿತ್ತಿನ, ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆದರ್ನಂಚಿತ್ತಿನ, ಸದಾನಂದ ಪೆರ್ಲೆರ್ನಂಚಿತ್ತಿನ ಆ ಅದ್ಭುತ ಸ್ವರೊ ಬೊಕ್ಕ ಆಯಾಯಾ ಕಾಲೊಗು, ಆಯಾಯಾ ಪೊರ್ತುಗು, ಆಯಾಯಾ ಊರುಗು, ಸರಿಯಾದ್ ಆಯಾಯಾ ಲೇಸ್‌ಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಅಕುಲು ಪಾತೆರೊದ ದೇಖಿಡ್ ನ್ಯಾಯ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನವು ಎಂಕ್ ಆದರ್ಶವಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳು ಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು - 6